

Arkeologiset kaivaukset Lappeenrannan Kauskilan Kappelinmäellä kesällä 2005

Ville Laakso

Etelä-Karjalan museo
Lappeen kotiseutuyhdistys

Mäkelä ETM
28.4.2006

LAPPEENRANTA KAUSKILA KAPPELINMÄKI

Pk. 3133 09 HANHIJÄRVI

x = 6763 64; y = 3562 94; z = n. 72,5

Ristiretkiajan–historiallisen ajan ruumiskalmiston kaivaus

Lappeen kotiseutuyhdistys ja Etelä-Karjalan museo

Kaivauksenjohtaja: FL Ville Laakso

Kappelinmäen kesän 2005 kenttätöiden tavoitteena oli aiempina vuosina aloitettujen kalmistotutkimusten täysipainoinen jatkaminen. Kaivauksissa saatiinkin loppuun tutkituiksi 49 ruumishautaa.

Tutkimusten huomattavin yksittäinen hautalöytö oli lähes ehjänä säilynyt esineellinen ristiretkiaikainen naisenhautaus. Lisäksi todettiin toinen, mutta suurimmaksi osaksi tuhoutunut esineellinen hautaus, jossa oli alkuperäisellä löytöpaikallaan vielä puukko. Yksi poikkeuksellisen laaja-alainen hautakuoppa tulkittiin joukkohaudaksi, johon näyttää haudatun noin kymmenen vainajaa. Irrallisista esinelöydöistä päätellen sama hautaus on tuhonnut esineellisen ristiretkiaikaisen naisenhaudan. Kaivauksessa löytyi myös muualta useita esineitä, jotka ovat peräisin ristiretkiaikaisista, kokonaan tai osittain tuhoutuneista haudoista. Myös hyvin säilynyttä luuainesta saatiin jälleen talteen.

Tutkimusten valvojana toimi dos. Jukka Luoto Etelä-Karjalan museosta.

Löydöt: KM 35527:1–550

Ajoitus: ristiretkiaika–1600-luku

Tutkitun alueen laajuus: n. 63 m²

Kenttätöaika: 1.8.–2.9.2005

Tutkimuskustannukset: n. 16 000 euroa

Tutkimusraportti: Ville Laakso 31.3.2006 Museoviraston arkeologian osaston arkistossa

Arkistotiedot

Ristiretkiajan–historiallisen ajan ruumiskalmiston kaivaus 1.8.–2.9.2005

Kunta: Lappeenrannan kaupunki; kylä: Kauskila; kohde: Kappelinmäki

Tila: 1:143 Heikkilä (405-428-0001:0143)

Maanomistaja: Toivo Myllynen, Snellmaninkatu 25 A 30, 53100 Lappeenranta

Peruskarttalehti: 3133 09 Hanhijärvi; painovuosi 1995

Peruskarttakoordinaatit kohteen keskeltä: x=6763 64; y=3562 94; z=n. 72,5 (N60)

Aikaisemmat tutkimukset: inv. Björn Cederhvarf 1896, tark. Helmer Salmo 1953,
kaiv. Unto Salo 1953, inv. Timo Miettinen 1974
koekaiv. Minna Kähtävä-Marttinen 1997, kaiv. Ville Laakso 1999, 2000
koekaiv. Ville Laakso 2001, kaiv. Ville Laakso 2002, 2003, 2004

Aikaisemmat löydöt: KM 13098:1-18, KM 13365:1-207, KM 19474, KM 30670:1-35,
KM 31928:1-1007, KM rahakammio 99043, KM 32456:1-147,
KM 33083:1-134, KM 33582:1-49, KM 34303:1-793, KM 34738:1-485

Vuoden 2005 löydöt: KM 35527:1-550 (diar. 12.12.2005)

Kaivauksilla otetut näytteet: ks. liite 1.

Kertomuksen alkuperäiskappale: Museovirasto, arkeologian osaston arkisto

Kertomukseen liittyvät diapositiivit: Etelä-Karjalan museo EKM 4233:1-144, ks. liite 2.

Kertomukseen liittyvät mustavalkonegatiivit: Etelä-Karjalan museo EKM 1938:1-144, ks. liite 3.

Kertomukseen liittyvät alkuperäiset kartat (paperitulosteina kaivauskertomuksen liitteenä 4):

1.	Yleiskartta	1:500
2.	Alue VII, hautojen sijainti	1:50
3.	Alue VII, taso 7 pohjoisosa	1:50
4.	Alue VII, tason 7 pohjoisosan korkeusluvut	1:50
5.	Alue VII, laajennus, tasot 3, 4, 5, 6, 7 ja 9	1:50
6.	Alue VII, kaivauksen lopputilanne	1:50
7.	Alue VII, hauta 92	1:10
8.	Alue VII, haudat 96, 98, 99 ja 100	1:10
9.	Alue VII, hauta 101	1:10
10.	Alue VII, haudat 102, 106, 111, 112 ja 115	1:10
11.	Alue VII, hauta 103	1:10
12.	Alue VII, haudat 104, 106, 108, 109, 110, 111 ja 112	1:10
13.	Alue VII, haudat 109, 128, 131 ja 133	1:10
14.	Alue VII, haudat 113 ja 114	1:10
15.	Alue VII, haudat 116, 117, 118, 121 ja 126	1:10
16.	Alue VII, hauta 118	1:10
17.	Alue VII, haudat 119 ja 120	1:10
18.	Alue VII, haudat 122 ja 124	1:10
19.	Alue VII, hauta 123	1:10
20.	Alue VII, hauta 125	1:10
21.	Alue VII, hauta 127	1:10
22.	Alue VII, hauta 129	1:10
23.	Alue VII, haudat 130 ja 132	1:10
24.	Alue VII, haudat 131, 133 ja 140	1:10
25.	Alue VII, hauta 134	1:10
26.	Alue VII, haudat 135, 136 ja 137	1:10

Sisällys:

1. Tutkimusten taustaa	4
2. Kaivausalueet ja mittaukset	4
3. Kaivaustekniikka ja dokumentointi	6
4. Kaivaushavainnot	7
4.1. Yleiset havainnot	7
4.2. Maayksikkö M2	7
4.3. Maayksikkö M4	8
4.4. Maayksikkö M5	8
4.5. Haudat	8
4.5.1. Yleistä	8
4.5.2. Hautakuvaukset 88, 92, 94, 96 ja 98–143	9
4.6. Löydöt	31
5. Yhteenveto kaivauksen tuloksista	32

Liitteet:	Liite 1: luettelo kaivauksella otetuista näytteistä
	Liite 2: luettelo kaivauksella otetuista diakuvista
	Liite 3: luettelo kaivauksella kuvatuista mustavalkonegatiiveista
	Liite 4: kaivauskartat 1-26

1. Tutkimusten taustaa

Lappeen(rannan) Kauskilan Kappelinmäen muinaisjäännösalueella järjestettiin syyskesällä 2005 kaivaus, jossa jatkettiin paikalla sijaitsevan ruumiskalmiston tutkimuksia. Työn rahoitti Lappeen kotiseutuyhdistys varoilla, jotka olivat säästyneet aiempien vuosien tutkimuksista. Käytössä oli mm. edelleen varoja apurahasta, jonka Suomen Kulttuurirahaston Etelä-Karjalan rahasto oli vuonna 2003 myöntänyt Lappeen kotiseutuyhdistykselle. Vuoden 2004 kaivausten kulut olivat yhteensä noin 16 000 euroa.

Kaivauksen käytännön järjestelyistä vastasi Etelä-Karjalan museo. Kaivausjohtajalla oli mahdollisuus osallistua kenttä- ja jälkitöihin Turun yliopiston arkeologian oppiaineen virkatyönä; oppiaineelta saatiin myös tärkeää materiaaliapua.

Tutkimusten valvojana toimi dos. Jukka Luoto Etelä-Karjalan museosta ja kaivausjohtajana allekirjoittanut. Piirtämisestä kentällä vastasi Antti Bilund, joka on piirtänyt myös arkistokartat ja luetteloitunut kaivauslöydöt. Palkatut kaivajat olivat Akuliina Aartolahti, Juha Ruohonen ja Anna Väänänen, kaikki arkeologian opiskelijoita. Vapaaehtoisina työntekijöinä olivat Maija Akkanen, Hilka Harmaa, Jaakko Korhonen, Pentti Laiho, Helena Lamberg, Marja Oikkonen, Irmeli Ojanne, Säde Rantanen ja Minna Rohunen. Vapaaehtoisia oli päivittäin töissä yleensä 3-5 henkeä; heidän työtään koordinoi tänäkin vuonna Etelä-Karjalan arkeologian harrastajien yhdistys Jatuli ry. Henkilötyöpäiviä kaivauksella kertyi kaikkiaan 198. Palkatun työvoiman osuus tästä oli 119½ työpäivää.

Olosuhteet olivat kaivauksella kohtuulliset; sadetta kuitenkin saatiin kymmenenä työpäivänä, lähinnä kaivausten alkupuolella. Märkyys haittasi erityisesti seulomista ja dokumentointia, mutta pahimpina päivinä myös itse kaivamista.

Tutkimuksia sivuavista seikoista mainittakoon muutama. Kaivausjohtaja esitteli Kappelinmäen tutkimuksia 18.8. Lappeen kotiseutuyhdistyksen ja Lappeenrannan seurakuntayhtymän paikan päällä järjestämässä yleisötilaisuudessa, jossa oli läsnä 58 kotiseutumatkailijaa. Keskiviikkona 24.8. Kauskilassa vieraili Yleisradion TV 1:n kuvausryhmä tekemässä *Maan povesta – Suomen arkeologiaa* -nimistä ohjelmasarjaa.

Lisäksi kaivausjohtaja esitteli Kappelinmäen muinaisjäännöksiä ja tutkimuksia paikan päällä 2.9. Etelä-Karjalan museon, Lappeenrannan seurakunnan ja Lappeen kotiseutuyhdistyksen järjestämän seminaarin retkellä; tapahtuma liittyi 8. valtakunnallisiin arkeologian päiviin ja kirkon 850. juhluvuteen. Samassa yhteydessä Kappelinmäen kirkonpaikalla pidettiin luterilaisen ja roomalaiskatolisen kirkon ekumeeninen Jumalanpalvelus rovasti Jorma Taipaleen johdolla. Kaivauksiin kävivät tutustumassa dos. Terttu Lempiäinen ja arkeologi Jaana Riikonen 10.8., arkeologi Esa Mikkola 29.8. ja Pohjois-Karjalan museon tutkija Eeva-Riitta Majoinen 31.8.

Mainittakoon myös yksi kaivausten aikana tehty uusi tummatulikukkahavainto. Allekirjoittanut toteasi kasvia (ainakin 30 vartta) Rapattilan kylässä, pientareella kylätien molemmin puolin noin 50 metrin matkalla sekä läheisten talojen pihossa, kohdassa $x=6761$ 18; $y=3576$ 55.

Kappelinmäen sijainnista, ympäristöstä ja tutkimushistoriasta ks. tarkemmin aiemmat inventointi- ja kaivauskertomukset Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

2. Kaivausalueet ja mittaukset

Vuonna 2005 Kappelinmäellä jatkettiin kalmistotutkimusta kaivausalueella VII, joka oli avattu vuonna 2003. Alue sijaitsi välittömästi vanhan Viipurin-tien itäpuolella. Sen pohjoisrajan muodosti alueen II eteläreuna ja itärajan alueen I länsireuna. Koordinaatistoon nähden vinon länsirajan muodosti maantienojan penkan yläreuna, joka kaivauksen edetessä syvemmälle siirtyi vähitellen lännemmäksi.

Alueen eteläosaan, ruutuihin 497-498/458,50-461, avattiin 2½ m²:n kokoinen laajennus, jotta paikalla vuonna 2004 havaittu ja tuolloiselle alueelle osittain osunut hautaläikkä saatiin kokonaan tutkittua (ks. haudan 123 kuvaus). Lisäksi avattiin uudestaan alueen VII itäpuolelta ruuduista 501-504/465-465,50 ne osat alueesta I, joita ei aiemmissa kaivauksissa ollut kaivettu pohjaan (ks. kartta 2). Käytännössä tämä koski muutamien alueelta VII alueelle I ulottuneiden hautaläikkien päitä (haudat 101, 102, 112, 115, 140 ja 142; ks. myös vuoden 2000 kaivauskertomus, s. 7).

Alue kattoi (kaivauksen lopputilanteessa, em. eteläosan laajennus mukaan lukien) kaivauskoordinaattiston ruudut 498-508/459-463, 498-505/463-465, 508-509/461-463, 505-507/463-464, 498-499/465-466, 497-498/459-461 sekä linjojen 497/458,80–508/456–508/459–497/459 sisälle jäävän kolmionmuotoisen alueen. Ruudut 499-501/465-466 luetaan kaivausalueeseen I, mutta ne on rakenteiden hahmottamisen helpottamiseksi otettu mukaan tämän kaivauskertomuksen alueen VII karttoihin.

Kaivausalueen VII laajuus oli kaivauksen loppuvaiheessa yhteensä noin $80\frac{1}{2}$ m² (ks. kartta 6). Osa alueen eteläosasta, noin 17 m², oli kaivettu pohjaan vuonna 2004 (ks. vuoden 2004 kartta 14 ja kaivauskertomuksen sivu 11). Alueen eteläosaan oli vuonna 2004 jätetty kaivamatta muutamia hautaläikkiä, jotka jatkuivat suurimmaksi osaksi kaivausalueen ulkopuolelle; näitä ei tutkittu myöskään vuonna 2005 (ao. alueiden laajuus oli yhteensä n. $1\frac{1}{2}$ m²; ks. kartta 6: alueet A, B ja C).

Vuonna 2005 tutkitun alueen laajuus kaivausalueella VII – edellä mainittu eteläosan laajennus mukaan lukien – oli siis noin 62 m²; lisäksi kaivausalueen I puolella tutkittiin noin yhden m²:n laajuista aluetta, eli kesällä 2005 tutkittiin kappelinmäellä kaikkiaan noin 63 m²:n alaa. Tästä pohjaan kaivetuksi tuli n. $41\frac{1}{2}$ m² ja kaivamatta jäi n. $21\frac{1}{2}$ m² (ks. kartta 6).

Koordinaattijärjestelmä säilytettiin tutkimusten jatkuessa samana kuin vuosina 1997–2004. Järjestelmässä x-koordinaatti kasvaa pohjoiseen ja y-koordinaatti itään.

Mittauksissa käytettiin takymetriä, joka asemoitiin päivittäin käyttäen vuonna 2003 mitattuja kiintopisteitä. Kiintopisteiden sijainti on kuvattu oheisessa taulukossa 1.

Taulukko 1. Vuonna 2005 takymetrin asemoinnissa käytetyt kiintopisteet.

Kiintopiste	x	y	z	Huomautuksia
KP1	512,500	500,000	72,947	Vuoden 1997 tasokiintopiste 1 maakivessä kalmistoalueen itäpuolella. Koordinaatit pidettiin samoina vuonna 2003 kiintopisteitä takymetrillä uudelleen mitattaessa.
KP6	517,937	477,377	73,318	Vuonna 2003 mitattu kiintopiste. Merkitty harjavan maakiven yläosaan kalmistoalueelle.
KP7	504,234	443,735	72,471	Vuonna 2003 mitattu kiintopiste. Merkitty tielevikkeen pengerrykseen kuuluvan kiven yläosaan kalmistoalueen ja tien länsipuolelle.
KP8	490,046	492,193	72,886	Vuoden 1997 korkeuskiintopiste maakivessä kalmistoalueen kaakkoispuolella. Pisteiden korkeudeksi on vuonna 1997 määritetty 72,89 m mpy, ja kaikki myöhemmät korkeusmittaukset perustuvat tähän. Taulukossa mainittu korkeus on mitattu kiven pintaan vuonna 2003 takymetriprisman paikaksi hakatun merkin pohjasta.

Takymetri sijoitettiin alueiden VI ja VII väliin likimain samalle paikalle kuin vuonna 2004. Kokeilussa asemointia kuten vuonna 2004 käyttäen pisteitä KP1 ja KP6 todettiin, että asemoinnin jäännösvirheeksi tuli 0,013 m (vuonna 2004 päivittäisissä asemoinneissa 0,000–0,002 m). Mittaamalla muita tunnettuja pisteitä todettiin, että näin saatu koordinaatisto oli kiertynyt verrattuna aikaisempina vuosina käytettyyn koordinaatistoon niin paljon, että kauempana takymetrillä olevien pisteiden sijainnin virhe oli häiritsevän suuri. Tilanteen korjaamiseksi siirryttiin käyttämään asemoinnissa neljää pistettä (KP1, KP6, KP7 ja KP8). Tällä menetelmällä asemoinnin normaalipoikkeamat päivittäisissä asemoinneissa vaihtelivat väleillä:

kulma: 0,064–0,072 gon

x: 0,012–0,014 m

y: 0,012–0,014 m

z: 0,02 m.

3. Kaivaustekniikka ja dokumentointi

Kaivauksessa noudatettiin vuosina 1999–2004 vakiintuneita menetelmiä (näiden valinnasta perusteluineen ks. erityisesti vuosien 1997–2001 kaivauskertomukset). Turpeen alta saatiin esille 1. taso; sen jälkeen kaivettiin 1.-2. kerrokset, joiden paksuus oli yhteensä 10 cm. Toisen kerroksen alta saatiin esille 3. taso. Sen alta kaivettiin 3. kerros, jonka paksuus oli 10 cm. Tämän alla oli 4. taso jne. Kerros-paksuus oli kolmannelta tasosta alkaen 10 cm.

Siltä osalta aluetta, joka oli avattu aiemmissa kaivauksissa, poistettiin aluksi edellisen kesän täyttömaa lapiolla. Alueen todettiin säilyneen talven jäljiltä koskemattomana.

Alueen pohjoisosaa (linjasta $x=504$ pohjoiseen) oli vuonna 2004 kaivettu 6. tasoon ja eteläosa 7. tasoon tai syvemmälle (ks. vuoden 2004 kaivauskertomuksen kartta 14). Mainittua pohjoisosaa (lukuun ottamatta yksikkönä kaivettua maayksikkö M2:ta) kaivettiin aluksi tasokaivauksena. Kuudes kerros kaivettiin kahdessa viiden cm:n apukerroksessa.

Seitsemännestä tasosta piirrettiin ne ruudut, joissa näkyi erillisiä hautaläikkiä (ks. kartta 3). Alueen pohjoisimmassa osassa näkyi suureksi osaksi yhtenäistä ja täysin sekoittunutta harmaata tai ruskeaa hiekkaa (ks. kuitenkin diat :40-41 ja 57); tältä osalta ei tasokarttaa piirretty.

Kahdeksannessa tasossa ei juurikaan näkynyt lisäinformaatiota edelliseen tasoon verrattuna, eikä sitä piirretty. Samoin 9.-10. tasoista ei enää piirretty tasokarttoja: tässä vaiheessa hautaläikät erottuivat jo selvästi, ja ne kaivettiin ja dokumentoitiin omina yksiköinä.

Hautoja ryhdyttiin kaivamaan erillisinä yksiköinä heti, kun hautakuviot alkoivat erottua ympäristöstään. Yksikkökaivauksessa hautaläikkien maa kaivettiin ja seulottiin erillään ympäröivästä maasta. Hautaläikkien rajojen paikoin huonon erottuvuuden vuoksi kaivettiin monin paikoin läikän lisäksi samaa tahtia syvemmälle myös jonkin verran läikkiä ympäröinyttä maata.

Sellaisia kohtia, joilla oli lomittain useita läikkiä, kaivettiin laajempina alueina 10 cm:n kerroksissa (yleensä 2 x 5 cm:n apukerroksina). Niiltä myös dokumentoitiin – mm. valokuvaamalla – tasoiksi niimitettyjä alueita, mikäli niissä katsottiin näkyvän uutta informaatiota.

Kaivausvälineenä käytettiin lastaa; vain hautaläikkien välistä selvästi puhdasta maata kaivettiin lapiolla. Tasokartoissa käytettiin samaa 1:50 -mittakaavaa kuin aiempinakin vuosina; haudat, joissa oli näkyvissä sisäisiä rakenteita, piirrettiin mittakaavaan 1:10.

Maayksikkö M2, eli se osa aluetta joka oli kaivettu kertaalleen jo vuonna 1953, kaivettiin omana yksikkönään.

Alueen eteläosaan avatun laajennuksen pintaturpeet poistettiin mahdollisimman ohuena kerroksena lapiolla ja tarkastettiin silmämääräisesti sekä metallinpaljastimella; niitä ei seulottu. Turpeet poistettiin laajennuksen pinnasta koko alueelta, myös ojan penkasta ojan pohjalle asti. Laajennusta kuitenkin kaivettiin melko vaakasuorissa tasoissa: mitä syvemmälle päästiin, sitä laajemmaksi alue ojan pinta-reella kasvoi.

Laajennuksen ensimmäinen ja toinen kerros kaivettiin 5 cm:n paksuisina, 1. kerros kokonaan lastalla, 2. kerros osin kenttälapiolla. Toista tasoa ei dokumentoitu: siinä näkyi vain yhtenäistä humuksensaikaista hiekkaa. Laajennus kaivettiin teknisissä kerroksissa n. 80 cm:n syvyyteen asti alkuperäisestä maanpinnasta mitattuna. Laajennuksesta piirrettiin tavanomaiset tasokartat; 8. tasoa ei kuitenkaan piirretty.

Maa seulottiin kuivana käyttäen osin 5 mm:n, osin 6 mm:n, silmäkoon seuloja. Vain hautaläikkien välissä olleita selvästi puhtaita maa-alueita jätettiin seulomatta. Myös maayksikkö M2:n maa seulottiin, koska siitä tuli esinelöytöjä. Kaikkia huonokuntoisia irrallisia palamattomia luita ei otettu talteen (ks. tarkemmin luku 4.6.) Sen sijaan kaikki palanut luu otettiin kentällä talteen, mutta alle 0,1 gramman painoisia palaneita luita ei jälkitöissä luetteloitu.

Valokuvaamisesta vastasi kaivausjohtaja. Näytteitä (ks. liite 1) otettiin valikoiden, vain selkeistä konteksteista.

Kaivauksen päättyessä dokumentoitiin suurin osa kaivausalueen pohjoisosan profiileista valokuvaamalla (ks. diat :123 ja 125-127). Niissä osissa, joita ei kuvattu, ei näkynyt mitään informatiivista: pintaturpeen lisäksi vain sekoittunutta harmaata hiekkaa. Kiviä oli vähän, eikä selvää luontaisesti muodostunutta maannosprofiilia kaivausalueella esiintynyt.

4. Kaivaushavainnot

4.1. Yleiset havainnot

Alue VII sijaitti loivassa etelään viettävässä rinteessä. Alueen pohjoisosaa (linjasta x=504 pohjoiseen) oli vuonna 2004 kaivettu 6. tasoon ja eteläosa 7. tasoon tai syvemmälle (ks. vuoden 2004 kaivauskertomuksen kartta 14).

Pohjoisosan 7. tasossa erottui eriasteisesti sekoittunutta maata: hautaläikkien välissä oli koskematon maata vain siellä täällä. Pohjoisimmassa osassa, noin linjalta x=506 pohjoiseen, näkynyt yhtenäisen harmaanruskea maa osoitti, että ao. alue on täynnä hautoja. Täysin sekoittuneen hiekan alueen eteläraja siirtyi kaivauksen edetessä vähitellen pohjoiseen ja sen alta alkoi erottua hautaläikkiä.

Ruudun 504-505/463-464 kaakkoiskulmassa todettiin 6. kerroksessa hiiltä 40 x 40 cm:n alalla, mutta ilmiön ei voitu todeta liittyvän esim. tiettyyn hautaan. Kahdeksannessa tasossa erottui selvästi ympäristöään tummempina osin erillisiä, osin toistensa kanssa limittäisiä, hautaläikkiä; niiden välillä oli vaaleaa ja kellertävää puhdasta hiekkaa (ks. diat :10-11, 13, 25, 74, 80, 82 ja 87).

Kivirakenne R1:n (ks. vuoden 2004 kaivauskertomus, s. 12-13) kohdalle, sen alle, tehtiin vuonna 2005 lapionpisto, joka ulottui kallion yläpintaan, noin metrin syvyyteen, saakka. Tällä varmistuttiin siitä, ettei rakenteen alapuolisessa maassa ollut ihmistoiminnan jälkiä.

Eteläisen laajennuksen kohdalla ei näkynyt ennen kaivausta mitään muinaisjäännökseen viittaavaa. Kohta oli aivan maantienojan penkalla, osin ojan luiskassa. Ojanpenkan päällä oli jonkun verran ojasta nostettua maata.

Laajennuksessa erottui 6.-7. tasoista lähtien haudan 123 eteläpuolella toinen ilmeinen hautaläikkä (ks. kartta 5 ja diat :39, 43 ja 53), jota ei vuonna 2005 numeroitu eikä tutkittu hautauksen tasoon asti. Läikän vuoden 2005 kaivausalueelle osuneen osan pituus oli n. 120 cm ja sen vähimmäisleveydeksi todettiin n. 50 cm (sen eteläraja ei osunut tutkitulle alueelle). Läikästä arvioitiin osuvan kaivausalueelle korkeintaan puolet. Ojan penkka leikkasi osan sen länsiosasta. Läikkää kaivettiin vuonna 2005 n. 80 cm:n syvyyteen oletetusta alkuperäisestä maanpinnasta mitattuna. Tässä syvyydessä läikässä alkoi jo erottua hyvin tummaa maata (ks. dia :53), joten ilmeisesti oltiin jo lähellä hautauksen tasoa.

Laajennuksessa näkyneen kahden läikän välissä erottui erityisesti 9. tasossa pienempi tumma läikkä, joka oli kuitenkin lapsen haudaksikin hyvin kapea (ks. dia :53). Sitä ei voitu riittävällä todennäköisyydellä tulkita haudaksi: kyse on erittäin todennäköisesti luonnonmuodostumasta.

Vuoden 2005 kaivauksen lopputilanne ilmenee kartasta 6. Ruudut 507-509/461-463 (4 m²) jäivät 7. tasoon (50-60 cm:n syvyyteen) ja ruudut 505-507/461-464 (6 m²) 8. tasoon (n. 60-70 cm:n syvyyteen). Alueen VII länsireunan ja maantienojan pohjan väliin jäi noin puolen metrin levyinen kaivamaton kaista ojan pohjan itäpenkkaa. Kyseisellä alueella oli erittäin runsaasti juuria, ja maa oli liettynyt: paikalla tuskin voi juurikaan olla ehjää muinaisjäännöstä.

Todettakoon sen sijaan, että kesän 2005 kaivaushavaintojen perusteella Kappelinmäkeä halkovan vanhan Viipurin-tien alla saattaa olla säilynyt ehjiä hautoja: esimerkiksi (esineellisen) haudan 123 löytötaso oli selvästi viereistä tienpintaa alempana. Hautojen säilyminen riippuu tietysti siitä, kuinka syvälle tienpidossa muokattu kerros ulottuu; tästä tuskin on tietoa saatavissa ilman tien pohjan kaivaus-tutkimusta.

4.2. Maayksikkö M2

Vuoden 1953 kaivauksessa kertaalleen kaivettu ja täytetty, nyt alueelle VII osin osunut, maa-alue nimettiin vuonna 2004 maayksikkö M2:ksi. Vuoden 2005 kaivauksissa maayksikön pohja osoittautui epätasaiseksi. Pohjan alta tuli esille useita hautoja (ks. esim. hautojen 122 ja 124 kuvaukset), joten kohtaa ei ole kaivettu vuonna 1953 puhtaaseen maahan saakka.

Yksiköstä saatiin jälleen esinelöytöjen lisäksi talteen palanutta luuta, mutta löytöjen alkuperäisestä kontekstista ei voi sanoa tarkempaa kuin sen, että löydöt lienevät kaikki tai melkein kaikki alun perin haudoista.

4.3. Maayksikkö M4

Kaivauksen loppuvaiheessa tuli, suurimmaksi osin maayksikkö M2:n alta, esille laaja-alainen hautaläikäksi tulkittava rakenne, jota ei ehditty vuonna 2005 tutkia, ja jolle ei siksi annettu hautanumeroa; rakenne nimettiin maayksikkö M4:ksi. Ympäristöään tummemman läikän koko oli noin 2,25 m x 0,8 m ja suunta itäkoillinen-länsilounas. Myös sen eteläpuolelle näytti kaivausten päättyessä jäävän jonkin verran sekoittunutta maata. Maayksikön rajat on merkitty karttaan 6; yksikkö erottuu hyvin myös dioissa 4233:117 ja 138. Yksikön löydöt: KM 35527:357-372.

4.4. Maayksikkö M5

Ruudusta 504-505/459-460 tuli haudan 138 etelä- ja haudan 139 itäpuolelta viimeistään 9. kerroksessa esille harmaan hiilensekaisen hiekan muodostama pyöreä läikkä, jonka halkaisija oli 30-40 cm. Sen ympärillä oli noin 30 cm:n leveydeltä ruskeaa-oranssia (mahdollisesti palanutta) hiekkaa (ks. diat 4233:106, 117, 120-121, 129, 133 ja 138).

Harmaa osa kaivettiin yksikkönä lastalla ja siitä otettiin hiilinäyte 10/2005. Oranssinruskea osa tulkittiin ihmisen koskemattomaksi ja jätettiin 11. tason jälkeen kaivamatta. Harmaa osa jatkui n. 30 cm tason 11 alle; pohjaluvuksi mitattiin 504,73/459,67/71,83. Yksikössä ei havaittu sisäisiä rakenteita ja se oli löydötön. Ilmiö ei välttämättä ole ihmisen aiheuttama. Värierojen perusteella hauta 132 on todennäköisesti nuorempi kuin M5:n oranssinruskea reuna.

4.5. Haudat

4.5.1. Yleistä

Numeroiduiksi ja tässä tarkemmin kuvattaviksi haudoiksi määriteltiin edellisten vuosien tapaan hautaukset, joissa oli säilynyt selvä hautakuvio tai jäännöksiä vainajasta alkuperäisillä paikoillaan. Haudat numeroitiin juoksevasti siinä järjestyksessä kuin ne todettiin. Vain tutkitut haudat numeroitiin.

Numerointia jatkettiin aikaisempien kaivausten numeroinnista siten, että hauta 98 on ensimmäinen vuoden 2005 tutkimuksissa todettu ja tutkittu. Lisäksi on kuvattu jo vuonna 2004 dokumentoituihin hautoihin 88, 92, 94 ja 96 liittyviä uusia havaintoja.

Kappelinmäen tutkimuksissa on haudat koko ajan numeroitu siten, että yksi numero vastaa yhden vainajan jäännöksiä. Vuonna 2005 tästä tehtiin poikkeus: haudassa 140 (ks. ao. hautakuvaus) todettiin usean vainajan jäännöksiä, mutta koska tarkkaa lukumäärää ei voitu määrittää, annettiin kokonaisuudelle vain yksi numero (ks. myös haudan 118 kuvaus).

Hautojen sijainnista on ilmoitettu koordinaattipisteet, joiden sisälle koko hauta rajautuu, tai yksi koordinaattipiste, mikäli hautaläikkä on ulottunut tasametrien kohdalle. Suunnat määritettiin bussolilla ja ilmoitetaan gooneina. On huomattava, ettei mittaustarkkuus todellisuudessa ole yhden goonin luokkaa, sillä hautakuopan muoto saattoi olla epämääräinen ja vaihdella hieman eri syvyyksillä, joten suunnassakin esiintyi pientä vaihtelua riippuen siitä, mistä syvyydestä sitä mitattiin. Tarkat luvut ilmoittamalla kuitenkin saavutetaan esim. tilastollisia analyysejä varten suurempi tarkkuus kuin suunta vain ilmiansuuntina ilmoittaen. Annettu gooniluku tarkoittaa pään suuntaa. Haudoissa, joissa ei ollut mahdollista erottaa, kumpi on pääpuoli, on hautakuvausissa ilmoitettu kaksi suuntaa.

Ilmoitettu koko tarkoittaa hautakuopan mittoja. Koko on mitattu oletetusta hautauksen tasosta, joka yleensä erottui maassa täytemaata tummempana. Mikäli kokoa ei ole voitu mitata hautauksen tasosta, se on mitattu mahdollisimman läheltä sitä. Koska useissa haudoissa luut eivät olleet säilyneet, on myös syvyys ilmoitettu oletetusta hautauksen tasosta. Se on määritetty alkuperäisen turpeen yläpinnasta. Hautaläikissä ei todettu rakenteita tai jälkiä vainajasta, mikäli siitä ei alla erikseen ole mainittu.

Päällekkäiset hautaläikät ovat muutamissa tapauksissa – kun on selvää, mikä hautakuopista on kaivettu minkäkin päälle – mahdollistaneet hautojen keskinäisen ikäjärjestyksen määrittämisen. Joissain

tapauksissa myös selkeämmät stratigrafiset havainnot, esimerkiksi luurankojen päällekkäisyydet, ovat mahdollistaneet ikäjärjestyksen toteamisen.

Kaivauskartoissa selvästi näkyvää tietoa, esim. hautakuopan muotoa, ei ole alla sanallisesti järjestelmällisesti toistettu.

4.5.2. Hautakuvaukset 88, 92, 94, 96 ja 98–143

Hauta 88

Kuvat: dia 4233:5; mv 1938:5

Mitoista ja muista hautaa koskevista aiemmista havainnoista ks. vuoden 2004 kaivauskertomus, s. 17. Vuonna 2005 todettiin, että haudan itäpää oli mahdollisesti kääntynyt pohjoiseen hautauksen tasossa olleen halkaisijaltaan 20-senttisen kiven vuoksi (ks. dia :5). Kaivauksessa saatiin myös talteen hautaan 88 kuuluvia hampaita. Haudan pohjaluvuksi mitattiin: $z=72,04$.

Noin 80 cm:n syvyydessä hauta 88 näytti leikkaavan hautaa 101 ja olevan viimeksi mainittua nuorempi. Hauta 88 ei vuoden 2005 kaivauksessa enää leikannut selkeästi hautaa 94.

Hauta 92

Sijainti: 501/459 (VII)

Suunta: 311 gon (5 cm 7. tason alapuolella)

Koko: 121 x 42 cm (5 cm 7. tason alapuolella)

Syvyys: n. 94 cm

Kartta 7

Kuvat: dia 4233:1 ja 3; mv 1938:1 ja 3

Esinelöydöt: -

Näytteet: hiilinäyte 1/2005

Hautakuopan pintaosat 7. tasoon asti tutkittiin vuonna 2004. Läikän kaikki rajat tulivat näkyviin n. 5 cm 7. tason alapuolella. Läikkä erottui tässä vaiheessa hyvin; se ei leikannut muita hautoja tai maayksiköitä. Läikän länsipäästä löytyi hampaita; n. 10–15 cm niitä syvemmältä tuli esiin vainajan tummaa hahmoa. Hampaat ja tumma hahmo ovat varmasti peräisin samasta vainajasta; korkeuseron selittänee se, että hautauksen tason alla todettiin länsipäässä kovaa kivistä soraa, mutta itäpäässä helpommin kaivettavaa pehmeää hiekkaa. Pohjaluvuksi mitattiin $z=71,71$. Siitä alaspäin tehtiin vielä varmistuskuoppa.

Hauta 94

Sijainti: 500-502/464-465 (VII)

Suunta: 13/213 gon (7. kerroksen puolivälissä)

Koko: 76 x 45 cm (n. 80 cm:n syvyydessä)

Syvyys: n. 85 cm

Kartta: 13/2004

Kuvat: dia 4233:5; mv 1938:5

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Hautakuopan pintaosat 8. tasoon asti oli tutkittu vuonna 2004. Noin 80 cm:n syvyydessä hautakuoppa oli lähinnä munanmuotoinen. Samassa syvyydessä hauta vaikutti värierojen perusteella nuoremmalta

kuin hauta 101 (kuten vuoden 2004 kaivauksissakin). Hautakuopassa ei missään vaiheessa erottunut sisäisiä rakenteita. Pohjaluku: $z=71,98$.

Hauta 96

Sijainti: 500-501/462 (VII)
 Suunta: 346/146 gon (15 cm 8. tason alla)
 Koko: 81,5 x 28 cm (n. 85 cm:n syvyydessä)
 Syvyys: n. 113 cm
 Kartta 8
 Kuvat: dia 4233:2; mv 1938:2
 Esinelöydöt: -
 Näytteet: -

Hautakuopan pintaosat oli tutkittu vuonna 2004. 80–85 cm:n syvyydessä hauta näytti (kuten vuoden 2004 kaivauksissakin) värierojen perusteella olevan selvästi hautaa 100 nuorempi (ks. dia :2). Hautakuopan pohjalla oli n. 1 cm:n paksuinen tumma raita; kyse on vainajan jäännöksistä tai hautakuopan pohjaa vuoranneesta orgaanisesta aineesta. Haudan pohjaluvuksi mitattiin $z=71,67$. Tämän tason alle tehtiin varmistukseksi vielä kairanpisto.

Hauta 98

Sijainti: 499-500/461-463 (VII)
 Suunta: itä-länsi (ei voitu mitata tarkasti)
 Koko: n. 165 x n. 75 cm (7. tasossa; samassa kuopassa useita vainajia)
 Syvyys: n. 91 cm
 Kartta 8
 Kuvat: dia 4233:2 ja 6; mv 1938:2 ja 6
 Esinelöydöt: -
 Näytteet: -

Haudan sijaintikohta oli vuonna 2004 kaivettu 7. tasoon, josta kaivausta jatkettiin vuonna 2005. Noin 80 cm:n syvyydessä paikalla erottui yksi poikkeuksellisen leveä hautakuoppa; siitä saattoi päätellä, että paikalla oli useampia hautoja, mutta niitä vastaavia erillisiä hautaläikkiä ei voinut nyt eikä myöhemminkään erottaa. Läikän länsipäässä tuli esille paloja useasta, mahdollisesti kolmesta, kallost. Niistä yksikään ei ollut säilynyt kokonaisena. Niiden koon perusteella palat olisivat saattaneet olla peräisin yhdestäkin kallost, mutta asiaa oli mahdotonta varmistaa, sillä luu oli hyvin huonokuntoista, eikä siitä voinut tunnistaa kallon eri osia. Kallon palojen tultua esille vaikutti mahdolliselta, että ne kaikki olisivat rikkoutuneet myöhemmässä haudankaivussa – kaivauksen edetessä kuitenkin todettiin, ettei nuoremasta haudasta ollut paikalla mitään merkkejä.

Hautakuopan pituus oli n. 80 cm:n syvyydessä 155 cm ja suurin leveys 81 cm. Mainitut kallonpalat olivat hieman tätä tasoa ylempänä ja mitatun läikän länsipuolella. Tässä syvyydessä hautakuoppa näytti läikkien värierojen perusteella olevan vanhempi kuin heti sen pohjoispuolella ollut hauta 96.

Kallojen palat esiintyivät samalla syvyydellä ja ne olivat säilyneisyysasteiltaan samanlaisia. Tasolla $z=71,85$ läikässä erottui tummia raitoja, jotka voidaan tulkita osin vainajien jäännöksiksi, osin muiksi hautaukseen liittyväksi orgaanisiksi jäännöksiksi. Hautakuoppaa näytti reunustavan tumma orgaanisen aineen raita.

Kaivauksen edetessä tulkittiin kallon palojen kuuluvan eri vainajille: samaan kuoppaan on rinnakkain ja osin päällekkäin haudattu kolme vainajaa (etelästä pohjoiseen: haudat 98, 99 ja 100; ks. jokaisesta erilliset hautakuvaukset). Hautakuopan pohjaluvuksi mitattiin $z=71,79$. Tämän tason alle tehtiin vielä varmistuskuoppa.

Haudan 98 vainajasta oli säilynyt vain pieni pala kalloa; myös hautakuopan itäpäässä olleista ilmeisistä jalan luiden pitkälle maatuneista jäännöksistä osa kuulune samalle vainajalle (ks. hautakartta).

Hauta 99

Sijainti: 499-501/461-463 (VII)

Suunta: itä-länsi (ei voitu mitata tarkasti)

Koko: n. 165 x n. 75 cm (7. tasossa; samassa kuopassa useita vainajia)

Syvyys: n. 92 cm

Kartta 8

Kuvat: dia 4233:2 ja 6; mv 1938:2 ja 6

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Haudan sijaintikohta oli vuonna 2004 kaivettu 7. tasoon, josta kaivausta jatkettiin vuonna 2005. Hautakuopasta ks. haudan 98 kuvaus.

Hauta oli keskimäinen samaan kuoppaan haudattujen kolmen vainajan kokonaisuudesta (haudat 98, 99 ja 100). Haudan 99 vainajasta oli säilynyt vain vähän kalloa sekä alaruumiin luiden pitkälle maatuneita jäänteitä (ks. hautakartta).

Hauta 100

Sijainti: 499-501/461-463 (VII)

Suunta: itä-länsi (ei voitu mitata tarkasti)

Koko: n. 165 x n. 75 cm (7. tasossa; samassa kuopassa useita vainajia)

Syvyys: n. 94 cm

Kartta 8

Kuvat: dia 4233:2 ja 6; mv 1938:2 ja 6

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Haudan sijaintikohta oli vuonna 2004 kaivettu 7. tasoon, josta kaivausta jatkettiin vuonna 2005. Hautakuopasta ks. haudan 98 kuvaus.

Hauta oli pohjoisin samaan kuoppaan haudattujen kolmen vainajan kokonaisuudesta (haudat 98, 99 ja 100). Haudan 100 vainajasta oli säilynyt vain pala kalloa; myös hautakuopan itäpäässä olleista ilmeisistä jalan luiden pitkälle maatuneista jäännöksistä osa kuulune samalle vainajalle (ks. hautakartta).

Hauta 101

Sijainti: 501-502/464 (VII)

Suunta: 312 gon

Koko: 146 x 38 cm (n. 80 cm:n syvyydessä)

Syvyys: n. 80 cm

Kartta 9

Kuvat: dia 4233:5 ja 7; mv 1938:5 ja 7

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Haudan itäpää ulottui aivan vuosien 1997–2000 kaivausalueen I länsireunaan. Hautakuopan muoto oli kulmistaan pyörästynyt suorakaide. Maa hautauksen tasossa oli kirjavaa. Huonosti säilyneen kallon lisäksi hautauksen tasossa erottui heikosti muita vainajan jäännöksiä tummana hahmona (ks. dia :7). Pohjaluvuksi mitattiin $z=71,92$.

Hauta 94 on värieröjen perusteella tätä hautaa nuorempi (ks. dia :5).

Hauta 102

Sijainti: 502-503/465 (VII)

Suunta: 329 gon

Koko: 63 (minimi) x 33 cm (8. tasossa)

Syvyys: n. 82 cm

Kartta 10

Kuvat: dia 4233:11 ja 13; mv 1938:11 ja 13

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Hautakuoppa ulottui itäpäästään vuosien 1997–2000 kaivausalueelle I, missä sen raja ei kuitenkaan ollut erotettavissa (ks. myös vuoden 2000 kaivauskertomuksen kartta 16). Kuoppa oli soikeahko, täytemaa keskitummaa, punaruskeaa. Haudan itäosasta, 30–40 cm läikän itäpäästä länteen, kohdasta joka ei leikkaa muita hautaläikkiä, löytyi n. 70 cm:n syvyydestä täytemaasta palamaton putkiluun pala.

Vainajasta oli säilynyt kalloa, joka tuli esille hautakuopan länsipäästä 8. tasossa (ks. hautakartta). Hautauksen tason tuntumassa kuopan pohjoissivulla näkyi tumma raita, jonka leveys oli noin 2 cm. Hautauksen tasossa erottui myös lähes koko hautaläikän kattava ohut kerros melkein mustaa maata. Hautakuopan pohjalla oli iso kivi. Pohjaluvuksi mitattiin $z=71,94$.

Läikkien värieröjen perusteella tämä hauta on hautaa 112 nuorempi.

Hauta 103

Sijainti: 502/462 (VII)

Suunta: 312 gon

Koko: 160 x 41 cm (hautauksen tasossa)

Syvyys: n. 75 cm

Kartta 11

Kuvat: dia 4233:4 ja 8; mv 1938:4 ja 8

Esinelöydöt: -

Näytteet: maanäytteet 1-2/2005

Hautaläikän muoto oli kulmistaan pyörästynyt suorakaide. Heti hautauksen tason yläpuolella oli selvä kiveys (ks. dia :4), josta osa oli poistettu vuoden 2004 kaivauksessa.

Vainajasta oli säilynyt suurimpia luita (ks. hautakartta), mutta ne olivat kalloa lukuun ottamatta melko pitkälle maatuneita. Jalat olivat lievästi koukussa. Hautauksen tasossa oli haudan itäpäässä myös ylimääräisiä putkiluita, ilmeisesti jalan luita; mahdollisesti ne olivat peräisin haudasta 104. Itäpäässä todettiin samassa tasossa myös puunpala, jonka kuuluminen tähän hautaan jäi epävarmaksi: muita merkkejä arkusta ei tavattu.

Hautauksen tasossa hauta 103 näytti olevan haudan 104 päällä ja siis sitä nuorempi. Haudan 103 luut eivät kuitenkaan leikanneet haudan 104 läikkää, joten ikäsuhdetta on pidettävä lievästi epävarmana. Pohjaluku jalkopäästä: $z=72,01$.

Stratigrafian perusteella hauta 103 on nuorempi kuin hauta 116.

Hauta 104

Sijainti: 501-503/462-464 (VII)
 Suunta: 353 gon
 Koko: 173 x 45 cm (hautauksen tasossa)
 Syvyys: n. 72 cm
 Kartta 12
 Kuvat: dia 4233:17-18 ja 24; mv 1938:17-18 ja 24
 Esinelöydöt: -
 Näytteet: -

Hautaläikän muoto oli kulmistaan pyörästynyt suorakaide. Vainajasta oli säilynyt kalloa sekä tummia hautauksen tasossa näkyneitä läikkiä, mm. todennäköisiä jalan luiden hyvin pitkälle maatuneita jäänteitä (ks. hautakartta ja dia :18). Vainajan rinnan kohdalla oli erityisen tummaa maata. Pohjaluvuksi mitattiin vatsan kohdalta $z=72,04$.

Stratigrafian perusteella tämä hauta on vanhempi kuin hauta 110.

Hauta 105

Sijainti: 503-504/459-461 (VII)
 Suunta: 302 gon
 Koko: 98,5 x 32,5 cm (8. tasossa)
 Syvyys: n. 75 cm
 Kartta 13/2004
 Kuvat: dia 4233:30; mv 1938:30
 Esinelöydöt: -
 Näytteet: -

Hautaläikkä alkoi erottua jo vuoden 2004 kaivauksessa (ks. esim. vuoden 2004 kaivauskertomuksen kartta 13). Hautakuoppa erottui ympäristöstään melko hyvin 8. tasossa. Se oli muodoltaan soikeahko, täytemaa oli oranssinruskea ja täplikäs. Samassa tasossa löytyi itäpäähän täytemaasta irrallisia kallon luita.

Vainajan kallo tuli esille hautakuopan länsipäästä suunnilleen 8. tasossa. Hautauksen tasossa maa oli täytemaata tummempaa, mutta kohtuullisen hyvin säilyneen kallon lisäksi ei muita rakenteita ollut erotettavissa. Pohjaluvuksi mitattiin haudan keskeltä $z=72,13$.

Hautaläikkien 8. tasossa näkyneiden värierojen perusteella tämä hauta on mahdollisesti nuorempi kuin heti sen koillispuolella ollut läikkä (tai useiden läikkien kokonaisuus), jota ei vuonna 2005 tutkittu.

Hauta 106

Sijainti: 502-503/463-464 (VII)
 Suunta: 299/099 gon
 Koko: 69 x 27 cm (8. tasossa)
 Syvyys: n. 74 cm
 Kartat 10 ja 12
 Kuvat: dia 4233:11, 13 ja 17; mv 1938:11, 13 ja 17
 Esinelöydöt: -
 Näytteet: -

Hautakuopan muoto oli kulmistaan pyöristynyt suorakaide. Sisärakenteita ei erottunut. Pohjaluku: $z=72,07$.

Muun muassa 8. tasossa läikkä oli kaakkoiskulmastaan limittäinen muiden läikkien kanssa, mutta ikäjärjestystä ei voitu erottaa. Seitsemännen kerroksen puolivälissä näkyneiden värierojen perusteella hauta 106 on nuorempi kuin hauta 108.

Hauta 107

Sijainti: 501-502/458-460 (VII)

Suunta: 322/122 gon

Koko: 124 (minimi) x 39 cm (n. 70 cm:n syvyydessä)

Syvyys: n. 79 cm

Kartta -

Kuvat: -

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Hautaläikän muoto oli kulmistaan pyöristynyt suorakaide. Täytemaa oli hyvin vaaleaa. Hauta tuli esille maayksikkö M2:n alta, ja sitä oli jäljellä vain hyvin ohut kerros. Hautaläikän rajat sen länsipäässä eivät erottuneet. Sisäisiä rakenteita ei erottunut; kyseessä oli kuitenkin selkeä itä-länsi-suuntainen kuoppa, joka on tulkittava varmuudella haudaksi. Pohjaluvuksi mitattiin: $z=71,95$.

Länsiosassaan hautaläikkä oli limittäinen sekoittuneen maan (mahdollisesti M2:ta) kanssa; hauta 107 on sekoittunutta maata vanhempi. Hieman syvemmillä, 9. kerroksen puolivälissä, hauta oli osin limittäinen sen luoteispuolella olleen tumman hautaläikän (hauta 119) kanssa; värieroista päätelleen hauta 107 on vanhempi kuin hauta 119.

Hauta 108

Sijainti: 502-503/462-464 (VII)

Suunta: 284 gon

Koko: 75 x 28 (minimi) cm (hautauksen tasossa)

Syvyys: n. 90 cm

Kartta 12

Kuvat: dia 4233:10, 13, 84 ja 94; mv 1938:10, 13, 84 ja 95

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Hautaläikän muoto oli kulmistaan pyöristynyt suorakaide; läikän leveys ei erottunut kokonaisuudessaan missään vaiheessa, koska hauta 109 oli tämän haudan pohjoissivun päällä. Täytemaa oli vaaleaa ja tasaisen ruskeaa. Hautauksen tasossa erottui hautaläikän itäpäässä hahmoa vainajan jaloista, joten pään voitiin tulkita sijainneen kuopan länsiosassa. Länsipäässä näkynyt tahmea, tumma, pyöreähkö läikkä (ks. dia :94) oli mahdollisesti kallon jäännös. Pohjaluku: $z=71,90$.

Seitsemännen kerroksen puolivälissä näkyneiden värierojen perusteella hauta 108 oli vanhempi kuin sen kaakkoiskulmaa leikannut hauta 106, vanhempi kuin luoteiskulmaa leikannut hauta 109, ja todennäköisesti vanhempi kuin koilliskulmaa leikannut hauta 140.

Hauta 109

Sijainti: 503/463 (VII)

Suunta: 323 gon

Koko: 173 x 55 cm (10. kerroksen puolivälissä)

Syvyys: n. 110 cm

Kartat 12 ja 13

Kuvat: dia 4233:10, 84, 94 ja 103; mv 1938: 10, 84, 95 ja 103

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Hautakuopan muoto oli soikeahko. Täytemaa oli laikukas, tummahko. Hautauksen tasossa erottui itäpäässä epäselviä itä-länsi-suuntaisia viiruja, joista osa saattaa olla jalkojen jäännöksiä. Länsipäästä löytyi hampaita. Muita sisäisiä rakenteita ei havaittu. Pohjaluvuksi mitattiin $z=71,75$.

Hauta leikkasi pohjoisreunassaan hautaa 131. Kahdeksannessa tasossa vaikutti läikkien värierojen perusteella siltä, että hauta 131 saattaisi olla nuorempi, mutta ikäjärjestyksestä ei missään vaiheessa saatu varmoja havaintoja. Ikäsuhteesta hautaan 140 ei kirjattu havaintoja.

Hauta 110

Sijainti: 502/463 (VII)

Suunta: 303 gon

Koko: 168 x 39,5 cm (8. tasossa)

Syvyys: n. 80 cm

Kartta 12

Kuvat: dia 4233:10-11, 13, 17, 19 ja 23; mv 1938:10-11, 13, 17, 19 ja 23

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Hautakuopan muoto oli kulmistaan pyöristynyt suorakaide. Täytemaa oli vaaleahkoa, kirjavaa. Kallo tuli esille hieman 8. tason yläpuolella. Sen lisäksi myös reisiluut olivat osaksi säilyneet – muuten jalosta oli erotettavissa vain hahmoa, yläruumiista ei sitäkään. Hautauksen tasossa erottui yläruumiin kohdalla hautakuopan reunoja kiertävä musta, noin 2 cm leveä, raita, joka ulottui hautakuopan pohjalta jonkin matkaa kuopan reunoja ylöspäin (ks. diat :19 ja :23). Pohjaluvuksi mitattiin vatsan kohdalta $z=72,02$. Tämän tason alle tehtiin vielä lapiolla varmistuskuoppa.

Stratigrafian perusteella hauta 110 on nuorempi kuin hauta 104; hautaläikkien värierojen perusteella hauta 110 on todennäköisesti vanhempi kuin hauta 111, mutta varmaa tämä ei ole, sillä läikät leikkasivat toisiaan vain pieneltä alalta.

Hauta 111

Sijainti: 502-503/464 (VII)

Suunta: n. 303/103 gon

Koko: 81 x 28 cm (9. tasossa)

Syvyys: n. 87 cm

Kartat 10 ja 12

Kuvat: dia 4233:11, 13 ja 17; mv 1938:11, 13 ja 17

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Hautakuopan muoto oli soikeahko. Täytemaa oli homogeenista, tahmeaa ja ympäristöään tummempaa. Läikkä oli käytännössä koko alaltaan limittäinen muiden hautaläikkien kanssa. Melko keskeltä hautaläikkää tuli 8. tasossa täytemaasta esille hyvin huonokuntoinen kallo; se saattaa olla peräisin haudasta 112, jonka tämä hauta näytti rikkoneen. Hautaläikkä hävisi 9. kerroksessa. Talteen otettiin hampaita (KM 35527:9), jotka kuuluvat mahdollisesti (mutteivät varmasti) tähän hautaan haudatulle vainajalle. Pohjaluku: $z=71,99$.

Läikkien värierojen perusteella tämä hauta on nuorempi kuin hauta 112 ja todennäköisesti nuorempi kuin hauta 110. Ikäsuhteesta hautaan 106 ei saatu havaintoja.

Hauta 112

Sijainti: 502/465 (VII)

Suunta: 310/110 gon

Koko: n. 155 x n. 42 cm (hautauksen tasossa, molemmat mitat vähimmäismittoja)

Syvyys: n. 88 cm

Kartat 10 ja 12

Kuvat: dia 4233:11, 13 ja 17; mv 1938: 11, 13 ja 17

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Hautakuopan mitat ovat epätarkat, koska hauta oli limittäinen monen muun haudan kanssa. Hautakuopan pohjalla erottui suurin piirtein itä-länsi-suuntaisia tummia raitoja, joista osa saattaa olla vainajan jäännöksiä; osa on todennäköisesti hautakuoppaa vuoranneen orgaanisen aineen jäänteitä. Pohjaluvuksi mitattiin $z=71,95$. Tämän tason alle tehtiin vielä lapiolla varmistuskuoppa.

Hautaläikkien värierojen perusteella tämä hauta on vanhempi kuin hauta 102 ja vanhempi kuin hauta 111. Ikäsuhteesta hautaan 106 ei saatu havaintoja.

Hauta 113

Sijainti: 503/460 (VII)

Suunta: 97 gon (mitattu arkunjäänteistä)

Koko: (hautakuopan koko ei erottunut)

Syvyys: n. 53 cm

Kartta 14

Kuvat: dia 4233:14-16; mv 1938:14-16

Esinelöydöt: -

Näytteet: hiilinäyte 2/2005, puulajinäyte 1/2005

Kallon päällä oli puujäänteitä, nähtävästi arkun kantta. Puujäänteitä oli myös kallon alla: ilmeisesti arkun pohjaa. Myös arkun länsipäätä oli säilynyt, joten maayksikkö M2 oli rikkonut tätä hautaa hyvin vähän tai ei yhtään. Arkun pituus oli n. 90 cm, leveys n. 20 cm. Jäänteistä päätellen se oli koottu laudoista; nauvoja ei löytynyt. Vainajasta oli säilynyt osa suurimmista luista (ks. hautakartta). Hautauksen tasossa hautakuopan reuna näytti ulottuvan 11-12 cm arkun päädyistä itään, mutta hautakuopan koosta ei saatu muita havaintoja. Pohjaluku: $z=72,22$.

Stratigrafian perusteella tämä hauta on nuorempi kuin hauta 114.

Hauta 114

Sijainti: 502-503/459-461 (VII)

Suunta: 334 gon (mitattu luista)

Koko: (hautakuopan koko ei erottunut)

Syvyys: n. 56 cm (selkärangan kohdalta)

Kartta 14

Kuvat: dia 4233:21; mv 1938:21

Esinelöydöt: KM 35527:11-12 (pronssiraksi ja kaksoishakanen, kuuluminen hautaan epävarmaa)

Näytteet: hiilinäyte 3/2005

Vainajan jalan luita oli saatu esiin jo vuoden 2004 kaivauksessa (ks. ao. vuoden kaivauskertomuksen kartat 11 ja 13). Ne olivat selvästi ylempänä kuin yläruumiin säilyneet luut siten, että hautauksen taso laski tasaisesti jaloista oikeaan olkapäähän yhteensä noin 20 cm. Hautaläikän rajat eivät erottuneet missään vaiheessa. Hautauksen tasosta, oikean lapaluun ja (puuttuvan) pään välistä, löytyi pronssiraksi (:11), jonka kuuluminen tähän hautaan on kuitenkin epävarmaa (ks. dia :21). Hautakuopan pohja ei erottunut värierona, koska alla oli muitakin hautoja.

Tämä hauta on stratigrafian perusteella vanhempi kuin hauta 113, joka on hävittänyt haudan 114 yläruumiin vasemman puolen luut. Ks. myös haudan 118 kuvaus.

Hauta 115

Sijainti: 502-503/465 (VII)

Suunta: 286/086 gon

Koko: 57 (minimi) x 29 cm (8. tasossa)

Syvyys: n. 80 cm

Kartta 10

Kuvat: dia 4233:11, 13, 83 ja 88; mv 1938:11, 13, 83 ja 88

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Hautakuopan muoto oli soikea. Täytemaa oli oranssinruskeaa ja siinä oli tummanharmaita laikkuja. Hautaläikkä hävisi noin 10. tasossa; sisäisiä rakenteita ei missään vaiheessa erottunut. Pohjaluvuksi mitattiin $z=71,99$.

Hauta on läikkien värierojen perusteella vanhempi kuin hauta 140, joka oli rikkonut haudan 115 länsipään.

Hauta 116

Sijainti: 502/461 (VII)

Suunta: 300 gon

Koko: n. 167 x 35 cm (hieman 10. tason alapuolella)

Syvyys: n. 102 cm

Kartta 15

Kuvat: dia 4233:27, 42, 45, 51 ja 54; mv 1938:42, 45, 51 ja 54

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Jo melko varhaisessa vaiheessa ruuduissa 501-502/460-462 erottui läikkä, joka oli poikkeuksellisen pitkä ja kapea; alusta asti pidettiin mahdollisena, että paikalla on kaksi melkein saman levyistä peräk-

käistä hautaa. Lääkän muodon ja erityisesti 10. tasossa todettujen värierojen (ks. dia :42) vuoksi voitiinkin todeta, että haudan 116 länsipäässä on toinen ja pienempi hauta (hauta 121).

Haudan 116 kuopan muoto oli lähinnä kulmistaan pyöristynyt suorakaide; läikän länsipäää kuitenkin erottui huonosti muiden hautojen vuoksi. Täytemaa oli kirjavaa, vaaleahkoa.

Hautauksen tasossa todettiin haudan itäpäässä ilmeisiä vainajan jalkojen jäänteitä (ks. dia :51), joten pää näyttää olleen lännessä. Tähän sopivat myös länsipäässä todetut epämääräiset tummat läiskät, joista ainakin osa voi olla yläruumiin jäänteitä. Samassa tasossa erottui haudan länsipäässä myös hautakuopan reunoilla tummia raitoja, mutta selkeitä merkkejä kuoppaa reunustaneesta orgaanisesta aineesta ei tässä haudassa todettu (ks. myös dia :54). Muita sisäisiä rakenteita ei haudassa erottunut. Pohjaluvuksi mitattiin $z=71,76$.

Kohdasta 501,78/460,62/71,92-71,96 saatiin talteen hampaita (KM 35527:13), mutta kenttähavaintojen perusteella ei voitu ratkaista, kuuluivatko ne hautaan 116 vai 121.

Läikkien värierojen perusteella hauta 116 on vanhempi kuin hauta 121. Ikäsuhteesta haudan luoteispuolella olleeseen laajaan harmaaseen läikkään (ks. haudan 118 kuvaus) ei saatu selkeitä havaintoja, kuten ei myöskään ikäsuhteesta hautaan 126. Stratigrafian perusteella hauta 116 on vanhempi kuin hauta 103.

Hauta 117

Sijainti: 503/461 (VII)

Suunta: n. 312 gon (ei voitu mitata tarkasti)

Koko: (hautakuoppa ei erottunut)

Syvyys: n. 83 cm

Kartta 15

Kuvat: dia 4233:25, 27, 37 ja 45; mv 1938:25, 27, 37 ja 45

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Vainajasta oli säilynyt vain jalkojen luita: vasemmalta puolelta reidestä ja säärestä, oikealta puolelta vain jälkimmäisestä. Lisäksi oli yläruumiin kohdalla putkiluu, joka saattoi olla tämän vainajan vasen olkavarsi, mutta jonka kuulumista samaan hautaan ei saatu varmistettua. Muita sisäisiä rakenteita ei havaittu.

Pohjaluvuksi mitattiin $z=71,96$. Tämän tason alla erottui pääosin samalla kohdalla kuitenkin vielä tummaa läikkää, mahdollisesti haudan 117 lähes täydellisesti tuhoaman haudan jäänteitä (ks. diat :45 ja 47 sekä kartta 16). Toisen haudan olemassaoloa ei kuitenkaan saatu varmennettua; alempana erottuneen läikän pohjaluvuksi mitattiin $z=71,94$.

Stratigrafian perusteella hauta 117 on vanhempi kuin hauta 118.

Hauta 118

Sijainti: 503/460 (VII)

Suunta: n. 322 gon (mitattu luista)

Koko: (hautakuoppa ei erottunut)

Syvyys: n. 76 cm (keskiruumiin kohdalta)

Kartat 15 ja 16

Kuvat: dia 4233:25, 27 ja 45-47; mv 1938:25, 27 ja 45-47

Esinelöydöt: KM 35527:14 (rautaesineen katkelma, kuuluminen hautaan epävarmaa)

Näytteet: -

Hautojen 126 ja 121 pohjoispuolella erottui 8.-10. tasoissa laaja-alainen harmaa läikkä, jonka säilyneen osan suurin pituus (suunnassa itä-länsi) oli noin 160 cm ja leveys noin metri (ks. diat :25, 27 ja

45 sekä kartta 15); läikän länsipää ei erottunut. Itäpäässä oli hieman vaaleampi alue, joka saattaa olla kuulua erilliseenkin kuoppaan (ks. kartta 15). Harmaa läikkä kaivettiin omana yksikkönään, mutta sille ei annettu erillistä hautanumeroa, koska sitä ei voitu riittävällä varmuudella todeta haudan aiheuttamaksi. Kyseessä saattaa kuitenkin olla laaja hautakuoppa, jonka sisään myös läikän pohjoisreunalla olleet haudan 118 jäänteet kuuluvat.

Läikän rajojen sisäpuolelta, kohdasta 502,37/460,55/72,25, löytyi palamaton putkiluu ja kohdasta 502,58/460,40/72,17 pienempi putkiluu. Ainakin ensin mainittu kuului selvästi harmaaseen läikkään. Tähän läikkään kuului myös kohdasta 502,66/460,99/72,13 löytynyt suurehko palamaton putkiluu. Läikkä hävisi pian 10. tason alapuolella.

Läikän yhteydessä havaittiin kiistattomia jälkiä vain yhdestä vainajasta *in situ*; siitä olivat säilyneet suurimmat jalan luut sekä vasemman käsivarren luita (hauta 118). Vainaja näyttää olleen osin kyljellään (ks. hautakartta ja dia :47). Vasen käsi oli koukussa, ranne 17 cm ylempänä kuin olkapää. Pohjaluvuksi mitattiin $z=71,96$.

Haudan 118 luulöytöjen kohdalle rajautuvaa samankokoista hautaläikkää ei selvästi erottunut missään vaiheessa. Siihen, että hauta oli osa sen kohdalta etelään ulottunutta laajaa harmaata läikkää, viittaavat myös luiden eteläpuolella läikässä haudan 118 luulöytöjen tasalla näkyneet itä-länsi-suuntaiset tummat viirut, jotka voivat olla vainajan jäännöksiä. Epäselväksi jäi, miksi mahdollisista muista vainajista ei ollut säilynyt luita vastaavasti kuin läikän pohjoisreunan haudassa 118.

Horisontaalisesti tarkasteltuna myös hauta 114 voisi periaatteessa kuulua tähän laajaan hautakuoppaan, mutta sen vainajan jäännökset olivat (etenkin jalkopäästään) niin paljon korkeammalla kuin haudan 118 säilyneet luut, että tämä vaikuttaa epätodennäköiseltä: hautaustilanteessa vainajien väliin olisi lapioitu melko runsaasti maata.

Haudan 118 länsipään on tuhonnut joko hauta 120 tai maayksikkö M2. Stratigrafian perusteella hauta 118 on nuorempi kuin hauta 117.

Hauta 119

Sijainti: 502/459 (VII)

Suunta: 275 gon

Koko: 185 x 55 cm (hieman hautauksen tason yläpuolella)

Syvyys: n. 95 cm

Kartta 17

Kuvat: dia 4233:46 ja 56; mv 1938:46 ja 56

Esinelöydöt: KM 35527:16-60 (rautanauloja)

Näytteet: hiilinäyte 6/2005

Hauta tuli esille maayksikkö M2:n alta. Hautaläikän muoto oli lähinnä suorakaide. Täytemaa oli tummaa ja homogeenista. Yhdeksännen kerroksen alaosassa alkoi tulla esille arkunnauloja. Samalta syvyydeltä löytyi haudan itäpäästä täytemaasta irrallisia luita, joita ei otettu talteen.

Nauloista päätellen haudassa on ollut arkku (ks. erityisesti dia :56), mutta se oli puuosiltaan hyvin huonosti säilynyt. Myös luista oli jäljellä enää rippeet (ks. hautakartta). Pohjaluvuksi mitattiin $z=71,81$.

Hauta 120

Sijainti: 503/459 (VII)

Suunta: 269 gon (mitattu arkunjänteistä)

Koko: 222 x n. 50 cm (hautauksen tasossa)

Syvyys: n. 90 cm

Kartta 17

Kuvat: dia 4233:46-48, 52 ja 55; mv 1938:46-48, 52 ja 55

Esinelöydöt: KM 35527:63 (ketjunktantaja täytemaasta) ja KM 35527:64-97 (rautanauloja)
Näytteet: hiilinäytteet 4-5/2005, maanäytteet 3-4/2005, puulajinäytteet 2-3/2005

Todennäköisesti tämän haudan täytemaahan kuuluu ketjunktantaja (:63), joka löytyi aivan maayksikkö M2:n rajalta, haudan 120 arkun pohjoiskulman sisäpuolelta noin 10 cm ylimpien arkunjäännösten yläpuolelta. Maayksikkö M2:n rajan huonon erottumisen vuoksi on kuitenkin pieni mahdollisuus, että esine kuuluu M2:een.

Hautakuopan muoto oli kulmistaan pyörästynyt suorakaide. Haudasta, etenkin sen itäpäästä, tuli esiin melko hyvin säilyneitä arkunjäänteitä. Säilyneiden laudanjänteiden paksuus oli korkeintaan 0,5 cm; vuosilustot olivat tiuhahkoja ja hyvin loivasti kaartuvia.

Vainajasta oli säilynyt suurimpia luita, mutta kalloa tai sen osia ei ollut jäljellä, vaikka haudan länsipää vaikutti muuten varsin ehjältä (ks. dia :52). Mitään stratigrafiaan liittyvää selvää syytä kallon puuttumiselle ei kaivauksen aikana voitu varmistaa, mutta todennäköistä lienee, että sen on hävittänyt maayksikkö M2 eli vuoden 1953 kaivaus. Haudan pohjaluvuksi mitattiin $z=71,88$.

Hauta 121

Sijainti: 501-502/460-461 (VII)
Suunta: n. 301/101 gon
Koko: 79 x 39 cm (10. tasossa)
Syvyys: n. 88 cm
Kartta 15
Kuvat: dia 4233:27, 42 ja 45; mv 1938:27, 42 ja 45
Esinelöydöt: -
Näytteet: -

Hauta sijaitsi haudan 116 länsipään kohdalla, lähes kokonaan ao. haudan kuopan sisällä. Hautakuopan muoto oli soikeahko; läikkä oli hieman leveämpi kuin haudassa 116. Täytemaa oli hieman vaaleampaa ja homogeenisempaa kuin haudassa 116. Sisäisiä rakenteita ei erottunut. Hautaläikkä hävisi juuri haudan 116 hautauksen tason yläpuolella. Pohjaluvuksi mitattiin $z=71,89$.

Kohdasta 501,78/460,62/71,92-71,96 saatiin talteen hampaita (KM 35527:13), mutta kenttähavaintojen perusteella ei voitu ratkaista, kuuluivatko ne hautaan 116 vai 121.

Hautaläikkien värierojen perusteella hauta 121 on nuorempi kuin hauta 116. Haudan läikkä leikkasi pieneltä alalta myös sen luoteispuolella ollutta isoa harmaata läikkää (ks. haudan 118 kuvaus); kahdeksannessa ja yhdeksännessä kerroksessa todettujen värierojen perusteella hauta 121 on vanhempi kuin mainittu laaja harmaa läikkä (ks. dia :27). Ikäsuhteesta hautaan 126 ei saatu selkeitä havaintoja.

Hauta 122

Sijainti: 503-504/456-458 (VII)
Suunta: n. 296 gon (karkea mittaus luujäänteistä, ei voitu mitata tarkasti)
Koko: (hautakuoppa ei erottunut)
Syvyys: n. 87 cm (arvio, alkuperäinen maanpinta puuttuu)
Kartta 18
Kuvat: dia 4233:59, 62 ja 78; mv 1938:59, 62 ja 78
Esinelöydöt: KM 35527:98-99 (rautaveitsi ja -esine)
Näytteet: -

Haudan jäänteet tulivat esille maayksikkö M2:n alta. Haudan länsiosan oli tuhonnut maantien oja ja myös pohjoispuoli oli tuhoutunut, mahdollisesti osin vuoden 1953 kaivauksessa, todennäköisesti myös hautaa 137 kaivettaessa. Vainajasta oli säilynyt vain oikean jalan luita, nekin huonokuntoisia.

Reisiluun yläpään kohdalla ja tasalla oli hautaan selvästi kuuluva puukko, itä-länsi-suunnassa, terä kohti itää. Sen talteenoton jälkeen tuli vähän syvemmältä esille sääriluun jäännöksiä (ks. dia 4233:78). Luiden ympäristössä oli ympäristöään tummempaa maata. Muita sisä rakenteita ei haudassa havaittu. Pohjaluvuksi mitattiin: $z=71,92$.

Hauta 122 on stratigrafian perusteella todennäköisesti vanhempi kuin hauta 137.

Hauta 123

Sijainti: 498/459 (VII)

Suunta: 309 gon

Koko: 178 (minimi) x 55 cm (hautauksen tasossa)

Syvyys: n. 75 cm (alkuperäisestä maanpinnasta)

Kartat 5 ja 19

Kuvat: dia 4233:36, 39, 43, 53, 60-61, 64, 68-73 ja 75; mv 1938: 36, 39, 43, 53, 60-61, 64, 68-73 ja 75

Esinelöydöt: KM 35527:100-103 (kaksi soikeaa kupurasolkea ja kaksi ketjunktajaa)

Näytteet: hiilinäyte 8/2005, maanäytteet 5-6/2005

Hauta sijaitsi kaivausalueen eteläreunassa, maantienojan penkassa. Hautaläikän luoteisnurkka oli tullut esille jo vuonna 2004 haudan 89 alta (ks. vuoden 2004 kaivauskertomus, s. 18). Paikalle avattiin nyt laajennus, jotta hauta saatiin kokonaan esille. Kohta kaivettiin lastalla, aluksi tasoina, syvemmältä hautaläikkä erikseen yksikkönä.

Hautaläikkä alkoi erottua kohtuullisen hyvin viimeistään 6. kerroksessa (ks. dia :36). Sen muoto oli kulumistaan pyörästynyt suorakaide.

Maa hautaläikässä oli muilta osin vaaleaa ja suhteellisen homogeenista, mutta läikän sisällä alkoi 6. kerroksessa erottua tummempi, suorakaiteen muotoinen, n. 35 cm leveä ja melkein koko hautaläikän pituinen pienempi läikkä, joka oli samansuuntainen kuin hautakuoppakin. Sen merkitystä ei voitu kentällä varmuudella määrittää; kahta erillistä hautaa paikalla ei missään vaiheessa voitu havaita. Mahdollisesti kyse on vainajan ja muiden hautaan kuuluneiden orgaanisten ainesten jäännöksistä. Arkusta ei havaittu merkkejä. Sama tumma rakenne erottui vielä 7.-8. tasoissakin (ks. diat :39 ja 43), ja se hävisi vasta aivan hautauksen tasoon tullessa.

Hautauksen tasossa löytyi haudan länsipäästä kaksi soikeaa kupurasolkea ja kaksi ketjunktajaa (ks. tarkemmin hautakartta ja diat :53, 60-61 ja 68-73). Samassa tasossa erottui esinelöytöjen lisäksi huomattavasti enemmän (paksummalti ja ehkä laajemmaltikin) tummaa (ilmeisesti hautauksesta peräisin olevaa) maata, kuin Kappelinmäellä yleensä. Vainajan jaloista erottui haudan itäpäässä vain tummaa hahmoa. Luuta ei ollut säilynyt millään kohdalla.

Maantien oja oli tuhonnut haudan länsipään – ojan reuna ulottui vain 5-10 cm läntisimmästä esinelöydöstä länteen. Todennäköisesti tuhoutunut osa on kuitenkin ollut hyvin pieni: vainajan pään kohta tai osa siitä. Kaivauksen aikana ei ilmennyt mitään, minkä perusteella voisi epäillä, etteivät haudasta löytyneet esineet olisi olleet alkuperäisillä paikoillaan.

Haudan pohjaluvuksi mitattiin $z=71,74$. Itäpäähän tehtiin tästä alaspäin vielä varmistava lapionpisto, jossa ei havaittu mitään ihmisen aiheuttamaa. Haudan kohdalta tutkittiin metallinilmaisimella myös maantienojan pohja, mutta mitään ei havaittu sielläkään.

Stratigrafian perusteella hauta 123 on vanhempi kuin hauta 89.

Hauta 124

Sijainti: 503/458 (VII)

Suunta: 324/124 gon (ei voitu mitata tarkasti)

Koko: 100 (minimi) x n. 47 cm (10. kerroksen puolivälissä)

Syvyys: n. 85 cm

Kartta 18

Kuvat: dia 4233:46, 59 ja 66; mv 1938:46, 59 ja 66

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Hauta tuli esille maayksikkö M2:n alta. Hautaläikän muoto oli kulmistaan pyörästynyt suorakaide. Vain luoteispää oli säilynyt. Läikän todennäköinen kokonaispituus oli ainakin 160 cm, sillä ilmeisesti tähän läikkään kuului myös tumma maa hautojen 119 ja 120 välissä niiden hautausten tasossa (ks. diat :46 ja 48). Sisäisiä rakenteita ei erottunut. Pohjaluvuksi mitattiin: z=71,91.

Stratigrafian perusteella hauta 124 on vanhempi kuin hauta 120, joka oli tämän päällä ehjänä. Muita hautoja hauta 124 ei ilmeisesti leikannut.

Hauta 125

Sijainti: 504-505/463-465 (VII)

Suunta: 264 gon (8. kerroksessa, mitattu arkunjäänteistä)

Koko: (hautakuoppa ei erottunut)

Syvyys: n. 80 cm

Kartta 20

Kuvat: dia 4233: 63, 65, 67 ja 76; mv 1938:63, 65, 67 ja 76

Esinelöydöt: KM 35527:104 (veitsen katkelma täytemaasta) ja KM 35527:105-132 (rautanauloja)

Näytteet: hiilinäyte 7/2005, puulajinäyte 4/2005

Hautakuopan rajat eivät erottuneet missään vaiheessa. Hautaan kuuluneita arkunjäännöksiä alkoi tulla esiin 8. kerroksen puolivälissä (ks. dia :63). Samassa kerroksessa arkunjäännöksen kooksi mitattiin 105 x 22,5 cm. Arkku oli suorakaiteen muotoinen ja hyvin ohuista laudoista nauloilla koottu. Se oli säilynyt parhaiten lounaispäästään, jossa erottui mm. kantta vainajan kallon päällä (ks. dia :65). Pohjaa oli säilynyt hieman laajemmalla alueella (ks. dia :76).

Luista oli säilynyt kallo, joka tuli esiin haudan lounaispäästä; talteen otettiin hampaita (KM 35527:133). Muista isoimmista luista todettiin lähinnä tummaa hahmoa. Käsien asento ei erottunut. Pohjaluvuksi mitattiin: z=72,05.

Stratigrafian perusteella hauta 125 on nuorempi kuin hauta 140.

Hauta 126

Sijainti: 501-502/460-461 (VII)

Suunta: suunnilleen luode-kaakko (ei voitu mitata tarkasti)

Koko: 48 (minimi) x 38 cm (n. 75 cm:n syvyydellä)

Syvyys: n. 80 cm

Kartta 15

Kuvat: dia 4233:25, 27 ja 42; mv 1938: 25, 27 ja 42

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Täytemaa oli vaaleaa, kirjavaa. Läikkä hävisi 9. kerrosta kaivettaessa, mutta sen itäpäättä saattoi olla se läikkä, joka näkyi vielä 10. tasossa kiinni haudan 116 länsipäässä (ks. dia :42). Sisäisiä rakenteita tai selkeää hautauksen tasoa ei erottunut missään vaiheessa. Haudan pohja oli tasolla z=71,95.

Hauta leikkasi hautaa 121, mutta ikäsuhteesta ei saatu selkoa. Hauta 126 ei näyttänyt leikkaavan hautaa 107. Värierojen perusteella hauta 126 on todennäköisesti vanhempi kuin haudan 118 eteläpuolella havaittu iso harmaa läikkä (ks. haudan 118 kuvaus).

Hauta 127

Sijainti: 506-507/460 (VII)

Suunta: 293 gon (mitattu arkusta ja osin luista)

Koko: (hautakuoppa ei erottunut)

Syvyys: n. 75 cm

Kartta 21

Kuvat: dia 4233:77, 79, 98-102, 104, 110 ja 115; mv 1938:77, 79, 98-102, 104, 110 ja 115

Esinelöydöt: KM 35527:134 (raha ja siihen liittynyttä orgaanista ainetta) ja :135-177 (rautanauloja)

Näytteet: puulajinäytteet 5-7/2005

Hautakuopan rajat eivät erottuneet missään vaiheessa, koska kalmiston tämä kohta on täynnä limittäin olevia hautauksia ja maa kokonaan sekoittunutta. Kahdeksannessa tasossa alkoi kohdassa 506-507/458,50-461 erottua arkun jäänteitä. Mainitussa kerroksessa arkunjäännöksen pituus oli 189 cm, suurin leveys 38 cm ja suunta n. 293 gon (ks. dia 4233:77). Haudan täytemaasta, arkun sisäpuolelta, tuli 9. kerroksessa kohdasta 506,82/459,44/72,29 esille huonokuntoinen ja irrallinen ihmisen alaleuka, jota ei otettu talteen. Samoin täytemaasta arkun laitojen sisäpuolelta löytyi kallo, jonka takaraivo puuttui (kallo 11/2005, KM 35527:202).

Haudan 127 vainajan luut olivat säilyneet täydellisesti tai lähes täydellisesti ja ne otettiin kaikki talteen. Vyötäröltä, oikean reisiluun yläpään kohdalta, löytyi raha ja siihen liittynyt orgaanisen aineen paakku (KM 35527:134); löydön päällä oli kämmenen tai sormien luita (ks. dia :110). Haudan pohjaluvuksi mitattiin: z=72,17.

Ikäsuhteista muihin hautoihin ei saatu havaintoja; haudan alapuolista maata ei vuonna 2005 kaivettu pohjaan. On mahdollista, että haudan 127 arkkuun, erityisesti sen kaakkoiskulmaan, liittyviä nauloja jäi vuoden 2005 kaivausten päättyessä vielä löytymättä.

Hauta 128

Sijainti: 504/462 (VII)

Suunta: n. 277 gon (ei voitu mitata tarkasti)

Koko: n. 160 x 34 (säilynyt leveys) cm (hautauksen tasossa)

Syvyys: n. 78 cm

Kartta 13

Kuvat: dia 4233:84, 86 ja 91; mv 1938: 84, 86 ja 91

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Hautaläikkä erottui huonohkosti: se oli muodoltaan lähinnä kulmistaan pyörästynyt suorakaide. Täytemaa oli vaaleaa ja kirjavaa. Yhdeksannen kerroksen puolivälissä ja hautauksen tasossa erottuivat läikän etelä- ja pohjoisreunalla tummat harmaat raidat, jotka saattavat olla peräisin kuoppaa reunustaneesta orgaanisesta aineesta. Kallon lisäksi vainajasta oli havaittavissa reisiluun jäänteitä sekä muilta osin hieman tummaa hahmoa, joka muistutti koostumukseltaan kuopan reunaa kiertäneitä raitoja. Käisien asennosta ei saatu havaintoja. Pohjaluvuksi mitattiin: z=72,04. Haudan alla oli puhdasta vaaleaa hiekkaa.

Hautaläikkien värierojen perusteella hauta 128 on selkeästi vanhempi kuin hauta 131.

Hauta 129

Sijainti: 506-507/457 (VII)

Suunta: n. 300 gon (karkea arvio, mitattu säilyneistä luista)

Koko: (hautakuoppa ei erottunut)

Syvyys: n. 63 cm
 Kartta 22
 Kuvat: dia 4233:85; mv 1938:85
 Esinelöydöt: -
 Näytteet: -

Hauta tuli esille maayksikkö M2:n alta. Hautakuopan rajat eivät erottuneet missään vaiheessa. Vainajasta olivat säilyneet vain sääri- ja pohjeluut *in situ*. Ne olivat osin rikkonaiset ja muutenkin suhteellisen huonokuntoiset, eikä niitä otettu talteen. Luut olivat isokokoiset, joten kyseessä on aikuinen vainaja. Arkusta tai muista sisärakenteista ei havaittu merkkejä. Pohjaluvuksi mitattiin $z=72,13$.

Ikäsuhteesta muihin hautoihin ei saatu havaintoja.

Hauta 130

Sijainti: 503-504/459-460 (VII)
 Suunta: itä-länsi (ei voitu mitata tarkasti)
 Koko: 36 (säilynyt pituus) x 33 cm (5 cm 8. tason alla)
 Syvyys: n. 88 cm
 Kartta 23
 Kuvat: dia 4233:41 ja 89; mv 1938: 41 ja 89
 Esinelöydöt: -
 Näytteet: -

Hautaläikkä erottui jo 7. tasossa (ks. vuoden 2004 kaivauskertomuksen kartta 13). Kyseessä oli maayksikkö M2:n suureksi osaksi (arviolta ainakin puoliksi) tuhoama hautaläikkä, josta oli säilynyt vain M2:n itäpuolelle pistävä itäpää. Hautakuopan muoto oli soikeahko. Maa oli oranssinkirjavaa, vaaleahkoa. Sisäisiä rakenteita ei havaittu. Pohjaluvuksi mitattiin $z=72,03$; hautauksen taso oli arviolta 5 cm ylempänä.

Hauta 131

Sijainti: 503-504/462-464 (VII)
 Suunta: n. 279 gon (mitattu vainajan hahmosta)
 Koko: 91 (säilynyt pituus) x 38 cm (hautauksen tasossa)
 Syvyys: n. 92 cm
 Kartta 24
 Kuvat: dia 4233:84, 93, 108-109, 111, 132 ja 135; mv 1938:84, 93, 108-109, 111, 132 ja 135
 Esinelöydöt: KM 35527:205 (raha, täytemaasta) ja :206 (rautaesineen katkelma, täytemaasta)
 Näytteet: -

Hautakuopan muoto ei erottunut kunnolla missään vaiheessa. Täytemaasta, aivan hautojen 109 ja 131 rajalta, mutta ilmeisesti kuitenkin haudan 131 puolelta, löytyi brakteaatti (:205).

Vainajan hyvin huonosti säilynyttä kalloa tuli esille haudan 133 kallon länsipuolelta. Vainajan alaleuassa näytti olevan kaksinkertainen hampaisto. Kallon poistamisen jälkeen, muutaman sentin syvemmältä ja haudan 133 alta, tuli esille vainajan hahmoa arviolta noin nilkkoihin asti; nilkoista alaspäin hautauksen oli tuhonnut hauta 140 (ks. dia :132). Vainajan pituudeksi arvioitiin kenttähavaintojen perusteella karkeasti 105-110 cm tai hieman vähemmän. Käsien asennosta ei saatu havaintoa. Pohjaluvuksi mitattiin $z=71,86$.

Stratigrafian perusteella hauta 131 on vanhempi kuin hauta 133 ja vanhempi kuin hauta 140. Hautaläikkien värierojen perusteella hauta 131 on nuorempi kuin hauta 128. Kahdeksannessa tasossa näky-

neiden värierojen perusteella hauta 131 on mahdollisesti nuorempi kuin hauta 109, mutta ikäjärjestyksestä ei missään vaiheessa saatu varmoja havaintoja.

Hauta 132

Sijainti: 504-505/460 (VII)

Suunta: n. 288 gon (epätarkka, mitattu säilyneestä osasta)

Koko: (hautaläikkä ei erottunut kunnolla)

Syvyys: n. 77 cm

Kartta 23

Kuvat: dia 4233:92, 96-97 ja 107; mv 1938: 92, 96-97 ja 107

Esinelöydöt: KM 35527:208 (raha ja orgaanista ainetta, kuuluminen hautaukseen epävarmaa)

Näytteet: hiilinäyte 9/2005, puulajinäyte 8/2005

TäytEMAasta hyvin läheltä hautauksen tasoa tuli esille kaksi kalloa, joista läntisempi otettiin talteen (kallo 13/2005; KM 35527:210). Itäisempi oli oikean lonkkaluun kohdalla ja käsitti noin neljäsosan kallostasta; samasta kallostasta löydöt eivät kuitenkaan voineet olla. Aivan hautauksen tasosta, vyötärön kohdalta, löytyi täytEMAasta vielä ihmisen leuan pala.

Haudassa olivat säilyneet osa käden luista, lantion seutu ja reisiluut. Vainajan kädet olivat suorina sivuilla. Erityisesti vainajan oikean kyljen kohdalla oli säilynyt ohutta puuta: arkun jäännöksiä.

Reisiluiden välistä, niiden alapinnan tasolta tai korkeintaan sitä 1 cm syvemmmältä, löytyi raha ja siihen liittynyttä orgaanista ainetta (:208). Noin 3 mm rahaa syvemmmältä tuli esiin puuta; kyse on todennäköisesti arkun pohjasta, mutta saattaa periaatteessa olla vasta kanttakin. Rahan kuuluminen hautaan ei ole varmaa: em. täytEMAahan kuuluva leuan pala löytyi sen kanssa aivan samalta korkeudelta. Haudan pohjaluvuksi mitattiin: z=72,10.

Maayksikkö M2 oli hävittänyt haudan länsipään. Itäpään näyttäisi tuhonneen vuonna 2005 kaivamatta jäänyt (koillinen-lounas-suuntainen?) hautaläikkä, jonka päällä haudan 134 länsipää näyttäisi olevan (ks. kartta 23). Tällä perusteella hauta 132 olisi hautaa 134 vanhempi, mutta ikäsuhdetta on syytä pitää epävarmana.

Hauta 133

Sijainti: 504/463 (VII)

Suunta: n. 275 gon (ei voitu mitata tarkasti)

Koko: n. 70 (säilynyt pituus) x 45 (suurin mahdollinen leveys) cm (hautauksen tasossa)

Syvyys: n. 89 cm

Kartta 24

Kuvat: dia 4233:84, 93, 108-109, 111 ja 132; mv 1938:84, 93, 108-109, 111 ja 132

Esinelöydöt: -

Näytteet: hiilinäyte 11/2005

Hautakuopan muoto ei erottunut. Yllä mainittu hautakuopan leveys on maksimimita, sillä kuoppaa ei voinut varmuudella erottaa osin limittäisen haudan 131 kuopasta.

Hautauksen tasossa erottui huonosti säilynyt kallo sekä hahmoa vainajan yläruumiista. Pohjaluvuksi mitattiin: z=71,94.

Hauta 133 on stratigrafian perusteella vanhempi kuin hauta 140, joka on tuhonnut ensin mainitun haudan itäosan. Hauta 133 on stratigrafian perusteella nuorempi kuin hauta 131.

Hauta 134

Sijainti: 504-505/461 (VII)

Suunta: 295 gon (mitattu arkunjäänteestä)

Koko: (pituus ei erottunut) x n. 62 cm (hautauksen tasossa)

Syvyys: n. 84 cm

Kartta 25

Kuvat: dia 4233:112-113, 116 ja 119-120; mv 1938:112-113, 116 ja 119-120

Esinelöydöt: KM 35527:211 (pinsetit, täytemaasta) ja :212-261 (rautanauloja)

Näytteet: puulajinäytteet 9-11/2005

Hautaläikän itäpää oli muodoltaan kulmistaan pyörästynyt suorakaide; länsipää ei muiden limittäisten hautaläikkien vuoksi erottunut. Täytemaasta löytyi pinsetit (:211) heti arkun kannen päältä (ks. dia :112).

Haudassa todettiin suhteellisen hyvin säilyneet arkunjäänteet. Pohjan säilynyt paksuus oli 1-1,5 cm; kannen säilynyt paksuus oli selvästi ohuempi. Myös vainajan suurimmat luut olivat varsin hyvin säilyneet. Pohjaluvuksi mitattiin: z=72,04.

Hauta 135

Sijainti: 504/457 (VII)

Suunta: n. 316 gon (ei voitu mitata tarkasti)

Koko: n. 40 x n. 40 cm (säilynyt osa, hautauksen tasossa)

Syvyys: n. 95 cm (arvio, alkuperäinen maanpinta puuttuu)

Kartta 26

Kuvat: dia 4233:114, 118 ja 128; mv 1938:114, 118 ja 128

Esinelöydöt: KM 35527:263 (raha, kuuluminen hautaan epävarmaa) ja :264-266 (rautanauloja, kuuluminen hautaan epävarmaa)

Näytteet: -

Hautaus tuli esille maayksikkö M2:n alta, aivan maantienojan penkalta. Hauta on läntisin paikalla olleiden kolmen osin päällekkäisen haudan ryhmästä (haudat 135-137); kaikissa hautauksen taso oli aivan samalla syvyydellä. Hauta 135 ja 136 tunnistettiin erillisiksi, koska luiden säilymisaste oli niissä erilainen, ja koska luut eivät olleet toisiinsa nähden oikeilla kohdilla.

Hautakuopan muoto ei erottunut missään vaiheessa. Ainoat säilyneet luut tunnistettiin sääri- ja pohjeluiksi; ne olivat niin huonokuntoiset, ettei niitä otettu talteen. Hautauksen tasosta löytyi muutamia rautanauloja, joiden kuuluminen tähän hautaan on kuitenkin epävarmaa. Luiden tason alapuolelta, heti haudan alla olleen puhtaan maan päältä, löytyi myös raha (:263), jonka kuuluminen tähän hautaukseen on myös epävarmaa (ks. dia :128). Haudan pohjaluvuksi mitattiin z=71,84.

Stratigrafian perusteella hauta 135 on nuorempi kuin hauta 136.

Hauta 136

Sijainti: 504/457-458 (VII)

Suunta: n. 319 gon (ei voitu mitata tarkasti)

Koko: n. 50 cm (säilynyt pituus suunnassa itä-länsi) x 30-40 cm (hautauksen tasossa, mitat epätarkat)

Syvyys: n. 99 cm

Kartta 26

Kuvat: dia 4233:114 ja 118; mv 1938:114 ja 118

Esinelöydöt: KM 35527:267 (rautanaula, kuuluminen hautaan epävarmaa)

Näytteet: -

Hautaus tuli esille maayksikkö M2:n alta, läheltä maantienojan penkkaa. Hauta on keskimäinen paikalla olleiden kolmen osin päällekkäisen haudan ryhmästä (haudat 135-137); kaikissa hautauksen taso oli aivan samalla syvyydellä. Hauta 135 ja 136 tunnistettiin erillisiksi, koska luiden säilymisaste oli niissä erilainen, ja koska luut eivät olleet toisiinsa nähden oikeilla kohdilla.

Hautakuopan muoto ei erottunut kunnolla. Vainajasta olivat säilyneet vain reisi- tai sääriluut, nekin hyvin huonokuntoisina. Pohjaluvuksi mitattiin $z=71,84$.

Stratigrafian perusteella hauta 136 on vanhempi kuin hauta 135 ja nuorempi kuin hauta 137.

Hauta 137

Sijainti: 504/458 (VII)

Suunta: 311/111 gon (mitattu puujäänteistä)

Koko: 25 (säilynyt arkun jäännös itä-länsi-suunnassa) x n. 33 cm (hautauksen tasossa)

Syvyys: n. 104 cm

Kartta 26

Kuvat: dia 4233:114 ja 118; mv 1938:114 ja 118

Esinelöydöt: KM 35527:268-276 (rautanauloja)

Näytteet: -

Hautaus tuli esille maayksikkö M2:n alta, läheltä maantienojan penkkaa. Hauta on itäisin paikalla olleiden kolmen osin päällekkäisen haudan ryhmästä (haudat 135-137); kaikissa hautauksen taso oli aivan samalla syvyydellä. Hautaläikän itäpää oli muodoltaan kulmistaan pyörästynyt suorakaide. Hautauksen tasossa tuli esille arkun itäpäädyn jäänteitä, lähinnä nauvoja, joissa oli jonkin verran kiinni puuainesta. Luita ei ollut säilynyt. Pohjaluvuksi mitattiin: $z=71,84$

Stratigrafian perusteella hauta 137 on vanhempi kuin hauta 136 ja todennäköisesti nuorempi kuin hauta 122.

Hauta 138

Sijainti: 505-506/459 (VII)

Suunta: 310 gon

Koko: 99 x 39 cm (10. kerroksen puolivälissä)

Syvyys: n. 91 cm

Kartta 3

Kuvat: dia 4233:41, 87, 106, 117, 121 ja 129; mv 1938: 41, 87, 106, 117, 121 ja 129

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Hauta sijaitsi ison kiven lounaispuolella, aivan kivessä kiinni. Hautakuopan muoto oli kulmistaan pyörästynyt suorakaide; länsipää oli itäpäästä leveämpi. Yhdeksännessä kerroksessa hautakuopan länsipäässä erottui kolme halkaisijaltaan 15-20 cm:n kokoista kiveä, jotka oli selvästi asetettu täytemaahan (ks. dia :121). Vainajasta oli säilynyt vain hampaita läikän länsipäässä. Haudan pohjaluvuksi mitattiin: $z=72,04$.

Hauta 139

Sijainti: 504-505/459 (VII)

Suunta: 256/056 gon (epätarkka)

Koko: 57 (minimi) x 37 cm (10. tasossa)

Syvyys: n. 85 cm

Kartta 3

Kuvat: dia 4233:41, 106, 117, 121 ja 129; mv 1938: 41, 106, 117, 121 ja 129

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Maayksikkö M2 oli tuhonnut haudan lounaisosan. Hautakuopan muoto ei erottunut kunnolla. Täytemaasta löytyi kallo (15/2005; KM 35527:278). Lääkkä hävisi pian 10. tason jälkeen; hautauksen tasoa tai sisäisiä rakenteita ei erottunut. Pohjaluvuksi mitattiin: z=72,08.

Hauta 140

Sijainti: 504/464 (VII)

Suunta: n. 325 gon (kuopan suunta, ei voitu mitata tarkasti)

Koko: n. 230 x n. 210 cm

Syvyys: n. 88 cm

Kartat 2, 10, 13 ja 24

Kuvat: dia 4233:11, 40, 58, 83-84, 88, 93, 109, 122 ja 135-137; mv 1938:11, 40, 58, 83-84, 88, 93, 109, 122 ja 135-137

Esinelöydöt: KM 35527:279-289 (helmiä, korvakeputki, kaksi pronssiraksia, rautaesineen katkelmia, kaikki täytemaasta)

Näytteet: hiilinäytteet 12-15/2005, maanäytteet 7-9/2005

Kohdassa 502,50-505/463-465 erottui melko varhain laaja, kooltaan karkeasti 2 x 2 metriä ollut sekoittuneen maan alue, jossa aluksi arveltiin olevan useita limittäisiä hautaläikkiä. Maa läikässä oli hiekkaa, koostumukseltaan tiivistä; sen väri vaihteli ruskeasta harmaaseen ja mustaan. Ylempää maa oli homogeenisemmän ruskeaa, syvemmältä laikukasta.

Alueesta ei missään vaiheessa voitu erottaa erillisiä, yksittäisiin hautoihin kuuluvia, läikkiä. Noin 85-95 cm:n syvyydessä alueella näkyi runsaasti erisuuntaisia tummia raitoja, mutta niidenkään yhteydessä ei erottunut erillisten hautaläikkien rajoja. Alueeseen ei liittynyt myöskään arkunnauloja.

Kuopan pohjasta ja sen läheltä löytyi useiden pääkallojen huonokuntoisia jäännöksiä sekä hyvin huonosti säilyneitä muita luita. Osa lähellä pohjaa havaituista hyvin huonokuntoisista putkiluista oli karkeasti pohjoinen-etelä-suuntaisia, suurimman osan suuntaa tai luonnetta ei pystytty huonon vuoksi toteamaan.

Haudan kallonjäänteistä kirjattiin seuraavat havainnot:

1) Kohdassa 503,33/463,03/72,13 todettiin kallo, josta oli säilynyt suurin osa (kallo 17/2005; ks. kartat 13 ja 24 sekä diat :83-84, 93, 109 ja 122).

2) Kohdassa 503,65/462,96/72,15 tuli 9. kerroksessa esille hyvin huonokuntoinen, rikkinäinen pääkallo, jota ei otettu talteen.

3) Heti edellisen alta, korkeudelta 72,10, tuli esiin toinenkin kallo (hiilinäyte 12/2005; ks. kartat 13 ja 24 sekä diat :83-84, 93, 109 ja 122). Myös kohdasta 503,58-503,64/463,05-463,11/72,07 löytyneet hampaat (KM 35527:290; merkitty karttaan 24) kuulunevat tähän kalloon.

4-5) Kohdasta 503,61/463,04/72,20 löytyi 8. kerroksesta paloja kahdesta pääkallosta (vähän yli puolet molemmista, ks. dia :58). Ne olivat hyvin huonokuntoisia, eikä niitä otettu talteen.

6) Kohdassa 504,18/463,19/72,11 todettiin kallon osa (ks. kartta 13). Siihen liittyvät hampaat, jotka otettiin talteen kohdasta 504,11/463,24/71,98 (KM 35527:295).

7) Kohdassa 503,30/463,34/72,10 todettiin useita kallon paloja (hiilinäyte 13/2005; ks. kartat 13 ja 24 sekä diat :83-84, 109 ja 122). Kalloon liittynee yksi kohdasta 503,35/463,33/72,07 talteen saatu hammas (KM 35527:292).

8) Kohdassa 504,08/463,59/72,02 todettiin kallon luita (hiilinäyte 15/2005; ks. kartta 24 ja diat :93 ja 122). Kalloon liittyvät kohdasta 504,04/463,67/72,01 talteen otetut hampaat (KM 35527:294).

9) Kohdasta 503,10-503,15/463,22-463,27/72,00-72,02 löytyi hyvin huonokuntoisia hampaita (KM 35527:291). Ne ovat todennäköisesti peräisin lähes kokonaan maatuneesta kallonjäänteestä, joka todettiin heti löytökohdan luoteispuolella kohdassa 503,18/463,18/72,00 (ks. kartat 13 ja 24 ja diat :83-84).

10) Läikän eteläosassa, kohdassa 502,85/464,19/71,98, todettiin pala kalloa (hiilinäyte 14/2005; ks. diat :93 ja 122). Löydöstä otettiin talteen hampaita (KM 35527:293).

11) Kohdassa 503,49/463,56/71,93 havaittiin osia kahdesta tai kolmesta hampaasta; ne murenivat löydettyäessä aivan pieniksi, eikä niitä luetteloitu.

Kuopan pohjoisosassa todettiin n. 10 cm kuopan pohjan muita osia syvemmälle ulottunut, n. 0,6 m (suunnassa itä-länsi) x 0,5 m laajuinen, ruskean maan läikkä. Kyseessä saattaa olla hieman syvemmälle kaivetun erillisen ruumishaudan pohja, mutta tätä ei pystytty varmistamaan.

Haudasta 140 mitattiin seuraavat pohjaluvut: 504,52/464,00/71,84; 503,92/463,68/71,89; 503,40/463,05/71,95; 503,10/464,10/71,88; 503,61/464,87/71,86 ja 504,27/464,74/71,92.

Todettujen pääkallojen tai niiden kappaleiden perusteella hautakuopassa oli noin kymmenen vainajan jäännöksiä; kallonjäänteiden hyvin huonon kunnon vuoksi lukumäärää ei voi tarkasti määrittää – osa saattoi olla sekundaarikontekstissa eli peräisin haudoista, jotka tämän haudan kaivaminen oli rikonut. Toisaalta osa löytyneistä kalloista oli niin huonokuntoisia, että hautaan on saattanut kuulua vainajia enemmänkin kuin kaivauksessa pystyttiin havaitsemaan.

Koska havaitut kallonjäänteet olivat yhtä poikkeusta lukuun ottamatta läikän länsipäässä ja melko samalla tasolla, ei kyseessä voine olla satunnaisesti haudattujen irtoluiden kuoppa. Siihen, että vainajat on laskettu kuoppaan samaan aikaan, sopii myös se, että kallojen säilyneisyysaste oli varsin yhteneväinen.

Hautakuoppa tulkittiin joukkohaudaksi, jossa yhteen tavallista laajempaan kuoppaan on laskettu todennäköisesti kymmenkunta vainajaa. Maassa näkyneistä tummista raidoista päätelleen vainajat on kääritty orgaaniseen aineeseen ja laskettu yhteen kuoppaan ilman arkkuja. Vainajia on ilmeisesti ollut myös päällekkäin, sillä eri kalloista peräisin olevia jäänteitä löytyi itä-länsi-suunnassa vierekkäin, melkein kiinni toisissaan.

Stratigrafian perusteella hauta 140 on vanhempi kuin hauta 125 ja nuorempi kuin hauta 133. Täyte- maasta tulleiden löytöjen perusteella on haudan 140 kuoppaa kaivettaessa tuhottu kokonaan ristiretki- aikainen naisenhauta.

Hauta 141

Sijainti: 506-507/458-459 (VII)

Suunta: itä-länsi? (ei voitu varmuudella määrittää, ks. teksti alla)

Koko: (hautakuoppa ei erottunut)

Syvyys: n. 62 cm

Kartta -

Kuvat: dia 4233:33, 35 ja 79; mv 1938:33, 35 ja 79

Esinelöydöt: KM 35527:297 (pronssiesine ja orgaanista ainetta, kuuluminen hautaan epävarmaa) ja 298-299 (raha ja tekstiiliä)

Näytteet: -

Maayksikkö M2:n itäprofiilista, yksikön rajaa esille puhdistettaessa, löytyi n. 9. tason syvyydeltä raha (KM 35527:298). Samasta kohdasta löytyi myös sormen luu (:300), jonka yhteydessä saatiin talteen hieman kangasta (:299); luu oli (ilmeisesti rahan) kuparin vihreäksi värjäämä. Paikalta seulotusta maasta löytyi vielä kaksi sormen(?) luuta (:302) lisää; ne ovat väriltään ja säilymisasteeltaan samanlaisia kuin ensin löytynyt luu, joten ne kuulunevat samaan löytöön.

Löytöpaikan ja -tavan vuoksi on pieni mahdollisuus, että löytö olisi peräisin M2:sta, mutta useamman sormen luun olemassaolo samassa nipussa viittaa suurella todennäköisyydellä siihen, että löydöt ovat olleet *in situ*, eivätkä kahteen kertaan lapiolla siirrettyä M2:n maassa. Joka tapauksessa rahalöytö on varmasti alun alkaen peräisin haudasta, sillä siihen oli kiinnittynyt samanlaista orgaanista ainetta kuin aiemmin Kappelinmäeltä tunnettuihin hautalöytöihin.

Samalta syvyydeltä, rahan pohjoispuolelta ja haudan 127 länsipuolelta, löytyi myöhemmin orgaanista ainetta ja metallia (:297). Todennäköisesti nekin ovat peräisin tästä haudasta (ks. dia :79); haudan 127:n täyteaassa löydöt eivät olleet, eivätkä todennäköisesti myöskään M2:ssa, mutta aivan varmaa jälkimmäinen ei M2:n itärajan huonon erottuvuuden vuoksi ole.

Lisäksi hautaan 141 kuuluu melko todennäköisesti lantioluu, joka oli samalla syvyydellä heti viimeksi mainittujen löytöjen luoteispuolella (ks. erityisesti dia :35). Mikäli luu kuuluu hautaan, on haudan suunta luun asennon perusteella ollut itä-länsi siten, että vainajan pää on ollut lännessä.

Lännessä haudan 141 näyttää tuhonneen M2 ja idässä hauta 127.

Hauta 142

Sijainti: 502-503/464-466 (VII)

Suunta: itä-länsi (puujäänteiden suunta, ei voitu tarkasti määrittää)

Koko: (hautakuoppa ei erottunut)

Syvyys: n. 45 cm (puujäänteiden syvyys)

Kartat 4 ja 16/2000 sekä 9/2004

Kuvat: (kuvattu vuonna 2004)

Esinelöydöt: -

Näytteet: (otettu vuonna 2004)

Vuoden 2004 kaivauksissa oli kohdassa $x=502,60-502,90$; $y=464,80-465,10$ saatu 5. kerroksen puolivälissä, korkeustasolla $z=72,42$, esille puujäänteet, joka näkyi jo vuoden 2000 kaivauksessa alueella I (ks. vuoden 2000 kaivauksenkertomuksen kartat 4 ja 16 ja vuoden 2004 kartta 9). Paikalla oli vuonna 2000 todettu myös ilmeinen hautaläikän itäpää (ks. vuoden 2000 kartta 16).

Jäänteet tulkittiin vuonna 2004 arkun jäänteeksi, jota muut haudat olivat leikanneet sekä itä- että länsipuolelta. Puun syyt olivat tarkasti itä-länsi-suunnassa. Jäänteiden paksuus oli alle tai korkeintaan 1 cm. Siitä otettiin hiilinäyte 5/2004 ja puulajinäyte 1/2004.

Asianomaisesta hautauksesta toivottiin saatavan uutta tietoa vuoden 2005 kaivauksissa, mutta uusia havaintoja ei saatu. Hauta kuitenkin numeroitiin nyt, koska jäänteet on tulkittava alkuperäisellä paikallaan olleeksi haudan jäännökseksi.

Haudan länsipään näyttää tuhonneen hauta 140 ja itäpään hauta 58.

Hauta 143

Sijainti: 505-506/460 (VII)

Suunta: 264/064 gon

Koko: 55,5 x 22 cm (8. kerroksen puolivälissä)

Syvyys: n. 75 cm (ei voitu tarkasti mitata)

Kartta 3

Kuvat: dia 4233:41, 87 ja 106; mv 1938: 41, 87 ja 106

Esinelöydöt: -

Näytteet: -

Hauta oli tehty heti suuren kiven eteläpuolelle. Melko selvänä erottuneen hautakuopan muoto oli kulumistaan pyörästynyt suorakaide. Hauta hävisi noin 9. kerroksessa; jälkiä vainajasta tai sisä rakenteista ei havaittu. Pohjalukua ei mitattu.

4.6. Löydöt

Kaivausalueen irralliset esinelöydöt olivat jälleen pääasiassa arkunnauloja, mutta myös esimerkiksi rahoja ja koruja tuli esiin. Esineistä osa ajoittuu ristiretkiaikaan, osa keskiaikaan ja osa uudelle ajalle. Erityisesti mainittakoon kahdeksan rahaa, joista noin puolet voidaan liittää yksittäisiin hautoihin. Irto- löydöistä todettakoon tulusrauta, pronssinen ketjunktaja, kehäsolki, korvalusikka, neljä helmeä ja kaksi sormusta.

Koska alue oli vuoden 2005 kaivauksen alkaessa jo kaivettu kohtuullisen syvälle, tuli resentejä löytöjä esille enää vähän. Laajennuksesta, ruudusta 497-498/460-461, löytyi pintaturpeesta resenti rautalangan pätkä, jota ei otettu talteen. Maayksikkö M2:sta, 8. kerroksesta kohdasta 507,93/459,37/72,43, löytyi moderniksi tulkittu 15 mm pitkä rautainen nupinaula, jota ei otettu talteen.

Irrallisia palamattomia luita ja niiden kappaleita tuli jälleen esiin paljon. Kuudennesta kerroksesta löytyi kohdasta 506,60-507,10/458,70-459 useampia putkiluita ja niiden paloja. Samasta kerroksesta löytyi tunnistamatonta huonokuntoista palamatonta luuta myös ruuduista 504-505/459-460, 504-505/460-461 (mm. kallon pala), 504-505/461-462, 505-506/462-463, 505-506/463-464 (mm. solisluu ja ihmisen alaleuka), 506-507/459-460 (mm. hampaita), 506-507/460-461 (pitkä putkiluu), 506-507/461-462 (hammas), 507-508/459-460 (kallon pala), 507-508/460-461, sekä ruudun 504-505/463-464 kaakkoiskulmasta.

Ruuduista 505-507/463-464 löytyi 6. kerroksesta, numeroimattoman pohjoinen–etelä-suuntaisen hautaläikän täytemaasta, irrallisia palamattomia putkiluita. Ruudun 506-507/463-464 koillisnurkassa erottuneesta hautaläikästä löytyi siitäkin 6. kerroksesta palamattomia irtoluita. Ruudusta 505-506/460-461 löytyi samasta kerroksesta kallon 6/2005 lisäksi pienempiä palamattomia irtoluita.

Seitsemännestä kerroksesta huonokuntoista palamatonta luuta löytyi ruuduista 504-505/459-460 ja 504-505/460-461. Kohdasta 502,46/458,89/72,04 löytyi 9. kerroksesta isoja paloja kahdesta kallosta; ne eivät olleet alkuperäisellä paikallaan, vaan sekoittuneessa maassa, mahdollisesti M2:ssa (ks. dia :38). Niitä ei voitu yhdistää mihinkään tiettyyn hautaläikkään. Luut olivat hyvin huonokuntoisia.

Kohdassa 506,13/457,91/72,26 tuli 9. kerroksessa haudan täytemaasta, hautaläikän keskiosasta, esiin kallon luita, mm. alaleuka (ks. dia: 117). Luut muodostivat yhteensä alle puolet kallosta; mahdollisesti M2 oli tuhonnut kallon yläosan.

Mitään edellä mainittuja palamattomia luita ei irrallisina ja pääosin hyvin huonokuntoisina otettu talteen. Talteen ottamattomat luut peitettiin kaivauksen päättyessä takaisin kalmistoalueelle. Löytyneille talteen otetuille pääkalloille annettiin kentällä juokseva numerointi yhdestä seitsemääntoista; numerointi ilmenee löytöluettelosta ja siihen viitataan myös muutamissa kaivauskartoissa.

Linjan x=504 pohjoispuolelta löytyi runsaasti palanutta luuta, mutta polttohaudoiksi tunnistettuja keskittymiä ne eivät muodostaneet. Samalta alueelta todettiin myös useita hiilipitoisia maaläikkiä, mutta niihinkään palaneiden luiden löytöjä ei voitu yhdistää.

Ruudusta 506-507/460-461 löytyi 6. kerroksesta hieman palanutta savea. Samasta ruudusta tuli melko runsaasti palanutta luuta, mutta yhteyttä palaneeseen saveen ei näyttänyt olevan.

5. Yhteenveto kaivauksen tuloksista

Kappelinmäen kesän 2005 kenttätöiden tavoitteena oli aiempina vuosina aloitettujen kalmistotutkimusten täysipainoinen jatkaminen. Kaivauksissa saatiinkin loppuun tutkituiksi 49 ruumishautaa.

Tutkimusten huomattavin yksittäinen hautalöytö oli lähes ehjänä säilynyt esineellinen ristiretkiaikainen naisenhauta (hauta 123). Lisäksi todettiin toinen, mutta suurimmaksi osaksi tuhoutunut esineellinen hauta (122), jossa oli alkuperäisellä löytöpaikallaan vielä puukko.

Yksi poikkeuksellisen laaja-alainen hautakuoppa (140) tulkittiin joukkohaudaksi, johon näyttää haudatun noin kymmenen vainajaa. Irrallisista esinelöydöistä päätellen sama haudaus on tuhonnut esineellisen ristiretkiaikaisen naisenhaudan.

Kaivauksessa löytyi myös muualta useita esineitä, jotka ovat peräisin ristiretkiaikaisista, kokonaan tai osittain tuhoutuneista haudoista. Myös hyvin säilynyttä luuaineistoa saatiin jälleen talteen.

Turussa 31.3.2006

Ville Laakso
kaivausjohtaja

Lappeenranta Kauskila Kappelinmäki 2005
Luettelo kaivauksella otetuista näytteistä

Hiilinäytteet (otettu radiohiiliajoituksia varten)

1/2005	Hauta 92. Tummasta maasta, hautauksen tasosta. Ilmeisesti vainajan tai hautarakenteen jäännöistä. x=501,01 y=458,81 z=71,75
2/2005	Hauta 113. Arkkua, todennäköisesti arkun pohjaa vainajan reisuun ala- ja sisäpuolelta. x=503,02 y=459,74 z=72,30
3/2005	Hauta 114. Vainajan selkänikamia. x=502,77-502,85 y=459,99-460,12 z=72,30
4/2005	Hauta 120. Arkun kantta tai eteläkylkeä vainajan oikean reisuun päältä. x=502,75 y=458,93 z=71,95
5/2005	Hauta 120. Vainajan vasen solisluu. x=502,52 y=458,13 y=71,94
6/2005	Hauta 119. Vainajan vasenta reisuuta länsipäästä. x=502,24 y=458,96 z=71,83
7/2005	Hauta 125. Arkun kantta. Näytteenottopäivä 22.8. x=504,21 y=463,64 z=72,12
8/2005	Hauta 123. Mustaa, likaista ja rasvaista maata vainajan yläruumiin kohdalta. x=498,03 z=458,87 z=71,75
9/2005	Hauta 132. Vainajan vasen lonkkaluu. Näytteenottopäivä 29.8. x=504,51 y=459,43 z=72,20
10/2005	Hiiltä maayksikkö M5:stä. 10.krs. Näytteenottopäivä 31.8. x=504,79 y=459,55 z=72,07
11/2005	Hauta 133. Kallon luuta. Näytteenottopäivä 31.8. x=503,67 y=462,50 z=72,06
12/2005	Hauta 140. Kallon luuta. Näytteenottopäivä 31.8. x=503,64 y=463,05 z=72,07
13/2005	Hauta 140. Kallon luuta. Näytteenottopäivä 31.8. x=503,35 y=463,33 z=72,07
14/2005	Hauta 140. Kallon luuta. Näytteenottopäivä 31.8. x=502,85 y=464,19 z=71,98
15/2005	Hauta 140. Kallon luuta. Näytteenottopäivä 1.9. x=504,04 y=463,67 z=72,01

Maanäytteet (otettu makrofossiilianalyysjä varten)

- 1/2005 Hauta 103. Maata vainajan vatsan kohdalta hautauksen tasosta. Näytteenottokohdan halkaisija 20 cm ja paksuus 5 cm. Koordinaatit näytteenottokohdan keskeltä ja pohjalta.
x=501,89 y=462,07 z=72,07
- 2/2005 Hauta 103. Maata vainajan polvitaiveesta, luiden tasalta. Verrokinäyte maanäytteelle 1/2005. Maanäytteen halkaisija 15 cm ja paksuus 10 cm. Koordinaatit näytteenottokohdan keskeltä ja pohjalta.
x=501,65 y=462,38 z=72,01
- 3/2005 Hauta 120. Maata vainajan vatsan kohdalta, reisiluiden korkeustasolta ja siitä noin 4 cm syvemmälle haudan pohjaan asti.
x=502,52 - 502,76 y=458,39 - 458,58
- 4/2005 Hauta 120. Maata vainajan rintakehän kohdalta, olkavarren luiden alapinnan tasolta ja siitä 3-4 cm syvemmälle. Verrokinäyte maanäytteelle 3/2005.
x=502,41 - 502,64 y=458,14 - 458,40
- 5/2005 Hauta 123. Maata korujen löytökohdan itäpuolelta. Näytteen halkaisija pohjoinen–etelä-suunnassa 25 cm ja itä–länsi-suunnassa 15 cm. Näytteen paksuus 4 cm. Koordinaatit näytteenottokohdan keskeltä ja pohjasta. Näytteenottopäivä 22.8.
x=498,00 y=458,75 z=71,76
- 6/2005 Hauta 123. Maata vainajan vatsan kohdalta, hautauksen tasosta. Näytteenottokohdan halkaisija 25 cm ja paksuus 3 cm. Koordinaatit näytteenottokohdan keskeltä ja pohjasta.
x=498,01 y=459,01 z=71,75
- 7/2005 Hauta 140. Maata haudan tummimmasta kohdasta. Näytteenottokohdan halkaisija 20 cm ja paksuus 3-5 cm. Koordinaatit näytteenottokohdan keskeltä ja pohjasta.
x=503,74 y=463,37 z=71,92
- 8/2005 Hauta 140. Maata tummasta läikästä. Näytteenottokohdan halkaisija 25 cm ja paksuus 2-3 cm. Näytteenottopäivä 1.9. Koordinaatit näytteenottokohdan keskeltä ja pohjasta.
x=503,15 y=464,17 z=71,90
- 9/2005 Hauta 140. Maata vaaleanharmaasta läikästä. Verrokinäyte maanäytteille 7/2005 ja 8/2005. Näytteenottokohdan halkaisija 15 cm ja paksuus 4-5cm. Näytteenottopäivä 1.9. Koordinaatit näytteenottokohdan keskeltä ja pohjasta.
x=503,40 y=463,78 z=71,89

Puulajinäytteet (otettu puulajimäärittäystä varten)

1/2005	Hauta 113. Arkun itäpäätyä. x=503,04 y=460,40 z=72,36
2/2005	Hauta 120. Arkun itäpäätyä. x=503,12 y=459,54 z=72,02
3/2005	Hauta 120. Arkun eteläkylkeä sen itäpäästä. x=503,03 y=459,57 z=72,03
4/2005	Hauta 125. Arkun kantta vainajan kallon päältä. Näytteenottopäivä 22.8. x=504,12 y=463,53 z=72,16
5/2005	Hauta 127. Arkun länsipäätyä. Näytteenottopäivä 29.8. x=506,78 y=458,87 z=72,33
6/2005	Hauta 127. Arkun eteläkylkeä tai arkun kantta. Näytteenottopäivä 29.8. x=506,57 y=459,39 z=72,25
7/2005	Hauta 127. Arkun pohjoiskylkeä tai arkun kantta. Näytteenottopäivä 29.8. x=506,97 y=459,38 z=72,24
8/2005	Hauta 132. Arkun eteläkylkeä vainajan oikean kyynärvarren kohdalta. Näytteenottopäivä 29.8. x=504,27 y=459,45 z=72,23
9/2005	Hauta 134. Arkun kantta vainajan vasemman polven päältä. Näytteenottopäivä 30.8. x=504,60 y=461,67 z=72,06
10/2005	Hauta 134. Arkun pohjoista kylkeä vainajan reisiluun yläosan vierestä. Näytteenottopäivä 31.8. x=504,64 y=461,24 z=72,12
11/2005	Hauta 134. Arkun pohjaa vainajan oikean olkapään alta. Näytteenottopäivä 31.8. x=504,25 y=460,70 z=72,12

Lappeenranta Kauskila Kappelinmäki 2005

Luettelo kaivauksella otetuista diakuista Etelä-Karjalan museon arkistossa

Kuvannut Ville Laakso, paitsi numerot 143-144: Juha Ruohonen

EKM 4233:

1. Hauta 92 n. 5. cm 7. tason alapuolella. Lännestä 1.8.
2. Haudat 96 (oikealla), 98, 99 ja 100 n. 80 cm:n syvyydessä. Idästä. 1.8.
3. Hauta 92 hautauksen tasossa (hampaiden löytökohta ylempänä). Itäkaakosta. 2.8.
4. Hauta 103 ennen kiveyksen lopullista purkamista. Lounaasta. 3.8.
5. Haudat 88, 94 ja 101 n. 70 cm:n syvyydessä. Idästä. 3.8.
6. Haudat 98, 99 ja 100 hieman karttaan 8 piirretyn tason alapuolella. Idästä. 3.8.
7. Hauta 101 hautauksen tasossa. Idästä. 4.8.
8. Hauta 103 hautauksen tasossa. Idästä. 4.8.
9. Alue VII: brakteaattilöytö (KM 35527:205) löytöpaikallaan. Etelästä. 5.8.
10. Alue VII: ruudut 501-504/461,50-463 tasoissa 7.-8. Eteläkaakosta. 8.8.
11. Alue VII: ruudut 501,50-504/463-465,50 tasossa 8. Etelälounaasta. 8.8.
12. Työkuva: Jatuli ry:n vapaaehtoisia puolenpäivä ruokatauolla. Vasemmalta Säde Rantanen, Minna Rohunen (takana), Hilikka Harmaala ja oikealla Pentti Laiho. 8.8.
13. Alue VII: ruudut 501,50-503/462,50-465 tasossa 8. Idästä. 8.8.
14. Hauta 113 hautauksen tasossa. Lännestä. 8.8.
15. Hauta 113 hautauksen tasossa. Mittakaava mukana. Lännestä. 8.8.
16. Työkuva: Akuliina Aartolahti puhdistaa haudan 113 kalloa talteenottoa varten. 9.8.
17. Haudat 104, 106, 110 ja 111 hieman 8. tason alapuolella. Idästä. 9.8.
18. Hauta 104 hautauksen tasossa. Kaakosta. 9.8.
19. Hauta 110 hautauksen tasossa. Idästä 9.8.
20. Alue VII: laajennus ruuduissa 497-498/458,50-461 paalutettuna ennen turpeiden poistoa. Lännestä. 9.8.
21. Hauta 114 hautauksen tasossa. Raksi (KM 35527:11) löytöpaikallaan. Länsiluoteesta. 9.8.
22. Alue VII: laajennus ruuduissa 497-498/458,50-461 turpeen poiston jälkeen. Lännestä. 9.8.
23. Haudan 110 poikkileikkaus vainajan rinnan kohdalla, hautauksen tasossa ja sen alapuolella. Huom. hautakuopan pohjaa myötäilevä tumma raita. Idästä. 9.8.
24. Haudan 104 poikkileikkaus vainajan rinnan kohdalla, hautauksen tasossa.. Huom. ei tummaa raitaa hautakuopan pohjalla. Kaakosta. 10.8.
25. Alue VII: hautaläikkien stratigrafiaa ruuduissa 502-503,50/460-462 tasossa 8. Etelästä. 10.8.
26. Alue VII: laajennus (ruutu 497-498/460-461) 3. tasossa. Lännestä. 10.8.
27. Alue VII: hautaläikkien stratigrafiaa ruuduissa 501,50-503,50/459,50-461,50. Ketjunktantaja KM 35527:63 löytöpaikallaan kuvan vasemmassa yläkulmassa. Etelästä. 10.8.
28. Alue VII: Ketjunktantaja KM 35527:63 löytöpaikallaan. Lännestä. 10.8.
29. Alue VII: laajennus (ruutu 497-498/460-461) 4. tasossa. Lännestä 11.8.
30. Hauta 105 hautauksen tasossa. Idästä. 11.8.
31. Alue VII: laajennus (ruutu 497-498/460-461) 5. tasossa. Lännestä 11.8.
32. Alue VII: kallo 6/2005 löytöpaikallaan. Idästä. 12.8.
33. Hauta 141: Rahan KM 35527:298 löytökohta (profiilissa olevassa kolossa numeroiden 1 ja 2 välissä). Vihertävää sormen luuta näkyvissä löytöpaikallaan kolon alapuolella. Lännestä. 12.8.
34. Alue VII: laajennus (ruudut 497-498/459,50-461) 6. tasossa. Lännestä 12.8.
35. Hauta 141: Rahan KM 35527:298 löytökohta puhdistettuna, em. luu poistettu. Lännestä 12.8.
36. Alue VII: laajennus (ruudut 497-498,50/459-461) 6. kerroksen puolivälissä. Lännestä. 15.8.
37. Hauta 117 hautauksen tasossa. Idästä. 15.8.
38. Alue VII: kallon paloja sekoittuneessa maassa (maayksikkö M2:ssa?) kohdassa 502,46/458,89/72,04 (9. kerroksen puolivälissä). Etelästä. 15.8.
39. Alue VII: laajennus (ruudut 497-498,50/459-461) 7. tasossa. Lännestä. 15.8.

40. Alue VII: ruudut 504-506/462-465 tasossa 7. Lännessä. 15.8.
41. Alue VII: ruudut 504-506/459-462 tasossa 7. Etelästä. 15.8.
42. Haudat 116 ja 121 ympäristöineen 10. tasossa. Idästä. 16.8.
43. Alue VII: laajennus (ruudut 497-498,50/459-461) 8. tasossa. Lännessä. 16.8.
44. Työkuva: Sanomalehti Etelä-Saimaan toimittaja Ilpo Leskinen tekemässä juttua kaivauksista. Edestä: Säde Rantanen, Hilikka Harmaala, Ilpo Leskinen. 16.8.
45. Alue VII: hauta 118 hautauksen tasossa (ylhäällä vasemmalla) ja ruudut 501,50-503,50/459,50-462 samassa syvyydessä. Haudan 118 eteläpuolinen iso harmaa läikkä on kaivettu pohjaan yksikkönä. Etelästä. 17.8.
46. Haudat 119 ja 120 (vasemmalla) hautauksen tasossa. Länsilounaasta. 17.8.
47. Hauta 118 hautauksen tasossa sekä sen koillispuolella ja haudan 117 alla ollut mahdollinen hauta. Itäkaakosta. 17.8.
48. Työkuva: Anna Väänänen ja Akuliina Aartolahti puhdistavat haudan 120 jäänteitä dokumentoimista varten. 17.8.
49. Alue VII: korvalusikka KM 35527:357 löytöpaikallaan. Pohjoisesta. 17.8.
50. Työ-/yleiskuva kaivauksesta alueella VII. 17.8.
51. Hauta 116 hautauksen tasossa. Idästä. 17.8.
52. Hauta 120 vainajan pään kohta hautauksen tasossa. Länsilounaasta. 18.8.
53. Alue VII: laajennus (ruudut 497-498,50/458,50-460,40) 9. tasossa. Haudan 123 Ketjunktajaa KM 35527:103 näkyvissä etuvasemmalla. Lännessä. 18.8.
54. Haudan 116 poikkileikkaus hautauksen tasosta hautakuopan pohjaan vainajan vatsan kohdalla. Idästä. 18.8.
55. Haudan 120 arkun eteläsivun poikkileikkaus n. 25 cm itäpäädyistä länteen. Itäkoillisesta. 18.8.
56. Haudan 119 arkun pohjan naulat hautauksen tason alla. Itäkoillisesta. 18.8.
57. Alue VII: ruudut 506-507/460-464 tasossa 7. Idästä. 19.8.
58. Hauta 140: kaksi kalloa löytöpaikallaan (503,61/463,04/72,20) 8. kerroksessa. Idästä. 19.8.
59. Alue VII: ruudut 502,50-505/456,50-458,70 ja 505-506/456,50-457,30 10. kerroksen puolivälissä. Näkyvissä haudat 122 ja 124. Etelästä. 22.8.
60. Hauta 123: soikea kupurasolki KM 35527:100 tulossa esille. Soljen päällä erottuu tekstiiliä. Lännessä. 22.8.
61. Hauta 123: ketjunktaja KM 35527:103 (vas.) ja soikea kupurasolki KM 35527:100 tulossa esille. Lännessä. 22.8.
62. Haudan 122 säilynyt osa *in situ*. Lännessä. 22.8.
63. Haudan 125 arkun jäännöstä; ylempi osa 8. kerroksen puolivälissä, alempi osa 9. tasossa. Koillisesta. 22.8.
64. Työkuva: Juha Ruohonen kaivaa karjalaista naisenhautaa (hautaa 123). 22.8.
65. Haudan 125 arkun kannen jäännös esillä. Koillisesta. 22.8.
66. Hauta 124 10. kerroksen puolivälissä. Kaakosta. 23.8.
67. Hauta 125 hautauksen tasossa. Koillisesta. 23.8.
68. Haudan 123 korut KM 35527:100-103 *in situ* (paakuilla) ennen talteen ottoa. Lännessä. 23.8.
69. Hauta 123 hautauksen tasossa. Idästä. 23.8.
70. Hauta 123 hautauksen tasossa. Idästä. 23.8.
71. Hauta 123 hautauksen tasossa. Lännessä. 23.8.
72. Hauta 123 hautauksen tasossa. Lännessä. 23.8.
73. Haudan 123 korut KM 35527:100-103 *in situ* (paakuilla) ennen talteen ottoa. Idästä. 23.8.
74. Alue VII: ruudut 506-507/ 462-464 tasossa 8. Idästä. 23.8.
75. Työkuva: Antti Bilund piirtää hautaa 123. 23.8.
76. Hauta 125: arkun pohjaa (keskellä) ja siihen liittyviä nautoja *in situ*. Koillisesta. 23.8.
77. Hauta 127: arkun jäännettä tulossa esille 8. kerroksessa. Lännessä. 23.8.
78. Hauta 122 puukon talteenoton jälkeen, sääriluun jäänteet esillä. Idästä. 23.8.
79. Hauta 141: Haudan 127 länsipuolta n. 9. tasossa. Lastan kärki osoittaa rahan KM 35527:298 löytöpaikkaa. Sen takana orgaanisen aineen mytty KM 35527:297 *in situ*. Oikealla haudan 127 päätä. Etelästä. 24.8.

80. Alue VII: ruudut 505-507/462-464 tasossa 8. Idästä. 24.8.
81. Työkuva: ruutujen 505-507/460-464 tasoa 8 puhdistetaan dokumentointia varten. Vasemmalta: Akuliina Aartolahti, Juha Ruuhonen ja Pentti Laiho. 24.8.
82. Alue VII: ruudut 505-507/460-462 tasossa 8. Etelästä. 24.8.
83. Alue VII: ruudut 502,50-505/463-465,50 (hauta 140) n. 9. kerroksen puolivälissä. Etelästä. 24.8.
84. Alue VII: ruudut 502,50-505/462-464 n. 9. kerroksen puolivälissä. Etelästä. 24.8.
85. Hauta 129 hautauksen tasossa. Lännestä. 24.8.
86. Hauta 128 hautauksen tasossa. Idästä. 24.8.
87. Alue VII: ruutu 505-506/ 459-460 tasossa 8. Lounaasta. 25.8.
88. Alue VII: ruudut 502,50-505/463,50-465,50 (hauta 140) n. 10. tasossa. Etelästä. 25.8.
89. Hauta 130 5 cm 8. tason alapuolella. Alareunassa M2:n itäreunaa. Lännestä. 25.8.
90. Yleiskuva kaivauksista. Lännestä. 25.8.
91. Hauta 128 hautauksen tasossa; itäpää hyvin esillä, kallo jo poistettuna. Idästä. 25.8.
92. Hauta 132 ennen täytemaassa olleiden kallojen poistoa. Raha KM 35527:208 löytöpaikallaan. Idästä. 25.8.
93. Alue VII: ruudut 502,50-505/462,50-465 n. 95 cm:n syvyydessä. Etelästä. 25.8.
94. Haudat 108 ja 109 n. 95 cm:n syvyydessä. Hauta 108 on hautauksen tasossa: jalan jäänteet näkyvissä. Itäkaakosta. 26.8.
95. Alue VII: laajennus kaivauksen lopputilanteessa; näkyvissä eteläprofiili (497/458,70-461) ja itäprofiili (497-498/461). Itäprofiilissa erottuu kaksinkertainen turve (ojasta nostettua maata 5-15 cm). Eteläprofiilissa erottuu hautaläikkä kohdassa 497/458,70-460, samoin tasossa. Luoteesta. 26.8.
96. Hauta 132 hautauksen tasossa. Raha KM 35527:208 löytöpaikallaan. Idästä. 26.8.
97. Hauta 132; raha KM 35527:208 löytöpaikallaan. Etelästä. 26.8.
98. Hauta 127 hautauksen tasossa. Idästä. 26.8.
99. Hauta 127 hautauksen tasossa. Idästä. 26.8.
100. Hauta 127 hautauksen tasossa. Lännestä. 26.8.
101. Hauta 127 hautauksen tasossa. Lähikuva keskivartalosta. Etelästä. 26.8.
102. Hauta 127 hautauksen tasossa; arkun puuta poistettu oikean kyynärvarren päältä. Idästä. 26.8.
103. Hauta 109 hautauksen tasossa. Itäkaakosta. 26.8.
104. Työkuva: Antti Bilund piirtää hautaa 127. 26.8.
105. Työkuva: aluetta VII kaivetaan. 26.8.
106. Alue VII: ruudut 504,50-505,50/459-460,50. Ylempi osa 8. kerroksen puolivälissä, alempi 9. kerroksen puolivälissä. Hauta 143 oikealla ylhäällä. Etelästä. 26.8.
107. Hauta 132 hautauksen tasossa (luut paremmin esillä kuin aiemmissä kuvissa). Lastan kärki osoittaa rahan KM 35527:208 löytökohtaa. Lännestä. 29.8.
108. Haudat 131 ja 133 hautauksen tasossa. Lännestä. 29.8.
109. Alue VII: ruudut 502,50-505/462-465 (hauta 140) 95-100 cm:n syvyydessä. Etelästä. 29.8.
110. Hauta 127; rahalöytö ja orgaaniset jäänteet (KM 35527:134) in situ. Etelästä. 29.8.
111. Haudat 131 ja 133 hautauksen tasossa; haudan 133 kallo nyt enemmän esillä. Etelästä. 29.8.
112. Hauta 134: arkun kannen päällä ollut pronssiesine KM 35527:211 löytöpaikallaan. Etelästä. 29.8.
113. Hauta 134 ennen arkun kannen jäänteiden poistamista. Idästä. 29.8.
114. Haudat 135, 136 ja 137 tulossa esille. Idästä. 30.8.
115. Hauta 127 luiden poiston jälkeen. Arkunnauloja *in situ* ja kallo haudan itäpäässä. Lännestä. 30.8.
116. Hauta 134 arkun kannen jäänteistä suurin osa poistettuina. Idästä 30.8.
117. Alue VII: ruudut 504,50-507/457,50-459,50, ylin osa 9. tasossa, alin 10. kerroksen puolivälissä. Lännestä. 30.8.
118. Haudat 135, 136 ja 137 hautauksen tasossa. Idästä. 30.8.
119. Hauta 134 hautauksen tasossa. Idästä. 30.8.
120. Alue VII: ruudut 503,50-505/ 460-462,50 tasoissa 9.-10. Hauta 134 hautauksen tasossa. Etelästä. 30.8.

121. Alue VII: ruudut 503,50-505,50/459-460,50 (mm. hauta 138) 9. kerroksen puolivälissä. Lännessä. 30.8.
122. Hauta 140 n. 100 cm:n syvyydessä. Etelästä. 31.8.
123. Alueen VII itäprofiili kohdassa 505-507/464 kaivauksen päättyessä. Lännessä. 31.8.
124. Alue VII: kehäsolki KM 35527:358 löytöpaikallaan. Etelästä. 31.8.
125. Alueen VII pohjoisprofiili kohdassa 508/456-458. Etelästä. 31.8.
126. Alueen VII itäprofiili kohdassa 507-509/463. Lännessä. 31.8.
127. Alueen VII pohjoisprofiili kohdassa 509/462-463. Huom. maayksikkö M1. Etelästä. 31.8.
128. Alue VII: raha KM 35527:263 löytöpaikallaan haudan 135 luiden tason alla. Etelästä. 31.8.
129. Haudat 138 ja 139 10. kerroksen puolivälissä. Lännessä. 31.8.
130. Työkuva: Juha Ruohonen pitää takymetrin prismaa. 1.9.
131. Työkuva: aluetta VII kaivetaan. Vasemmalta: Anna Väänänen, Juha Ruohonen ja Akuliina Aartolahti. 1.9.
132. Haudan 131 se osa, joka tuli esille haudan 133 alta. Etelästä. 1.9.
133. Alue VII: maayksikkö M5 pohjaan kaivettuna; reunat 11. tasossa. Lännessä. 1.9.
134. Alue VII: ruudut 503,50-505/459,50-462,50 kaivauksen lopputilanteessa (tasoissa 9.-11.). Hauta 134 pohjaan kaivettuna. Etelästä. 1.9.
135. Hauta 140 maanäytteiden oton jälkeen. Haudat 131 ja 133 pohjaan kaivettuina. Etelästä. 1.9.
136. Hauta 140 hieman edellistä kuvaa syvemmillä. Etelästä. 1.9.
137. Haudan 140 pohja. Etelästä. 1.9.
138. Alue VII: kaivausten lopputilanne alueen länsiosassa. Etelästä. 1.9.
139. Alue VII: kaivausten lopputilanne alueen itäosassa. Etelästä. 1.9.
140. Työkuva: Antti Bilund mittaa takymetrillä. 1.9.
141. Alueen VII pohjoisosaan kaivauksen päättyessä jääneet kallot peitettyinä. Etelästä. 1.9.
142. Alue VII: tulusrauta KM 35527:458 ja raha sekä orgaanista ainetta (KM 35527:537-538) löytöpaikoillaan. Idästä. 1.9.
143. Ekumeeninen Jumalanpalvelus Kauskilan kappelin kivijalan sisäpuolella arkeologian päivillä. Vasemmalla Rovasti Jorma Taipale. 2.9. Kuvannut Juha Ruohonen.
144. Ekumeeninen Jumalanpalvelus Kauskilan kappelin kivijalan sisäpuolella arkeologian päivillä. 2.9. Kuvannut Juha Ruohonen.

Lappeenranta Kauskila Kappelinmäki 2005

Luettelo kaivauksella kuvatuista mustavalkonegatiiveista Etelä-Karjalan museon arkistossa
Kuvannut Ville Laakso, paitsi numerot 143-144: Juha Ruohonen

EKM 1938:

1. Hauta 92 n. 5. cm 7. tason alapuolella. Lännestä 1.8.
2. Haudat 96 (oikealla), 98, 99 ja 100 n. 80 cm:n syvyydessä. Idästä. 1.8.
3. Hauta 92 hautauksen tasossa (hampaiden löytökohta ylempänä). Itäkaakosta. 2.8.
4. Hauta 103 ennen kiveyksen lopullista purkamista. Lounaasta. 3.8.
5. Haudat 88, 94 ja 101 n. 70 cm:n syvyydessä. Idästä. 3.8.
6. Haudat 98, 99 ja 100 hieman karttaan 8 piirretyn tason alapuolella. Idästä. 3.8.
7. Hauta 101 hautauksen tasossa. Idästä. 4.8.
8. Hauta 103 hautauksen tasossa. Idästä. 4.8.
9. Alue VII: brakteaattilöytö (KM 35527:205) löytöpaikallaan. Etelästä. 5.8.
10. Alue VII: ruudut 501-504/461,50-463 tasoissa 7.-8. Eteläkaakosta. 8.8.
11. Alue VII: ruudut 501,50-504/463-465,50 tasossa 8. Etelälounaasta. 8.8.
12. Työkuva: Jatuli ry:n vapaaehtoisia puolenpäivä ruokatauolla. Vasemmalta Säde Rantanen, Minna Rohunen (takana), Hilikka Harmaala ja oikealla Pentti Laiho. 8.8.
13. Alue VII: ruudut 501,50-503/462,50-465 tasossa 8. Idästä. 8.8.
14. Hauta 113 hautauksen tasossa. Lännestä. 8.8.
15. Hauta 113 hautauksen tasossa. Mittakaava mukana. Lännestä. 8.8.
16. Työkuva: Akuliina Aartolahti puhdistaa haudan 113 kalloa talteenottoa varten. 9.8.
17. Haudat 104, 106, 110 ja 111 hieman 8. tason alapuolella. Idästä. 9.8.
18. Hauta 104 hautauksen tasossa. Kaakosta. 9.8.
19. Hauta 110 hautauksen tasossa. Idästä 9.8.
20. Alue VII: laajennus ruuduissa 497-498/458,50-461 paalutettuna ennen turpeiden poistoa. Lännestä. 9.8.
21. Hauta 114 hautauksen tasossa. Raksi (KM 35527:11) löytöpaikallaan. Länsiluoteesta. 9.8.
22. Alue VII: laajennus ruuduissa 497-498/458,50-461 turpeen poiston jälkeen. Lännestä. 9.8.
23. Haudan 110 poikkileikkaus vainajan rinnan kohdalla, hautauksen tasossa ja sen alapuolella. Huom. hautakuopan pohjaa myötäilevä tumma raita. Idästä. 9.8.
24. Haudan 104 poikkileikkaus vainajan rinnan kohdalla, hautauksen tasossa.. Huom. ei tummaa raitaa hautakuopan pohjalla. Kaakosta. 10.8.
25. Alue VII: hautaläikkien stratigrafiaa ruuduissa 502-503,50/460-462 tasossa 8. Etelästä. 10.8.
26. Alue VII: laajennus (ruutu 497-498/460-461) 3. tasossa. Lännestä. 10.8.
27. Alue VII: hautaläikkien stratigrafiaa ruuduissa 501,50-503,50/459,50-461,50. Ketjunktantaja KM 35527:63 löytöpaikallaan kuvan vasemmassa yläkulmassa. Etelästä. 10.8.
28. Alue VII: Ketjunktantaja KM 35527:63 löytöpaikallaan. Lännestä. 10.8.
29. Alue VII: laajennus (ruutu 497-498/460-461) 4. tasossa. Lännestä 11.8.
30. Hauta 105 hautauksen tasossa. Idästä. 11.8.
31. Alue VII: laajennus (ruutu 497-498/460-461) 5. tasossa. Lännestä 11.8.
32. Alue VII: kallo 6/2005 löytöpaikallaan. Idästä. 12.8.
33. Hauta 141: Rahan KM 35527:298 löytökohta (profiilissa olevassa kolossa numeroiden 1 ja 2 välissä). Vihertävää sormen luuta näkyvissä löytöpaikallaan kolon alapuolella. Lännestä. 12.8.
34. Alue VII: laajennus (ruudut 497-498/459,50-461) 6. tasossa. Lännestä 12.8.
35. Hauta 141: Rahan KM 35527:298 löytökohta puhdistettuna, em. luu poistettu. Lännestä 12.8.
36. Alue VII: laajennus (ruudut 497-498,50/459-461) 6. kerroksen puolivälissä. Lännestä. 15.8.
37. Hauta 117 hautauksen tasossa. Idästä. 15.8.
38. Alue VII: kallon paloja sekoittuneessa maassa (maayksikkö M2:ssa?) kohdassa 502,46/458,89/72,04 (9. kerroksen puolivälissä). Etelästä. 15.8.
39. Alue VII: laajennus (ruudut 497-498,50/459-461) 7. tasossa. Lännestä. 15.8.

40. Alue VII: ruudut 504-506/462-465 tasossa 7. Lännestä. 15.8.
41. Alue VII: ruudut 504-506/459-462 tasossa 7. Etelästä. 15.8.
42. Haudat 116 ja 121 ympäristöineen 10. tasossa. Idästä. 16.8.
43. Alue VII: laajennus (ruudut 497-498,50/459-461) 8. tasossa. Lännestä. 16.8.
44. Työkuva: Sanomalehti Etelä-Saimaan toimittaja Ilpo Leskinen tekemässä juttua kaivauksista. Edestä: Säde Rantanen, Hilikka Harmaala, Ilpo Leskinen. 16.8.
45. Alue VII: hauta 118 hautauksen tasossa (ylhäällä vasemmalla) ja ruudut 501,50-503,50/459,50-462 samassa syvyydessä. Haudan 118 eteläpuolinen iso harmaa läikkä on kaivettu pohjaan yksikkönä. Etelästä. 17.8.
46. Haudat 119 ja 120 (vasemmalla) hautauksen tasossa. Länsilounaasta. 17.8.
47. Hauta 118 hautauksen tasossa sekä sen koillispuolella ja haudan 117 alla ollut mahdollinen hauta. Itäkaakosta. 17.8.
48. Työkuva: Anna Väänänen ja Akuliina Aartolahti puhdistavat haudan 120 jäänteitä dokumentoimista varten. 17.8.
49. Alue VII: korvalusikka KM 35527:357 löytöpaikallaan. Pohjoisesta. 17.8.
50. Työ-/yleiskuva kaivauksesta alueella VII. 17.8.
51. Hauta 116 hautauksen tasossa. Idästä. 17.8.
52. Hauta 120 vainajan pään kohta hautauksen tasossa. Länsilounaasta. 18.8.
53. Alue VII: laajennus (ruudut 497-498,50/458,50-460,40) 9. tasossa. Haudan 123 Ketjunktantajaa KM 35527:103 näkyvissä etuvasemmalla. Lännestä. 18.8.
54. Haudan 116 poikkileikkaus hautauksen tasosta hautakuopan pohjaan vainajan vatsan kohdalla. Idästä. 18.8.
55. Haudan 120 arkun eteläsivun poikkileikkaus n. 25 cm itäpäädyistä länteen. Itäkoillisesta. 18.8.
56. Haudan 119 arkun pohjan naulat hautauksen tason alla. Itäkoillisesta. 18.8.
57. Alue VII: ruudut 506-507/460-464 tasossa 7. Idästä. 19.8.
58. Hauta 140: kaksi kalloa löytöpaikallaan (503,61/463,04/72,20) 8. kerroksessa. Idästä. 19.8.
59. Alue VII: ruudut 502,50-505/456,50-458,70 ja 505-506/456,50-457,30 10. kerroksen puolivälissä. Näkyvissä haudat 122 ja 124. Etelästä. 22.8.
60. Hauta 123: soikea kupurasolki KM 35527:100 tulossa esille. Soljen päällä erottuu tekstiiliä. Lännestä. 22.8.
61. Hauta 123: ketjunktantaja KM 35527:103 (vas.) ja soikea kupurasolki KM 35527:100 tulossa esille. Lännestä. 22.8.
62. Haudan 122 säilynyt osa *in situ*. Lännestä. 22.8.
63. Haudan 125 arkun jäännöstä; ylempi osa 8. kerroksen puolivälissä, alempi osa 9. tasossa. Koillisesta. 22.8.
64. Työkuva: Juha Ruohonen kaivaa karjalaista naisenhautaa (hautaa 123). 22.8.
65. Haudan 125 arkun kannen jäännös esillä. Koillisesta. 22.8.
66. Hauta 124 10. kerroksen puolivälissä. Kaakosta. 23.8.
67. Hauta 125 hautauksen tasossa. Koillisesta. 23.8.
68. Haudan 123 korut KM 35527:100-103 *in situ* (paakuilla) ennen talteen ottoa. Lännestä. 23.8.
69. Hauta 123 hautauksen tasossa. Idästä. 23.8.
70. Hauta 123 hautauksen tasossa. Idästä. 23.8.
71. Hauta 123 hautauksen tasossa. Lännestä. 23.8.
72. Hauta 123 hautauksen tasossa. Lännestä. 23.8.
73. Haudan 123 korut KM 35527:100-103 *in situ* (paakuilla) ennen talteen ottoa. Idästä. 23.8.
74. Alue VII: ruudut 506-507/ 462-464 tasossa 8. Idästä. 23.8.
75. Työkuva: Antti Bilund piirtää hautaa 123. 23.8.
76. Hauta 125: arkun pohjaa (keskellä) ja siihen liittyviä nauvoja *in situ*. Koillisesta. 23.8.
77. Hauta 127: arkun jäännettä tulossa esille 8. kerroksessa. Lännestä. 23.8.
78. Hauta 122 puukon talteenoton jälkeen, sääriluun jäänteet esillä. Idästä. 23.8.
79. Hauta 141: Haudan 127 länsipuolta n. 9. tasossa. Lastan kärki osoittaa rahan KM 35527:298 löytöpaikkaa. Sen takana orgaanisen aineen mytty KM 35527:297 *in situ*. Oikealla haudan 127 päätä. Etelästä. 24.8.

80. Alue VII: ruudut 505-507/462-464 tasossa 8. Idästä. 24.8.
81. Työkuva: ruutujen 505-507/460-464 tasoa 8 puhdistetaan dokumentointia varten. Vasemmalta: Akuliina Aartolahti, Juha Ruuhonen ja Pentti Laiho. 24.8.
82. Alue VII: ruudut 505-507/460-462 tasossa 8. Etelästä. 24.8.
83. Alue VII: ruudut 502,50-505/463-465,50 (hauta 140) n. 9. kerroksen puolivälissä. Etelästä. 24.8.
84. Alue VII: ruudut 502,50-505/462-464 n. 9. kerroksen puolivälissä. Etelästä. 24.8.
85. Hauta 129 hautauksen tasossa. Lännestä. 24.8.
86. Hauta 128 hautauksen tasossa. Idästä. 24.8.
87. Alue VII: ruutu 505-506/ 459-460 tasossa 8. Lounaasta. 25.8.
88. Alue VII: ruudut 502,50-505/463,50-465,50 (hauta 140) n. 10. tasossa. Etelästä. 25.8.
89. Hauta 130 5 cm 8. tason alapuolella. Alareunassa M2:n itäreunaa. Lännestä. 25.8.
90. Yleiskuva kaivauksista. Lännestä. 25.8.
91. Hauta 128 hautauksen tasossa; itäpää hyvin esillä, kallo jo poistettuna. Idästä. 25.8.
92. Hauta 132 ennen täytemaassa olleiden kallojen poistoa. Raha KM 35527:208 löytöpaikallaan. Idästä. 25.8.
93. Alue VII: ruudut 502,50-505/462,50-465 n. 95 cm:n syvyydessä. Etelästä. 25.8.
94. Alue VII: laajennus kaivauksen lopputilanteessa; näkyvissä eteläprofiili (497/458,70-461) ja itäprofiili (497-498/461). Itäprofiilissa erottuu kaksinkertainen turve (ojasta nostettua maata 5-15 cm). Eteläprofiilissa erottuu hautaläikkä kohdassa 497/458,70-460, samoin tasossa. Luoteesta. 26.8.
95. Haudat 108 ja 109 n. 95 cm:n syvyydessä. Hauta 108 on hautauksen tasossa: jalan jäänteet näkyvissä. Itäkaakosta. 26.8.
96. Hauta 132 hautauksen tasossa. Raha KM 35527:208 löytöpaikallaan. Idästä. 26.8.
97. Hauta 132; raha KM 35527:208 löytöpaikallaan. Etelästä. 26.8.
98. Hauta 127 hautauksen tasossa. Idästä. 26.8.
99. Hauta 127 hautauksen tasossa. Idästä. 26.8.
100. Hauta 127 hautauksen tasossa. Lännestä. 26.8.
101. Hauta 127 hautauksen tasossa. Lähikuva keskivartalosta. Etelästä. 26.8.
102. Hauta 127 hautauksen tasossa; arkun puuta poistettu oikean kyynärvarren päältä. Idästä. 26.8.
103. Hauta 109 hautauksen tasossa. Itäkaakosta. 26.8.
104. Työkuva: Antti Bilund piirtää hautaa 127. 26.8.
105. Työkuva: aluetta VII kaivetaan. 26.8.
106. Alue VII: ruudut 504,50-505,50/459-460,50. Ylempi osa 8. kerroksen puolivälissä, alempi 9. kerroksen puolivälissä. Hauta 143 oikealla ylhäällä. Etelästä. 26.8.
107. Hauta 132 hautauksen tasossa (luut paremmin esillä kuin aiemmissä kuvissa). Lastan kärki osoittaa rahan KM 35527:208 löytökohtaa. Lännestä. 29.8.
108. Haudat 131 ja 133 hautauksen tasossa. Lännestä. 29.8.
109. Alue VII: ruudut 502,50-505/462-465 (hauta 140) 95-100 cm:n syvyydessä. Etelästä. 29.8.
110. Hauta 127; rahalöytö ja orgaaniset jäänteet (KM 35527:134) in situ. Etelästä. 29.8.
111. Haudat 131 ja 133 hautauksen tasossa; haudan 133 kallo nyt enemmän esillä. Etelästä. 29.8.
112. Hauta 134: arkun kannen päällä ollut pronssiesine KM 35527:211 löytöpaikallaan. Etelästä. 29.8.
113. Hauta 134 ennen arkun kannen jäänteiden poistamista. Idästä. 29.8.
114. Haudat 135, 136 ja 137 tulossa esille. Idästä. 30.8.
115. Hauta 127 luiden poiston jälkeen. Arkunnauloja *in situ* ja kallo haudan itäpäässä. Lännestä. 30.8.
116. Hauta 134 arkun kannen jäänteistä suurin osa poistettuina. Idästä 30.8.
117. Alue VII: ruudut 504,50-507/457,50-459,50, ylin osa 9. tasossa, alin 10. kerroksen puolivälissä. Lännestä. 30.8.
118. Haudat 135, 136 ja 137 hautauksen tasossa. Idästä. 30.8.
119. Hauta 134 hautauksen tasossa. Idästä. 30.8.
120. Alue VII: ruudut 503,50-505/ 460-462,50 tasoissa 9.-10. Hauta 134 hautauksen tasossa. Etelästä. 30.8.

121. Alue VII: ruudut 503,50-505,50/459-460,50 (mm. hauta 138) 9. kerroksen puolivälissä. Lännessä. 30.8.
122. Hauta 140 n. 100 cm:n syvyydessä. Etelästä. 31.8.
123. Alueen VII itäprofiili kohdassa 505-507/464 kaivauksen päättyessä. Lännessä. 31.8.
124. Alue VII: kehäsolki KM 35527:358 löytöpaikallaan. Etelästä. 31.8.
125. Alueen VII pohjoisprofiili kohdassa 508/456-458. Etelästä. 31.8.
126. Alueen VII itäprofiili kohdassa 507-509/463. Lännessä. 31.8.
127. Alueen VII pohjoisprofiili kohdassa 509/462-463. Huom. maayksikkö M1. Etelästä. 31.8.
128. Alue VII: raha KM 35527:263 löytöpaikallaan haudan 135 luiden tason alla. Etelästä. 31.8.
129. Haudat 138 ja 139 10. kerroksen puolivälissä. Lännessä. 31.8.
130. Työkuva: Juha Ruuhonen pitää takymetrin prismaa. 1.9.
131. Työkuva: aluetta VII kaivetaan. Vasemmalta: Anna Väänänen, Juha Ruuhonen ja Akuliina Aartolahti. 1.9.
132. Haudan 131 se osa, joka tuli esille haudan 133 alta. Etelästä. 1.9.
133. Alue VII: maayksikkö M5 pohjaan kaivettuna; reunat 11. tasossa. Lännessä. 1.9.
134. Alue VII: ruudut 503,50-505/459,50-462,50 kaivauksen lopputilanteessa (tasoissa 9.-11.). Hauta 134 pohjaan kaivettuna. Etelästä. 1.9.
135. Hauta 140 maanäytteiden oton jälkeen. Haudat 131 ja 133 pohjaan kaivettuina. Etelästä. 1.9.
136. Hauta 140 hieman edellistä kuvaa syvemmillä. Etelästä. 1.9.
137. Haudan 140 pohja. Etelästä. 1.9.
138. Alue VII: kaivausten lopputilanne alueen länsiosassa. Etelästä. 1.9.
139. Alue VII: kaivausten lopputilanne alueen itäosassa. Etelästä. 1.9.
140. Työkuva: Antti Bilund mittaa takymetrillä. 1.9.
141. Alueen VII pohjoisosaan kaivauksen päättyessä jääneet kallot peitettyinä. Etelästä. 1.9.
142. Alue VII: tulusrauta KM 35527:458 ja raha sekä orgaanista ainetta (KM 35527:537-538) löytöpaikoillaan. Idästä. 1.9.
143. Ekumeeninen Jumalanpalvelus Kauskilan kappelin kivijalan sisäpuolella arkeologian päivillä. Vasemmalla Rovasti Jorma Taipale. 2.9. Kuvannut Juha Ruuhonen.
144. Ekumeeninen Jumalanpalvelus Kauskilan kappelin kivijalan sisäpuolella arkeologian päivillä. 2.9. Kuvannut Juha Ruuhonen.

LAPPEENRANTA

Kauskila
KappelinmäkiVille Laakso 2005
Yleiskartta
Mittakaava 1:500
Piirtänyt Antti Bilund

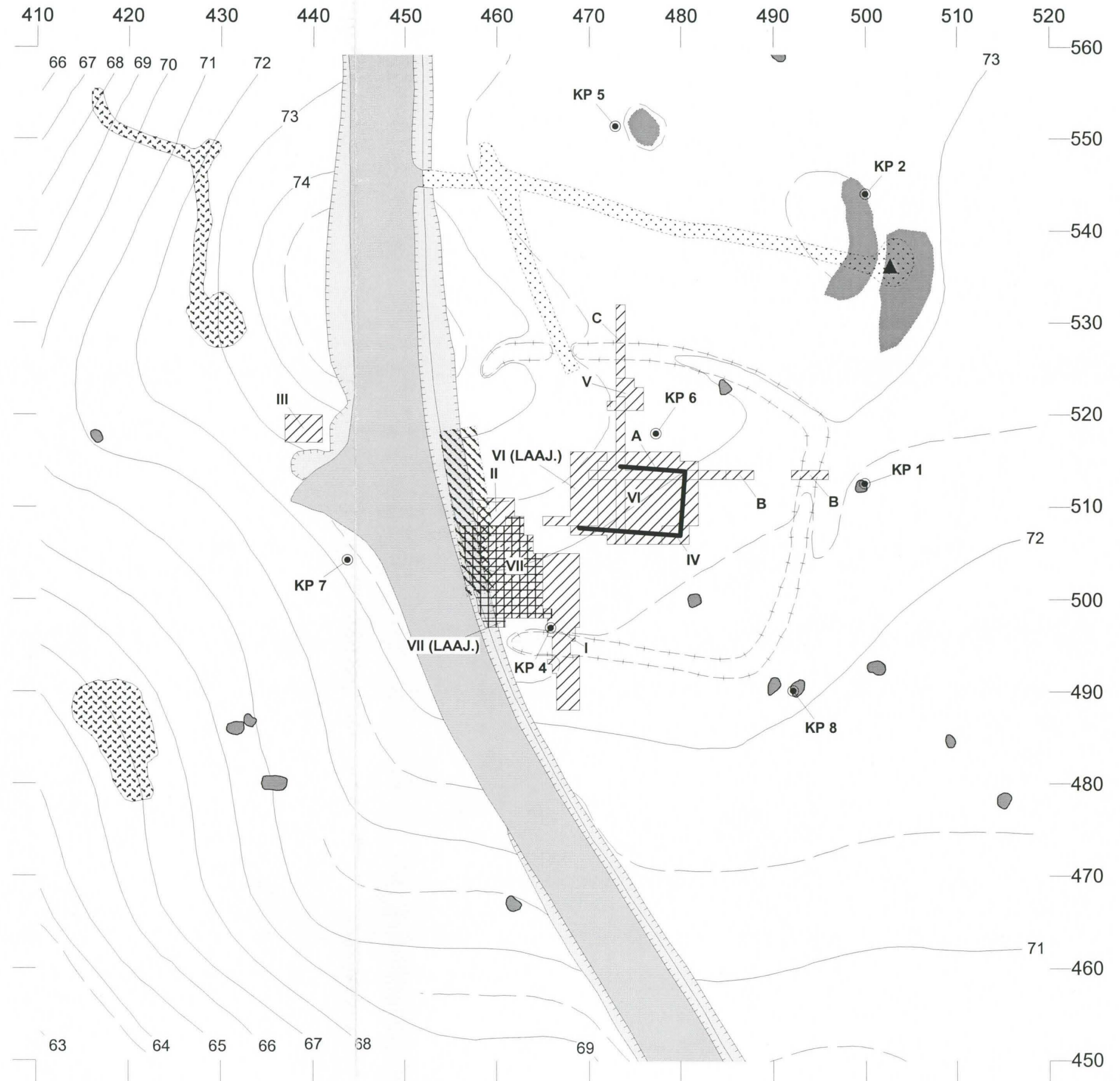
0 50 m

Koordinaatit ovat kaivauksen koordinaatistossa, x kasvaa pohjoiseen ja y itään. Absoluuttiset korkeudet on määritetty käyttäen korkeuskiintopisteelle (KP 8) korkeutta 72,89 m mpy.

Vuosien 1997-2005 kaivausalueet on merkitty kartalle roomalaisin numeroin.

Koekaistat on merkitty kirjaimin:

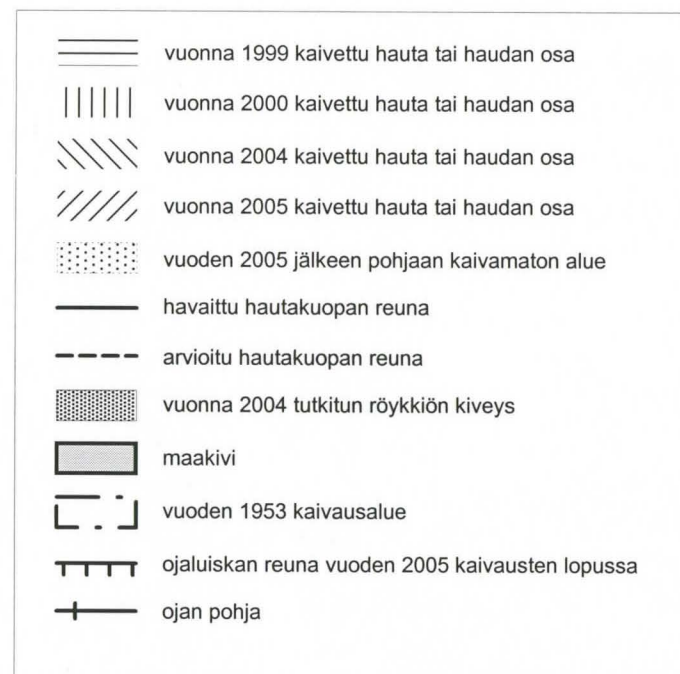
A = WE- ja NS-suuntaiset koekaistat vuonna 2001
B = WE-suuntaisen koekaistan jatko vuonna 2002
C = NS-suuntaisen koekaistan jatko vuonna 2002

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Hautojen sijainti
Mittakaava 1:50
Piirtänyt A. Bilund

Karttaan on merkitty alueella VII vuosina 2004 ja 2005 kaivetut haudat (numerot 80-143) sekä lähimmät alueella II vuonna 1999 ja alueella I vuonna 2000 kaivetut haudat.

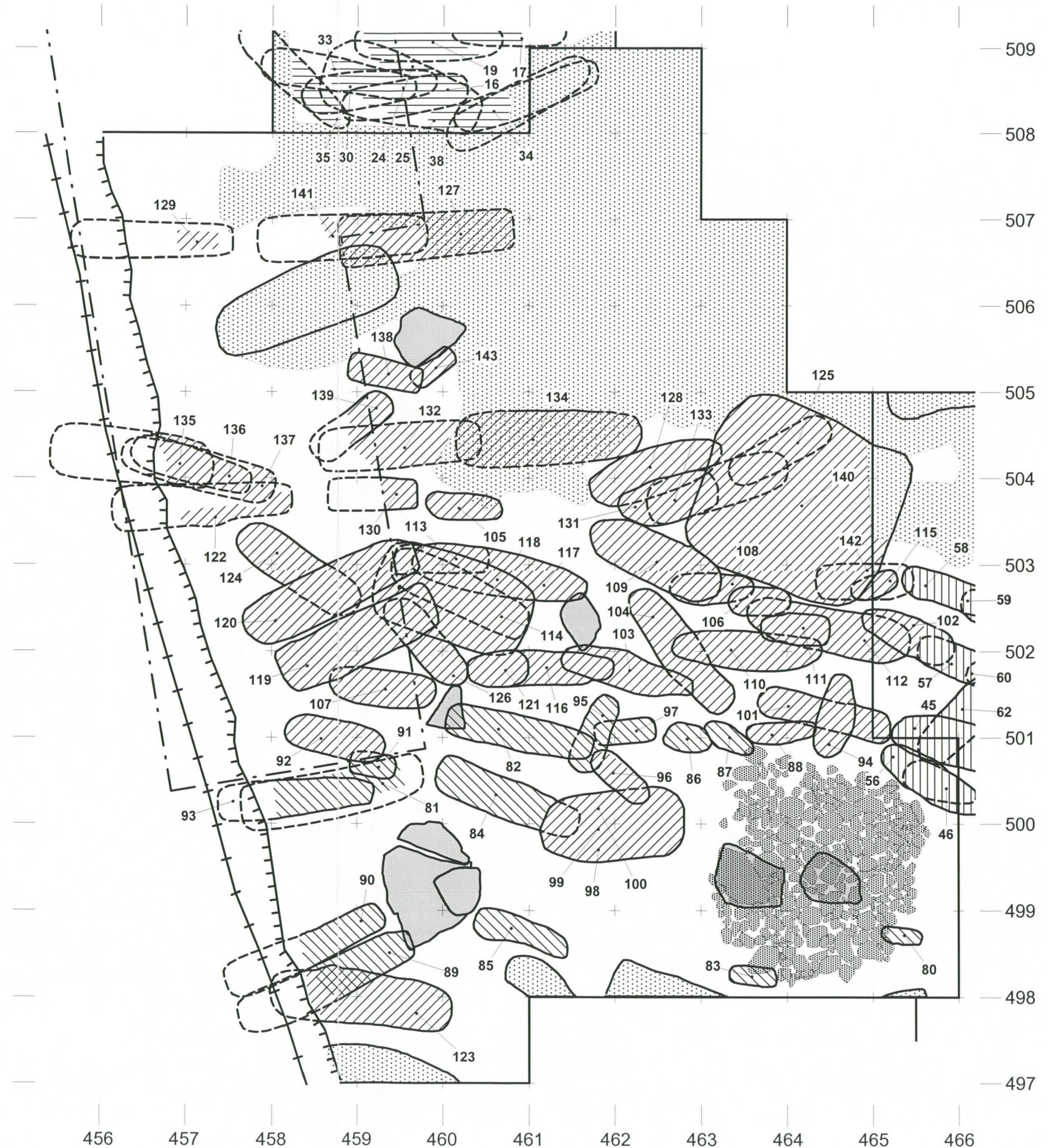

Hautojen arvioidut laajuudet on esitetty säilyneiden ja tutkittujen haudan osien perusteella hautojen yleisen sijainnin ja suunnan hahmottamisen helpottamiseksi.

Arvioiden varmuus vaihtelee hautakoh-
teisesti ja riippuu säilyneen osan laajuus-
desta ja kunnosta.

0 3 m

N

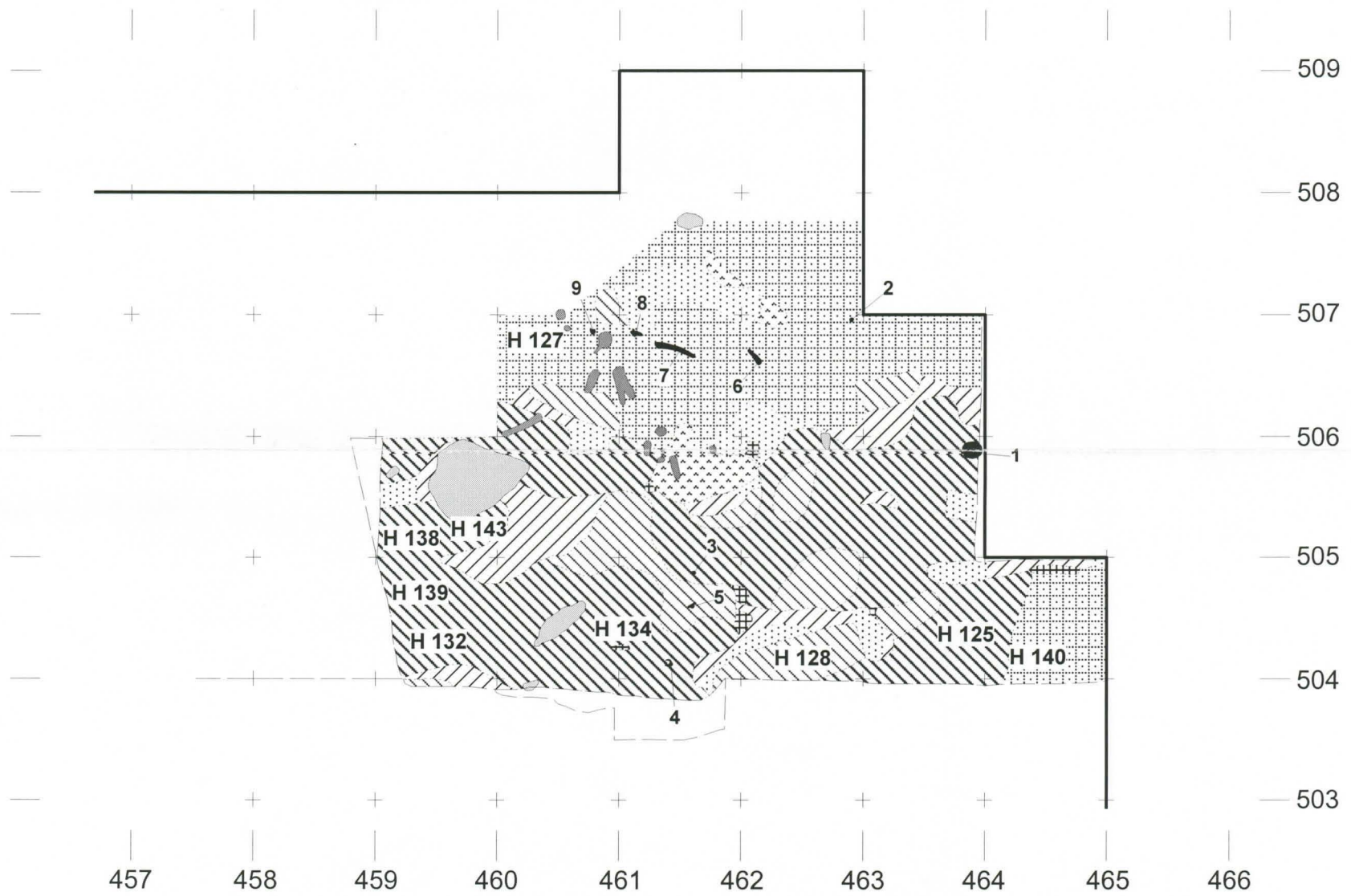

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Tason 7 pohjoisosa
Mittakaava 1:50
Piirtänyt A. Bilund

numero	huomautus
1	kallo 7/2005 KM 35527:423
2	rautanaulan katkelma KM 35527:418
3	ruosteista hiekkää
4	alaleuka
5	luu
6	luu
7	luu
8	luu
9	luu

- kaivetun alueen reuna
- kivi
- puu
- muu (katso huomautukset)
- tumma maa
- vaalea, harmaanruskea hieno hiekkamaa
- kirjava tummanruskea hiekkamaa
- kirjava vaaleanruskea hiekkamaa
- läikikäs punertava - keltainen hiekkamaa
- punertava (palanut ?) hiekka
- keltainen hiekka

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Tason 7 pohjoisosan
korkeusluvut
Mittakaava 1:50
Piirtänyt A. Bilund

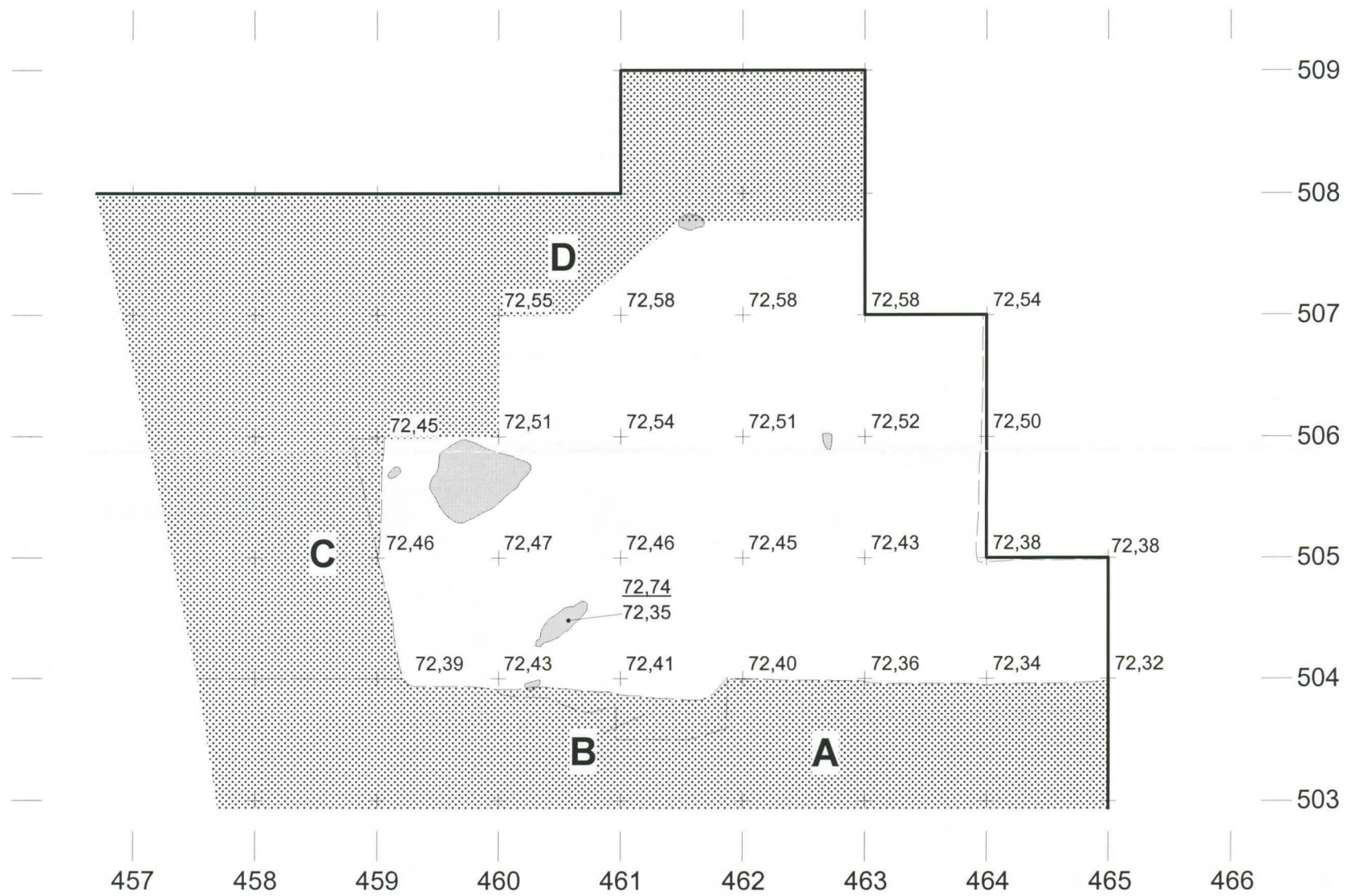
Kivien korkeusluvut: pinta/pohja.

- A = Kaivettu tasoon 7 tai syvemmälle vuonna 2004.
- B = Jätetty 5 cm tason 7 yläpuolelle vuonna 2004, mutta kaivettu tason 7 alapuolelle ennen tämän kartan piirtämistä.
- C = Vuonna 1953 kaivettua aluetta (M2) ei ole piirretty.
- D = alueen pohjoisosaa, jossa on tasaväristä harmaanruskeaa maata, ei ole piirretty.

N

0

3 m

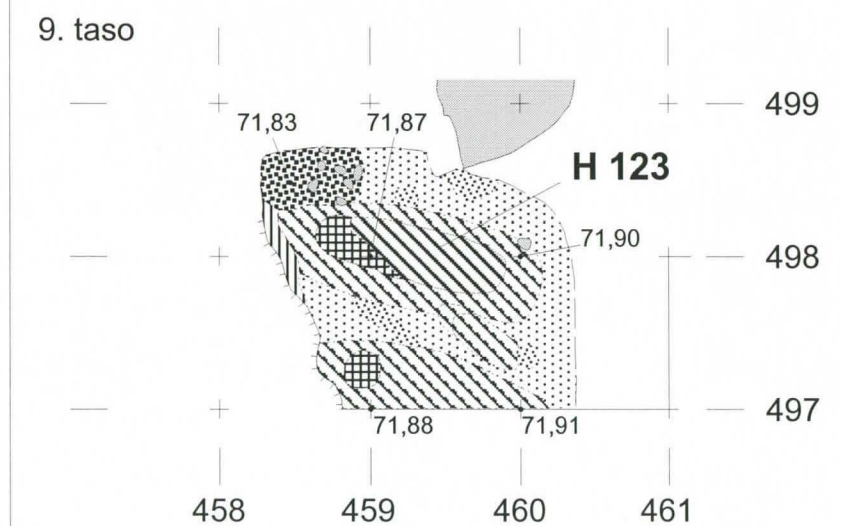
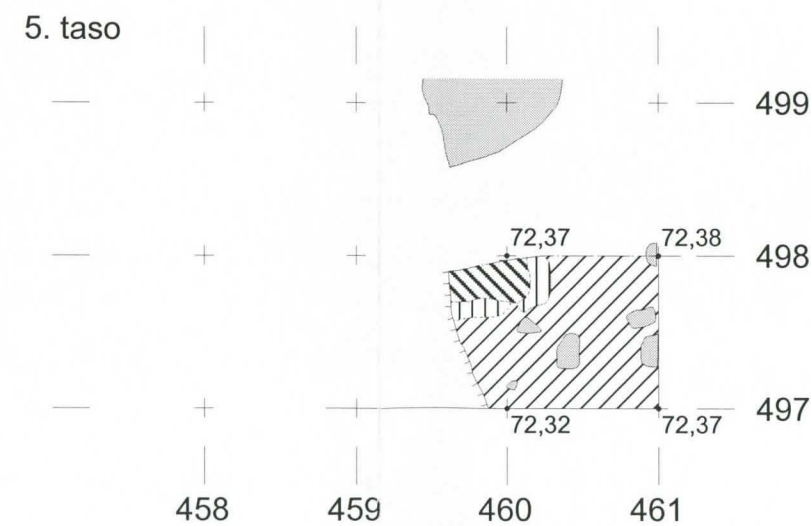
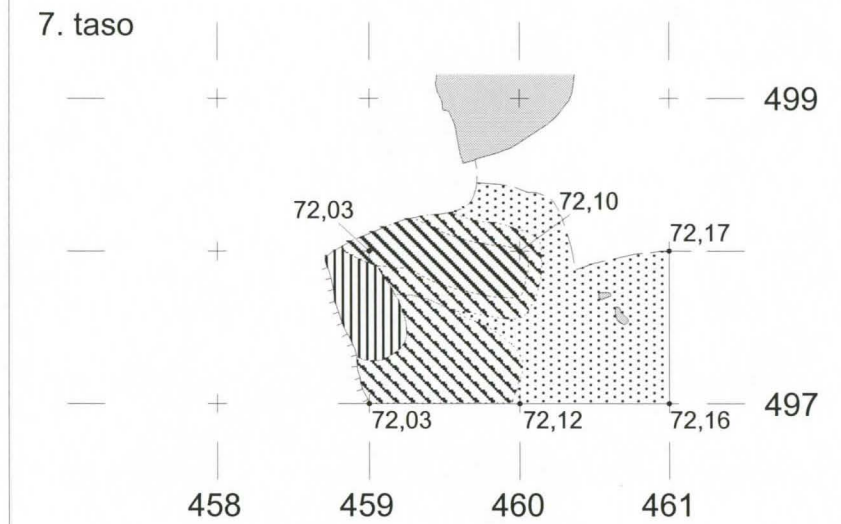
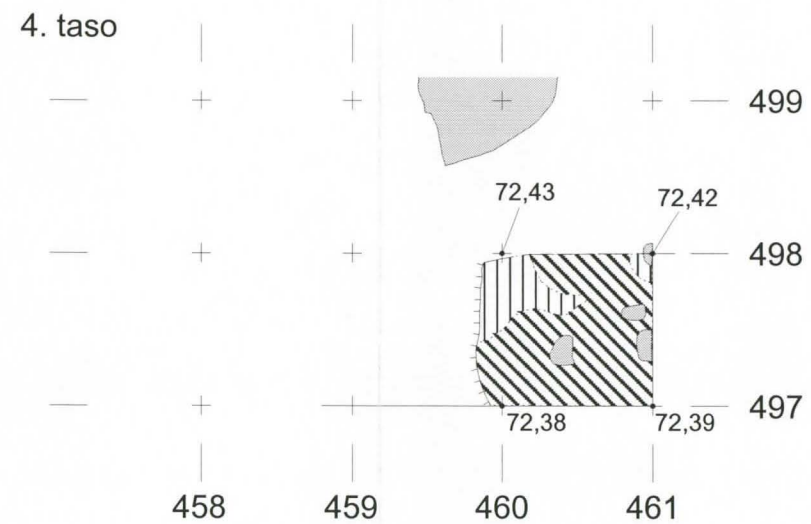
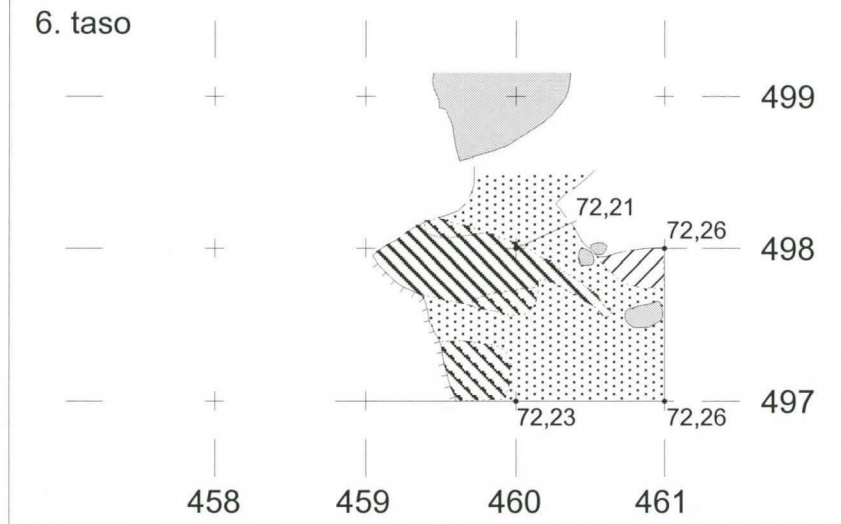
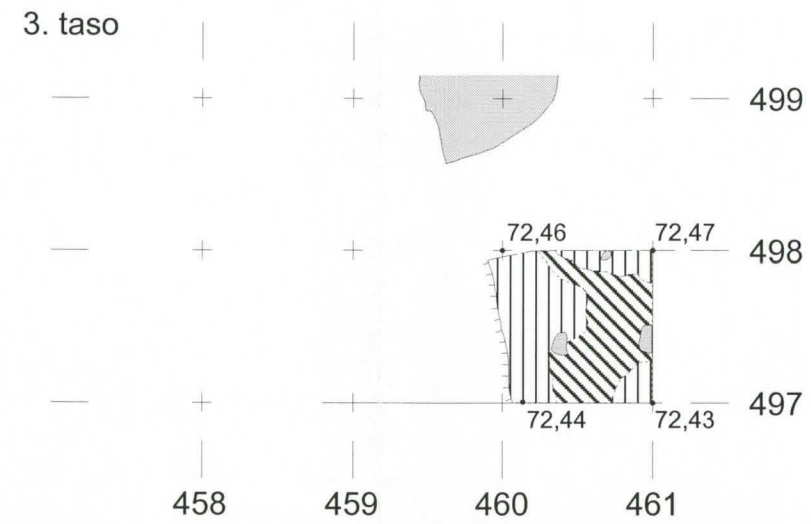

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki

Ville Laakso 2005
Alue VII laajennus
Tasot 3, 4, 5, 6, 7 ja 9
Mittakaava 1:50
Piirtänyt Antti Bilund

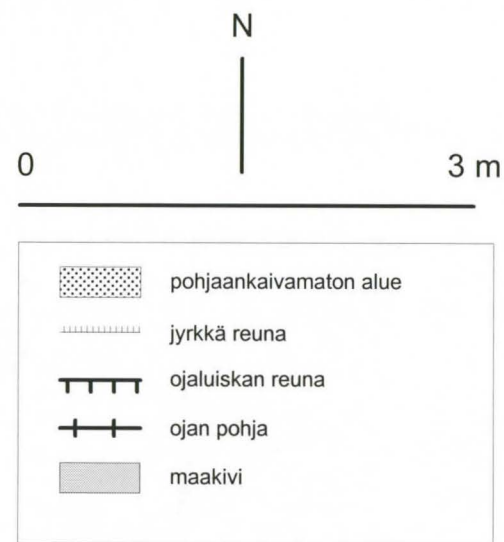
0 4 m

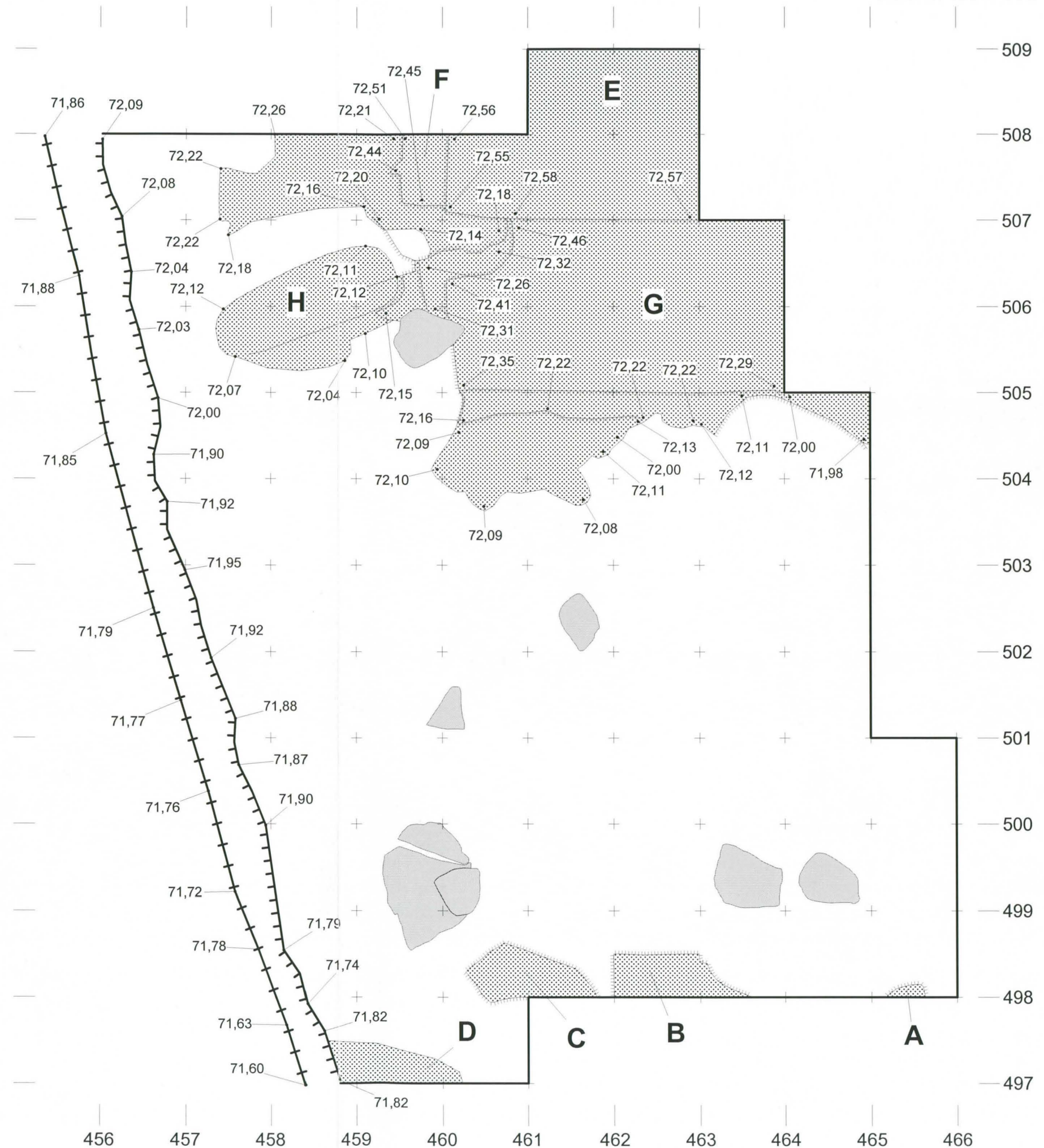
LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Kaivauksen lopputilanne
Mittakaava 1:50
Piirtänyt A. Bilund

Korkeusluvut kuvaavat maan pinnan tasoa kaivauksen lopussa.

- A = Alueen ulkopuolelle jatkuva hauta. Jätetty 5 cm tason 6 yläpuolelle vuonna 2004.
 B = Alueen ulkopuolelle jatkuva hauta. Jätetty tasoon 5 vuonna 2004.
 C = Alueen ulkopuolelle jatkuva hauta. Jätetty tasoon 5 vuonna 2004.
 D = Alueen ulkopuolelle jatkuva hauta. Jätetty korkeuslukujen osoittamaan tasoon vuonna 2005.
 E = Jätetty tasoon 7 vuonna 2005.
 F = Jätetty likimain tasoon 8 vuonna 2005.
 G = Jätetty tasoon 8 vuonna 2005.
 H = Hauta, jota ei kaivettu pohjaan vuonna 2005 (M4).

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

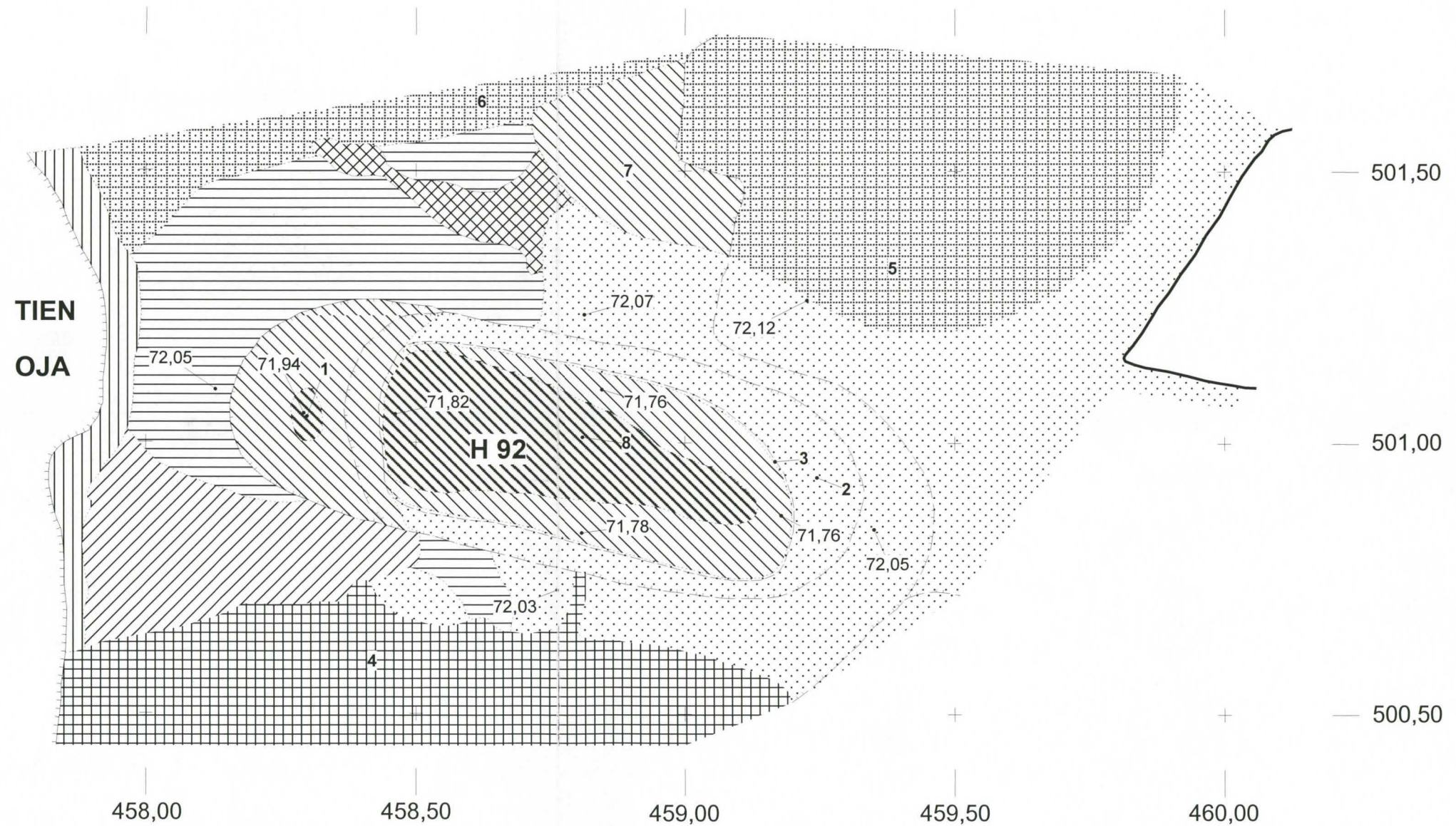
Alue VII
Hauta 92
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

numero	huomautus
1	hampaiden katkelmia KM 35527:2
2	itäosa kaivettu hautakuopan reunojen mukaan
3	alue kaivettu hautauksen tasoon
4	vuoden 2004 kaivauksen täyttömaa (H 93)
5	vuoden 1953 kaivauksen (M 2) pohjaa
6	vuoden 1953 kaivauksen (M 2) täyttömaata
7	hautakuopan täyteaata (H 107)
8	hiilinäyte 1/2005 tasossa z = 71,75

0 1 m

N

	ojan reuna
	reuna
	kivi
	tumma hiekkamaa
	turvetta ja juuria
	sekoittunut maa (juuren jälki)
	harmaanruskea hieno hiekkamaa
	harmaanruskea hiekkamaa
	vaalea kirjava ruskea hiekkamaa
	tumma kirjava ruskea hiekkamaa
	punertava (palanut ?) hiekka
	harmahtava kova hiekka

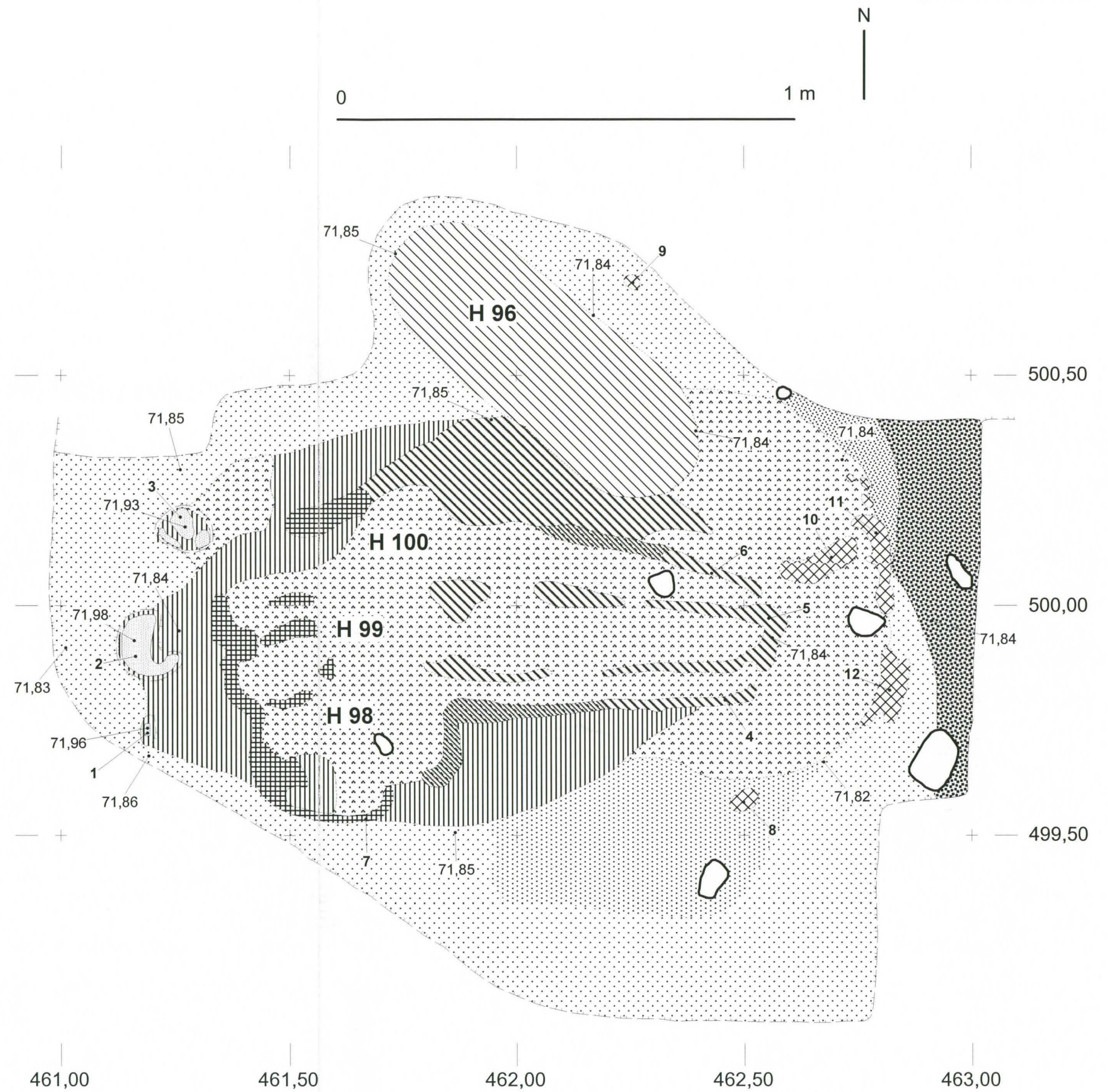

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Haudat 96, 98, 99 ja 100
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

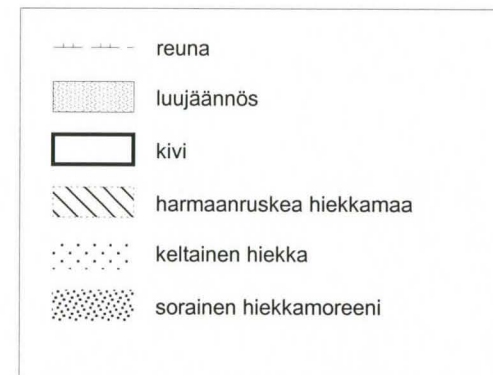

numero	huomautus
1	hajonnutta luuta, H 98 kallon jäännös ?
2	hajonnutta luuta, H 99 kallon jäännös
3	hajonnutta luuta, H 100 kallon jäännös
4	H 98 jalkojen luiden jäänteitä ?
5	H 99 jalkojen luiden jäänteitä
6	H 100 jalkojen luiden jäänteitä ?
7	vainajia ympäröineen orgaanisen aineen jäänteitä ?
8	juuren jälki
9	juuren jälki
10	juuren jälki
11	juuren jälki ?
12	juuren jälki ?

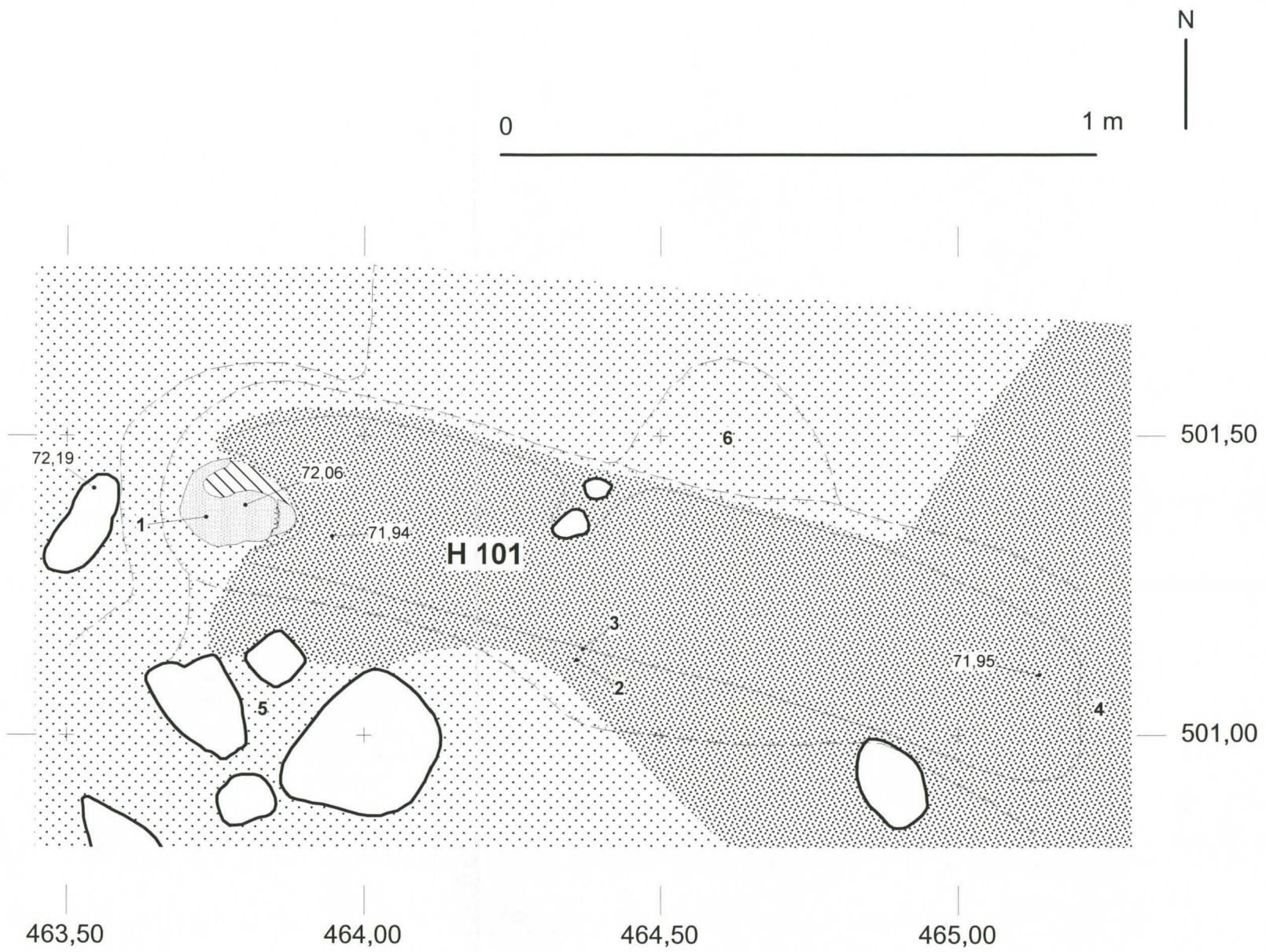

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Hauta 101
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

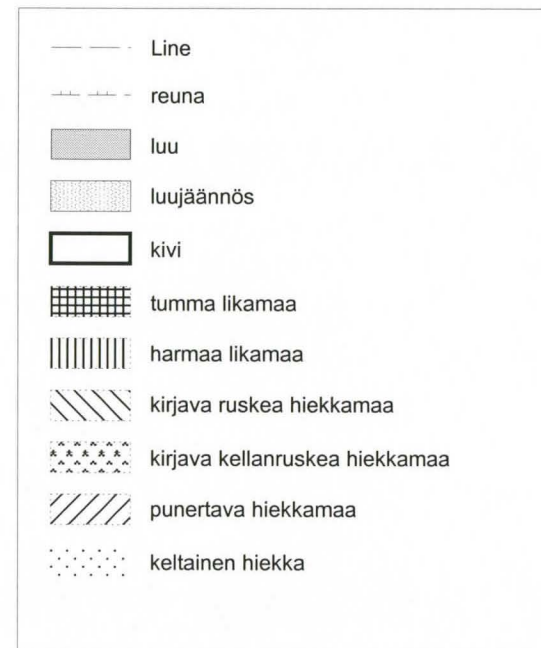

numero	huomautus
1	kallon jäännökset, hampaita KM 35527:3
2	reunat kaivettu hautakuopan reunojen mukaisesti
3	alue kaivettu hautauksen pohjan tasoon
4	hautakuopan itäpääty kaivettu vuonna 2000
5	hauta 88 (kaivettu pois)
6	haudan 94 pohjoispää (kaivettu pois)

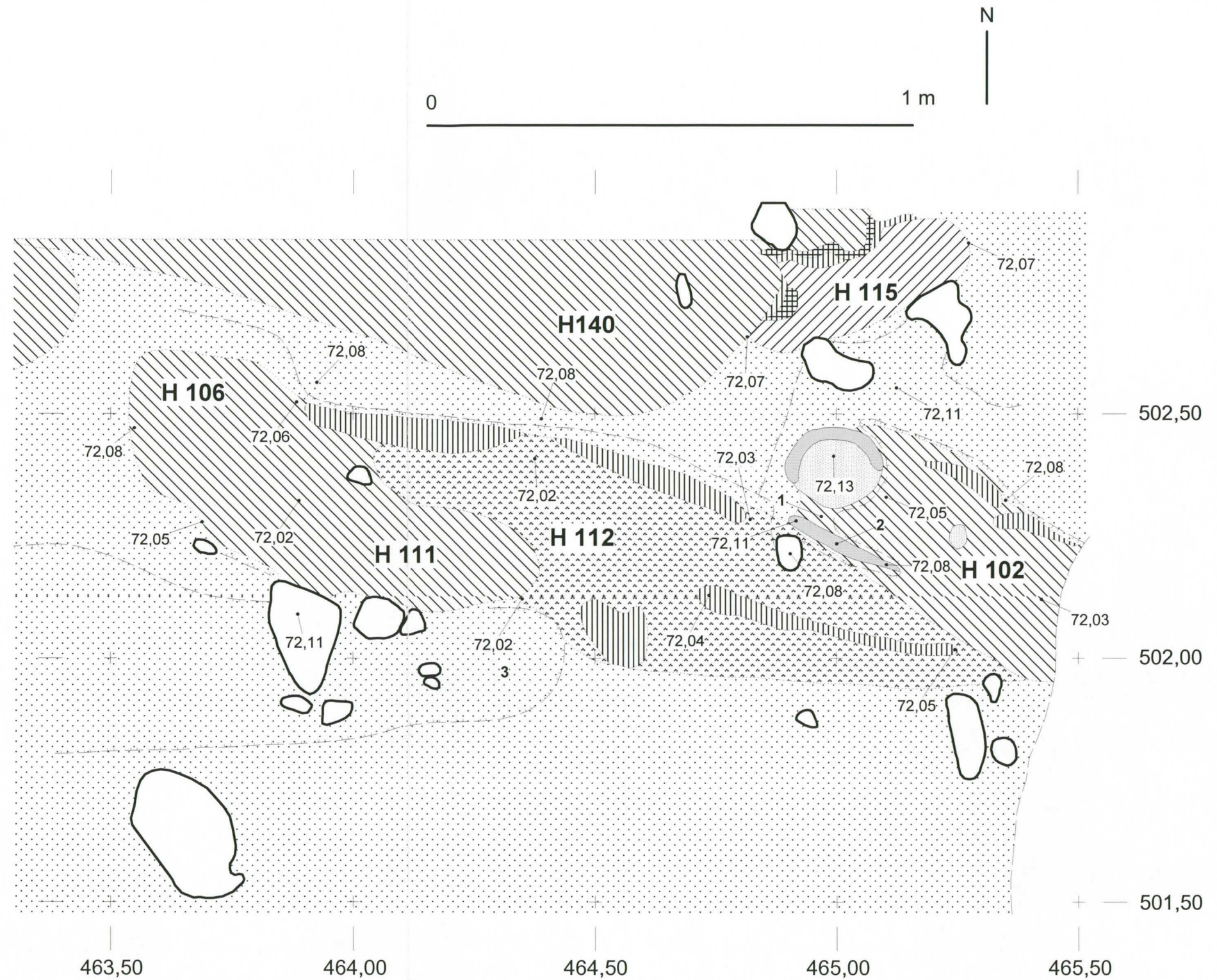

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Haudat 102, 106, 111, 112, 115 ja 140
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

numero	huomautus
1	hampaista KM 35527:4, kuuluvat H 102
2	putkiluu, ei ilmeisesti kuulu H 102 vainajaan
3	H 110 kaivettu pois

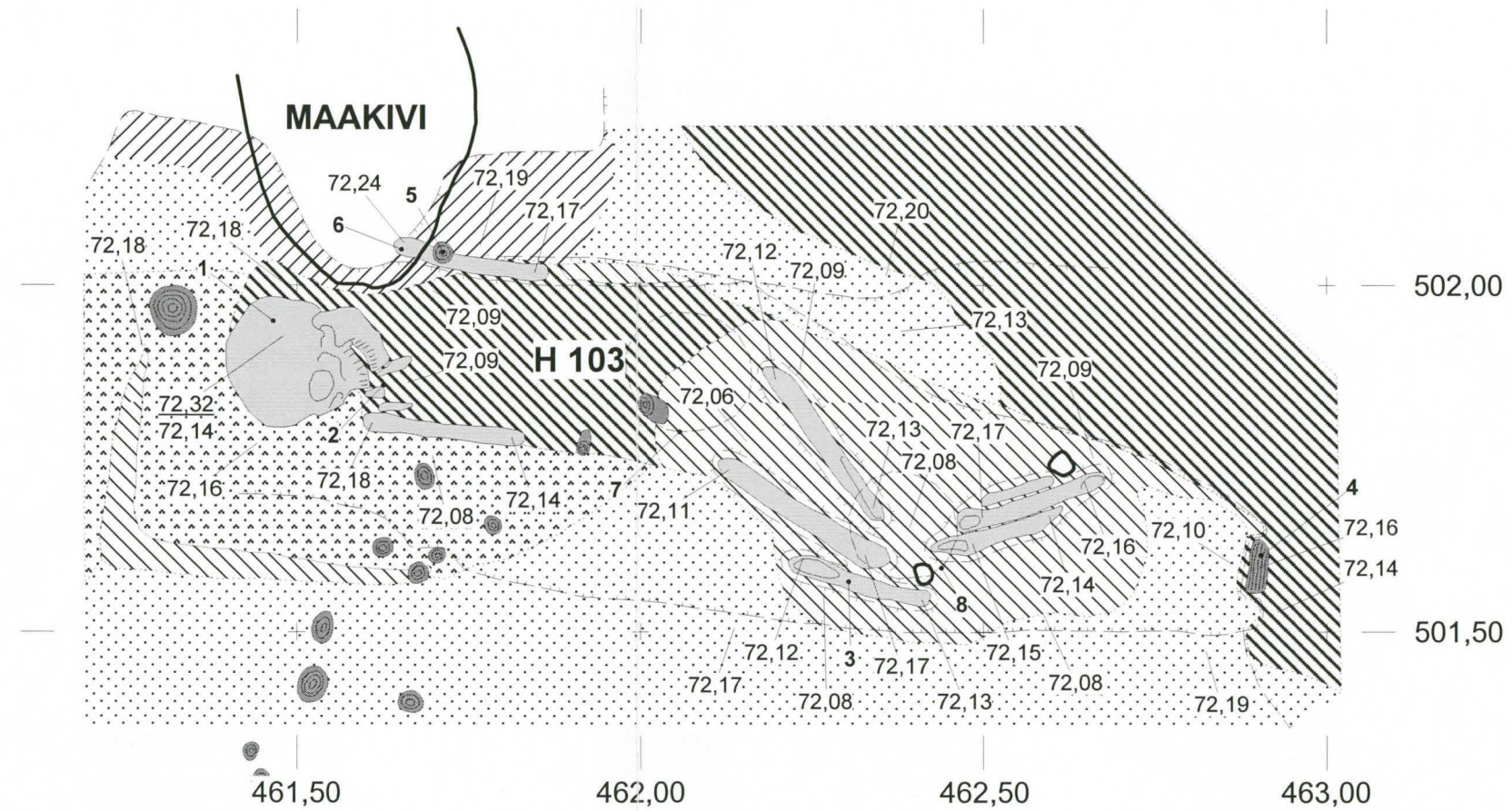

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Hauta 103
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

numero	huomautus
1	kallo 1/2005 KM 35527:5
2	solisluu ja lapaluun paloja KM 35527:5
3	putkiluu, joka ei kuulu haudan 103 vainajaan
4	puujäännös vaakasuorassa, ei haudasta 103 ?
5	olkaluun läpi kasvava juuri
6	vainajan olkapää kiven alla
7	maanäyte 1/2005
8	maanäyte 2/2005 (vertailunäyte)

— — — — —	reuna
□	kivi
■	puu
■	luu
▨	tumma harmaanruskea hiekkamaa
▧	vaalea harmaanruskea hiekkamaa
▩	kirjava kellanruskea hiekkamaa
▪	punertava (palanut?) hiekka
◻	keltainen hiekka

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

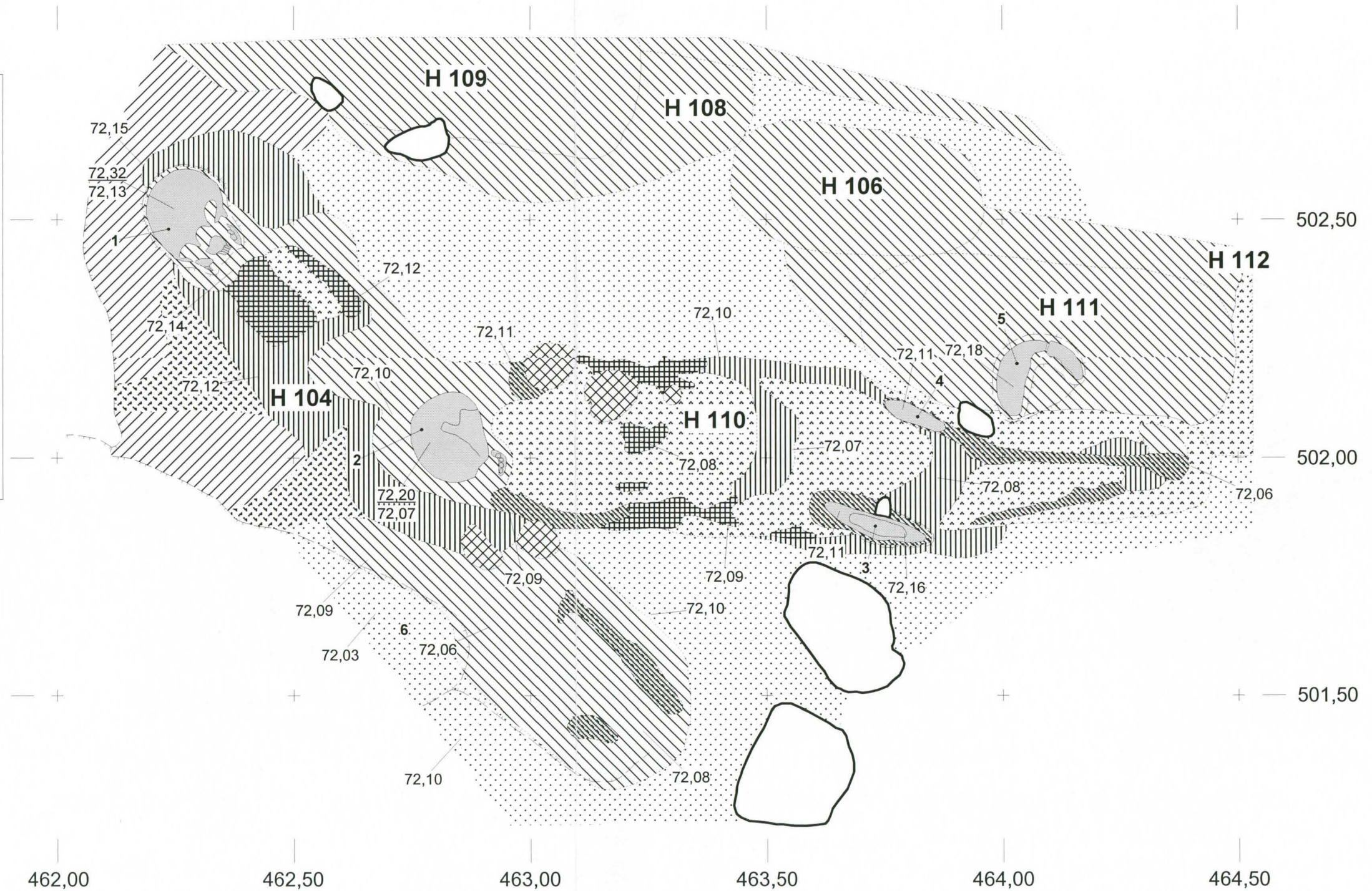
Alue VII
Haudat 104, 106, 108, 109, 110, 111 ja 112
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

numero	huomautus
1	kallo 3/2005 KM 35527:6
2	kallo 4/2005 KM 35527:8
3	reisiluun jäännös koholla kiven päällä
4	reisiluun jäännös
5	kallon jäännös H 111:n täytemaassa
6	H 103 kaivettu pois

0 1 m

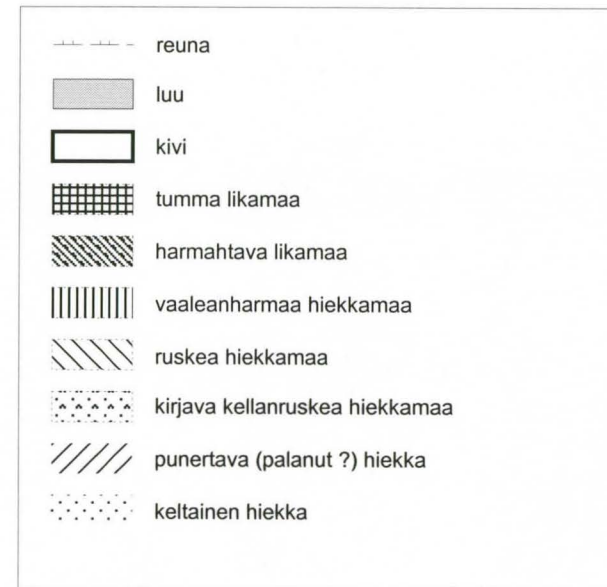
N

---+---	reuna
■	luu
□	kivi
⊗	sekoittunut maa (juuren jälki)
■	tumma likamaa
■	ruskea likamaa
■	harmahtava kirjava hiekkamaa
■	ruskea hiekkamaa
■	kirjava kellanruskea hiekkamaa
■	punertava (palanut ?) hiekka
■	vaaleanharmaa hiekka
■	keltainen hiekka

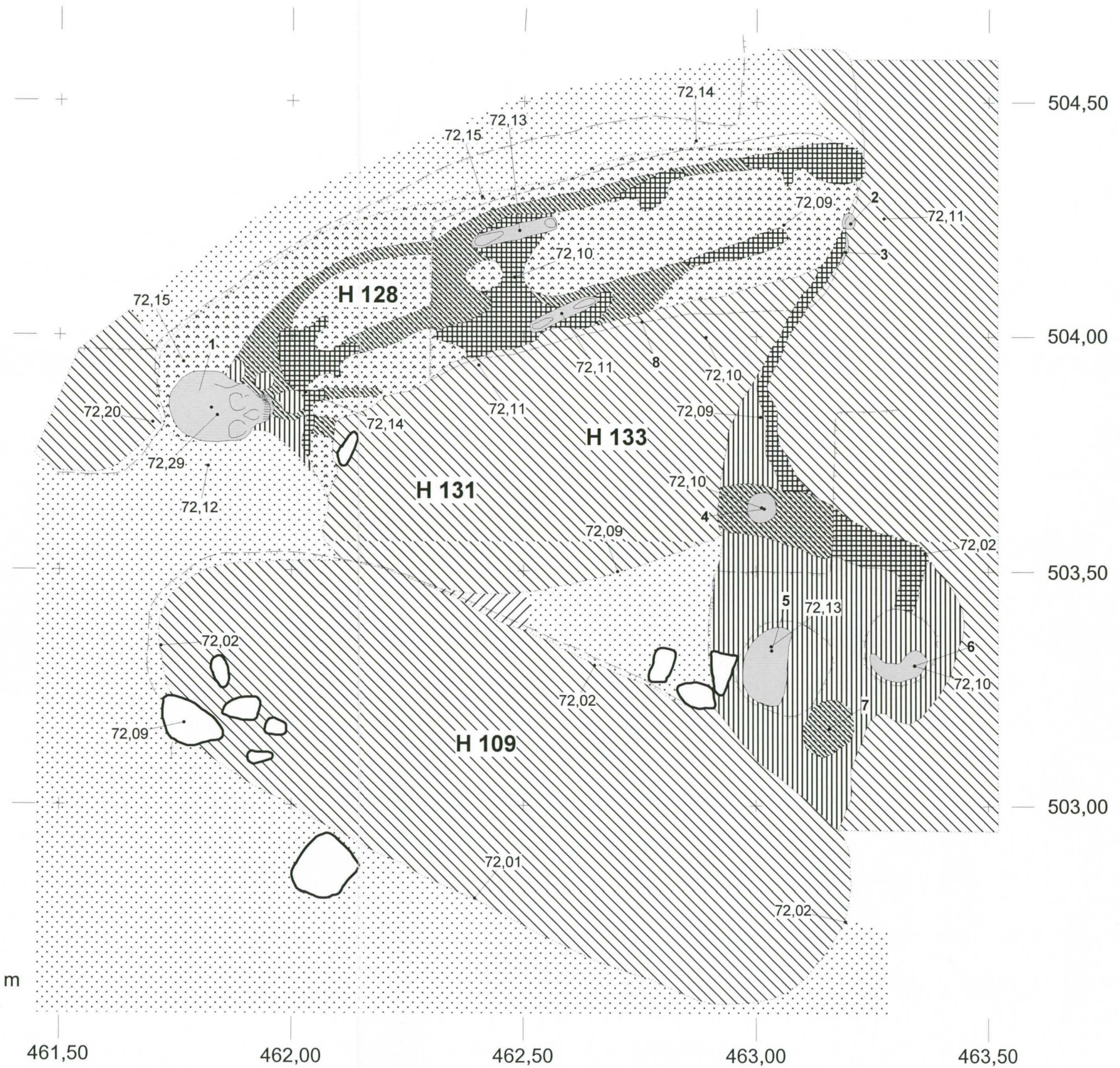
LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Haudat 109, 128, 131 ja 133
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

numero	huomautus
1	kallo 12/2005 KM 35527:204
2	putkiluu pystyssä (H 128 ulkopuolella)
3	kallon osa (H 128 ulkopuolella)
4	kallon jäännös
5	kallon jäännös
6	kallon jäännös
7	kallon jäännös
8	H 128 itäpuoli piirretty myöhemmin kuin muu osa

0 1 m

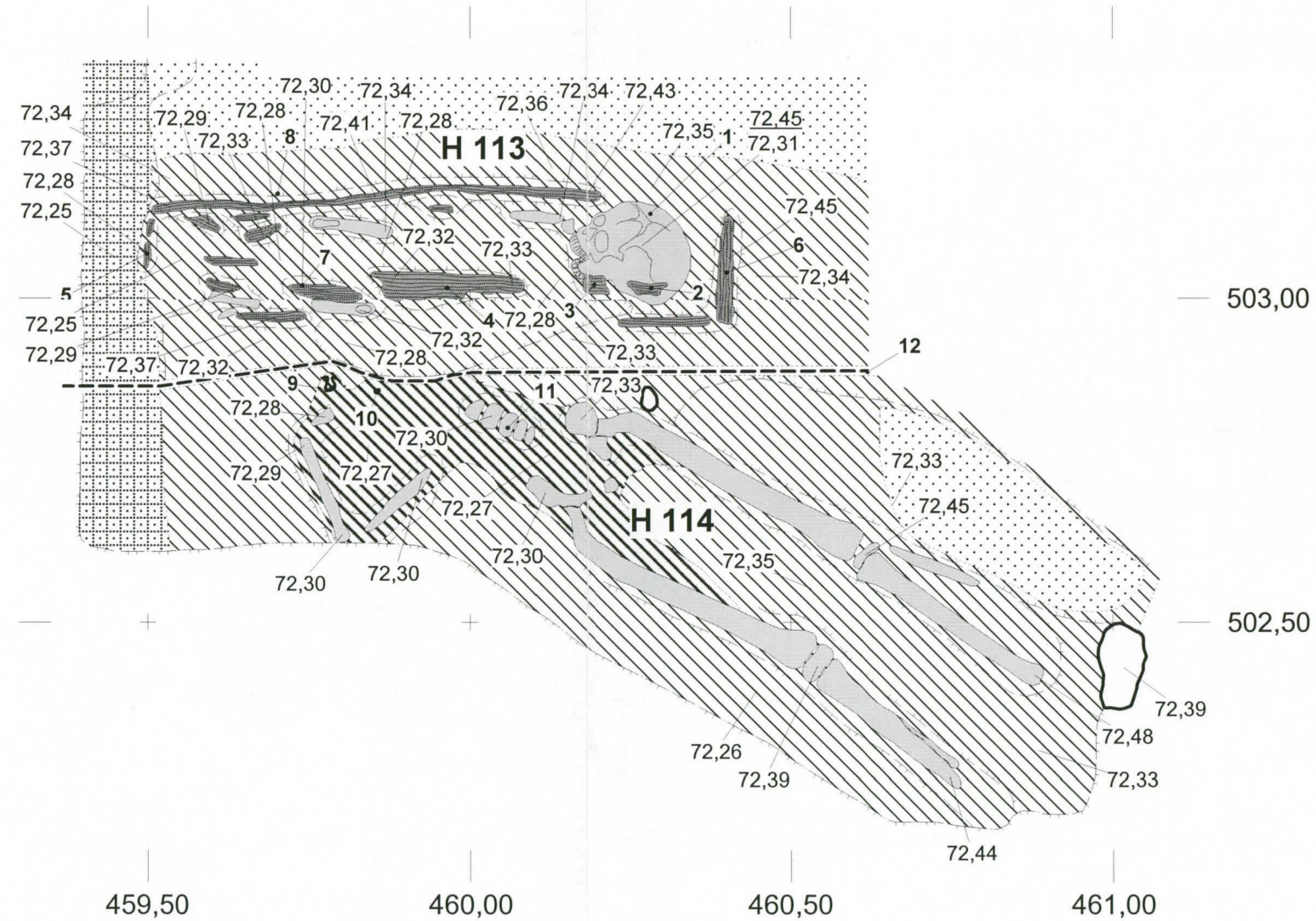
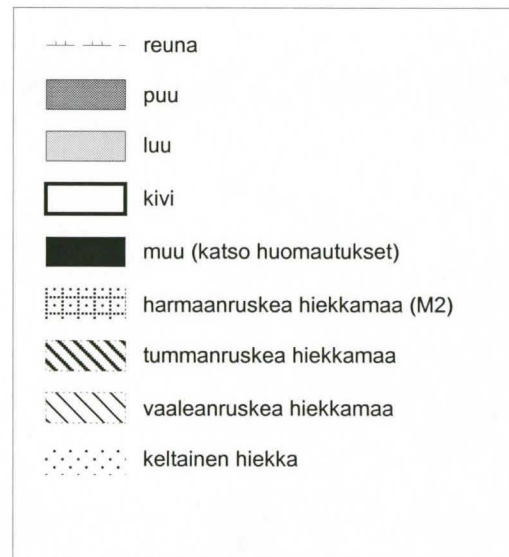
LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Haudat 113 ja 114
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

numero	huomautus
1	kallo 2/2005 KM 35527:10
2	arkun kantta kallon päällä
3	arkun kantta kallon päällä
4	arkun kantta, noin 7 mm paksua lautaa
5	arkun päätyä, noin 9 mm paksua lautaa
6	puulajinäyte 1/2005, arkun päätyä
7	hiilinäyte 2/2005, arkun kantta
8	hampaista KM 35527:15 haudan pohjassa (H 118)
9	pronssiraksi KM 35527:11
10	rautainen kaksoishakanen KM 35527:12
11	hiilinäyte 3/2005, vainajan selkänikamia
12	eri aikoina piirrettyjen osien raja

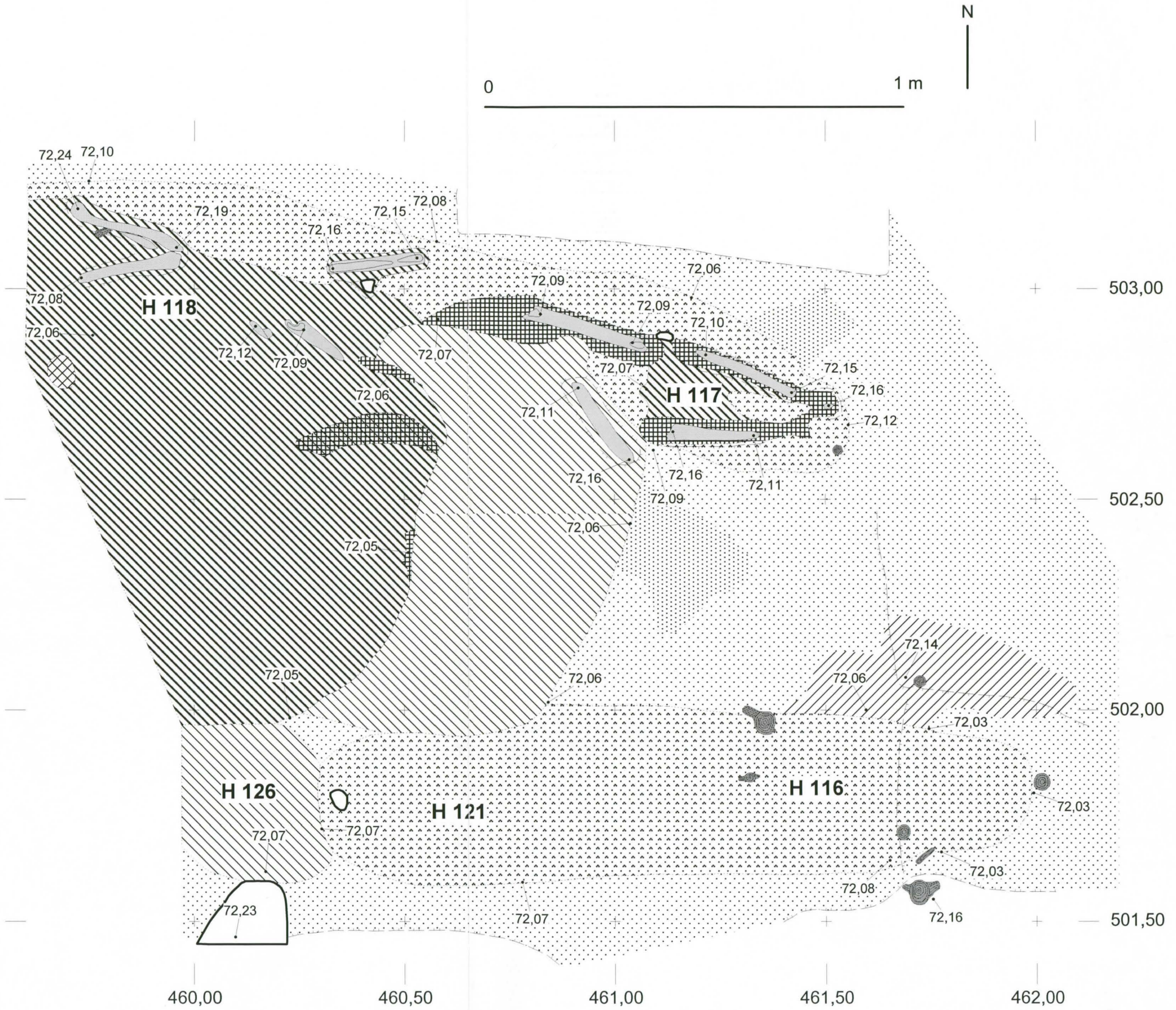
N

0 1 m

LAPPEENRANTA
 Kauskila
 Kappelinmäki
 Ville Laakso 2005

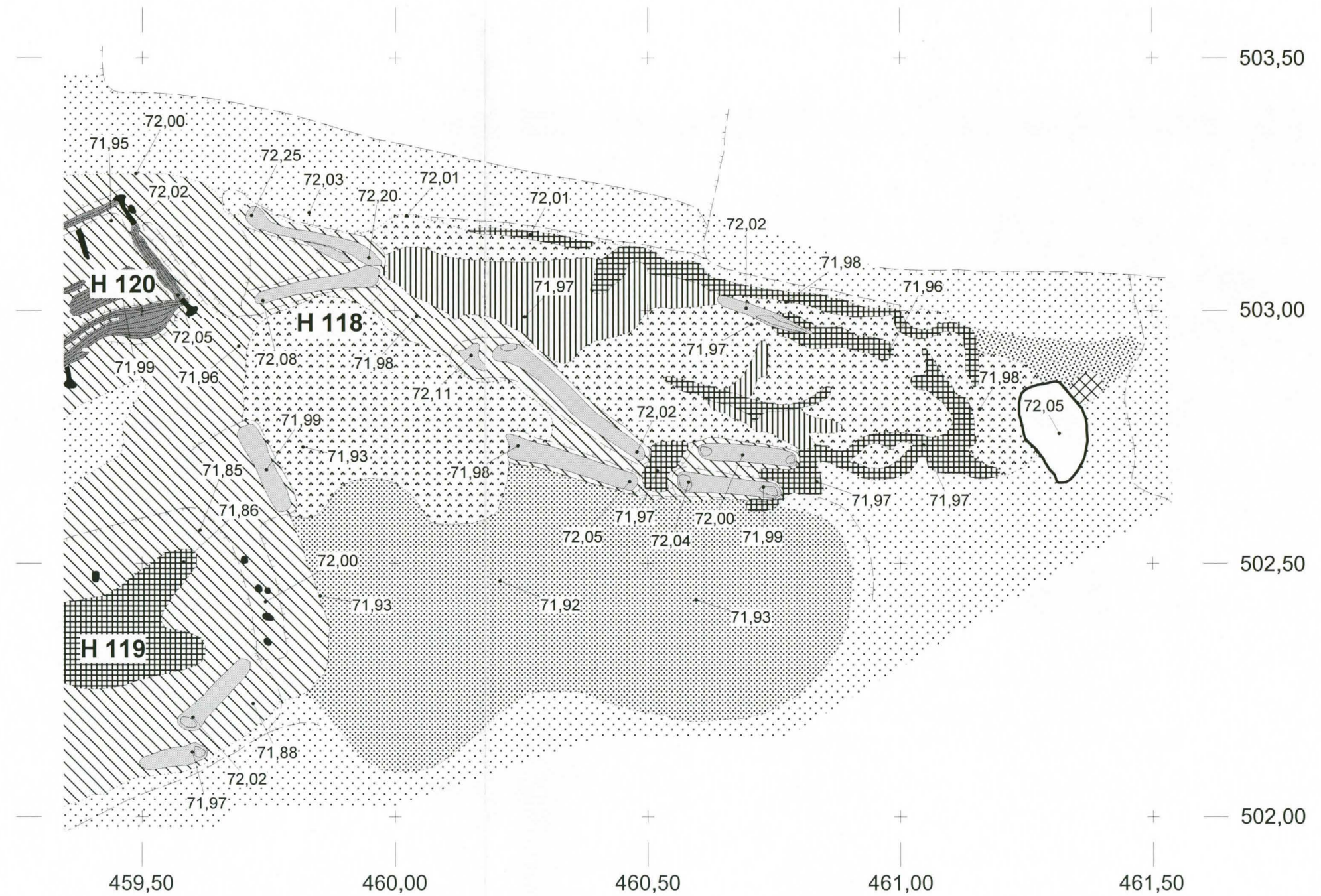
Alue VII
 Haudat 116, 117, 118, 121 ja 126
 Mittakaava 1:10
 Piirtänyt A. Bilund

LAPPEENRANTA
 Kauskila
 Kappelinmäki
 Ville Laakso 2005

Alue VII
 Hauta 118
 Mittakaava 1:10
 Piirtänyt A. Bilund

0 1 m

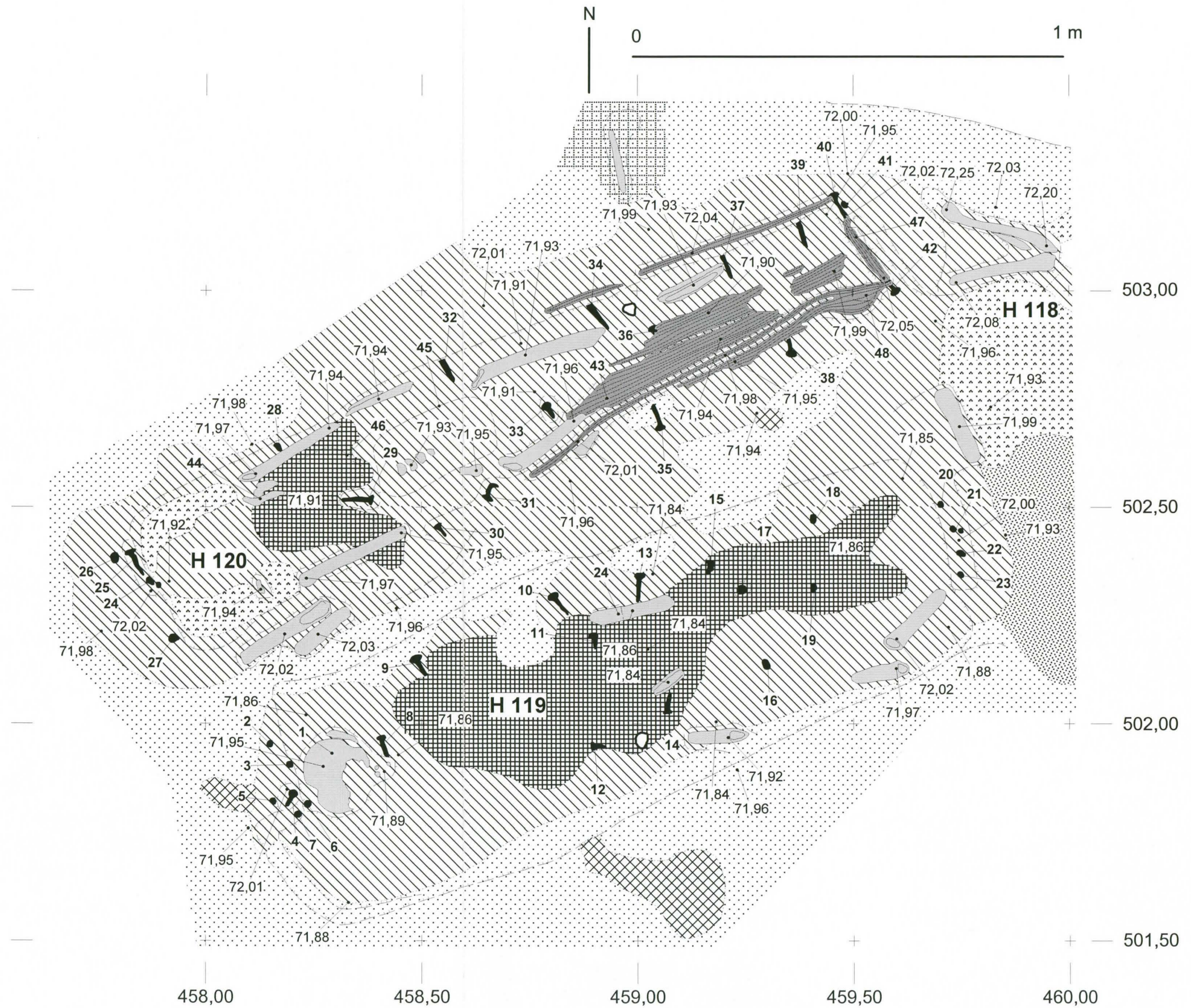

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Haudat 119 ja 120
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

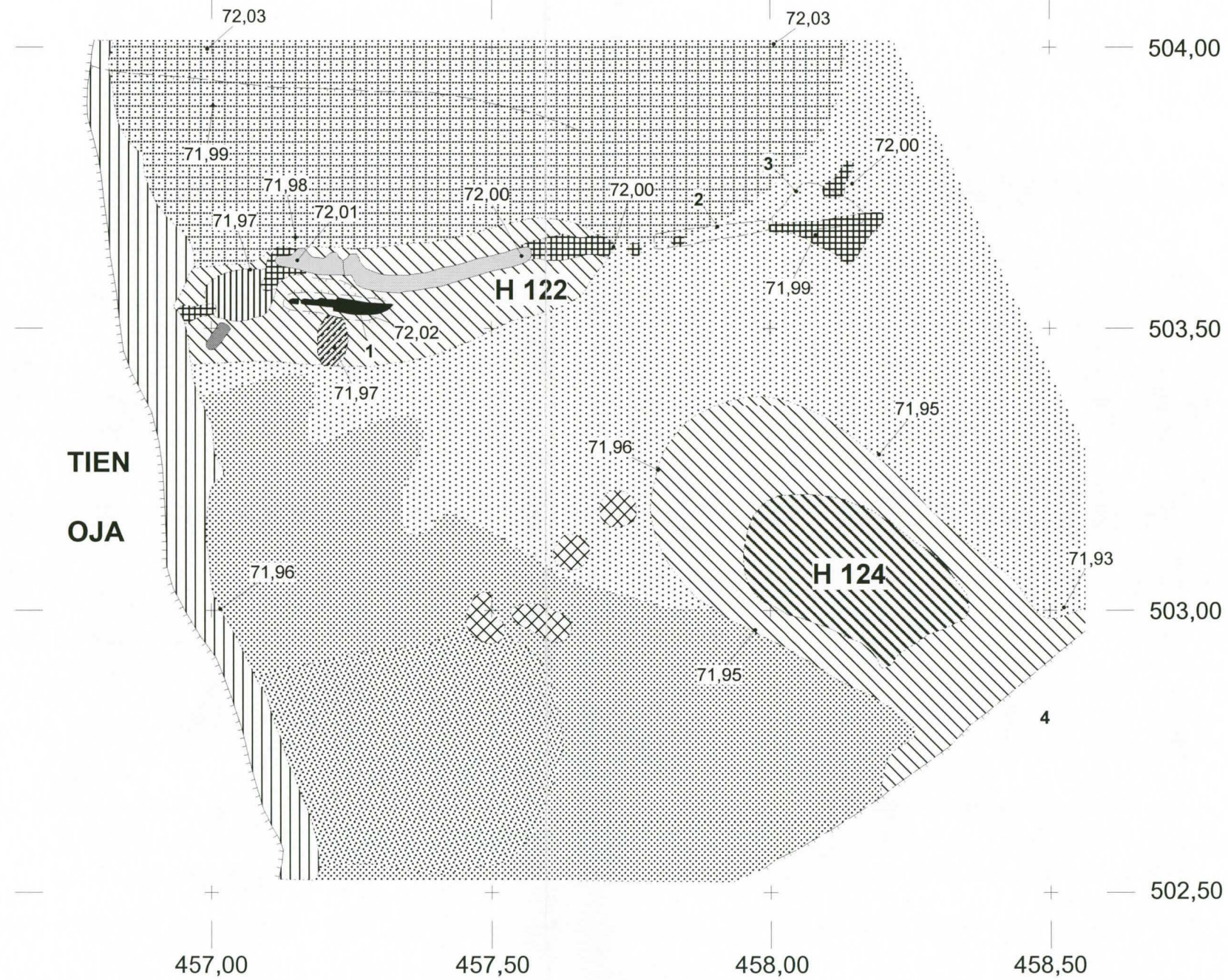
numero	huomautus
1	kallo 8/2005 KM 35527:62
2-23	rautanauloja ja katkelmia
24	hiilinäyte 6/2006, reisiluuta
25-42	rautanauloja ja katkelmia
43	hiilinäyte 4/2005, arkun puuta
44	hiilinäyte 5/2005, solisluu
45	maanäyte 3/2005
46	maanäyte 4/2005
47	puunäyte 2/2005
48	puunäyte 3/2005

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Haudat 122 ja 124
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

numero	huomautus
1	veitsi KM 35527:98
2	sääriлуу alempana, z=71,98
3	tummaa maata alempana, z=71,95
4	H 120 kaivettu pois

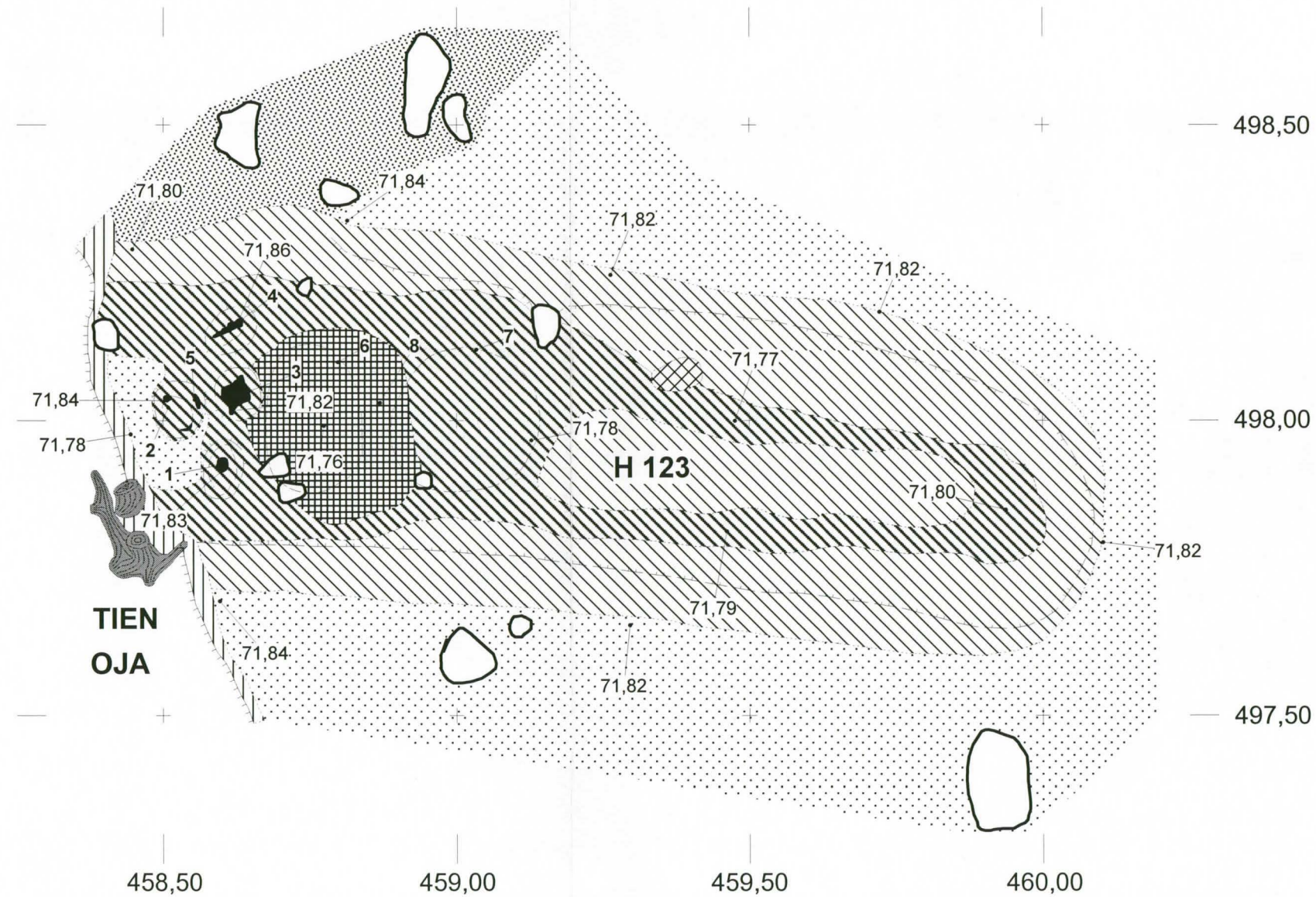

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Hauta 123
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

numero	huomautus
1	soikea kupurasolki KM 35527:100
2	soikea kupurasolki KM 35527:101
3	ketjunktaja KM 35527:102
4	ketjunktaja KM 35527:103
5	rautaa, liittyy kupurasolkeen
6	maanäyte 5/2005
7	maanäyte 6/2005
8	hiilinäyte 8/2005

	ojan reuna
	reuna
	puu
	kivi
	muu (katso huomautukset)
	turve
	sekoittunut maa (juuren jälki)
	tumma täplikäs likamaa
	ruskeanharmaa hiekkamaa
	vaaleanruskea hiekkamaa
	kellanharmaa hiekka
	harmaa siltimoreeni

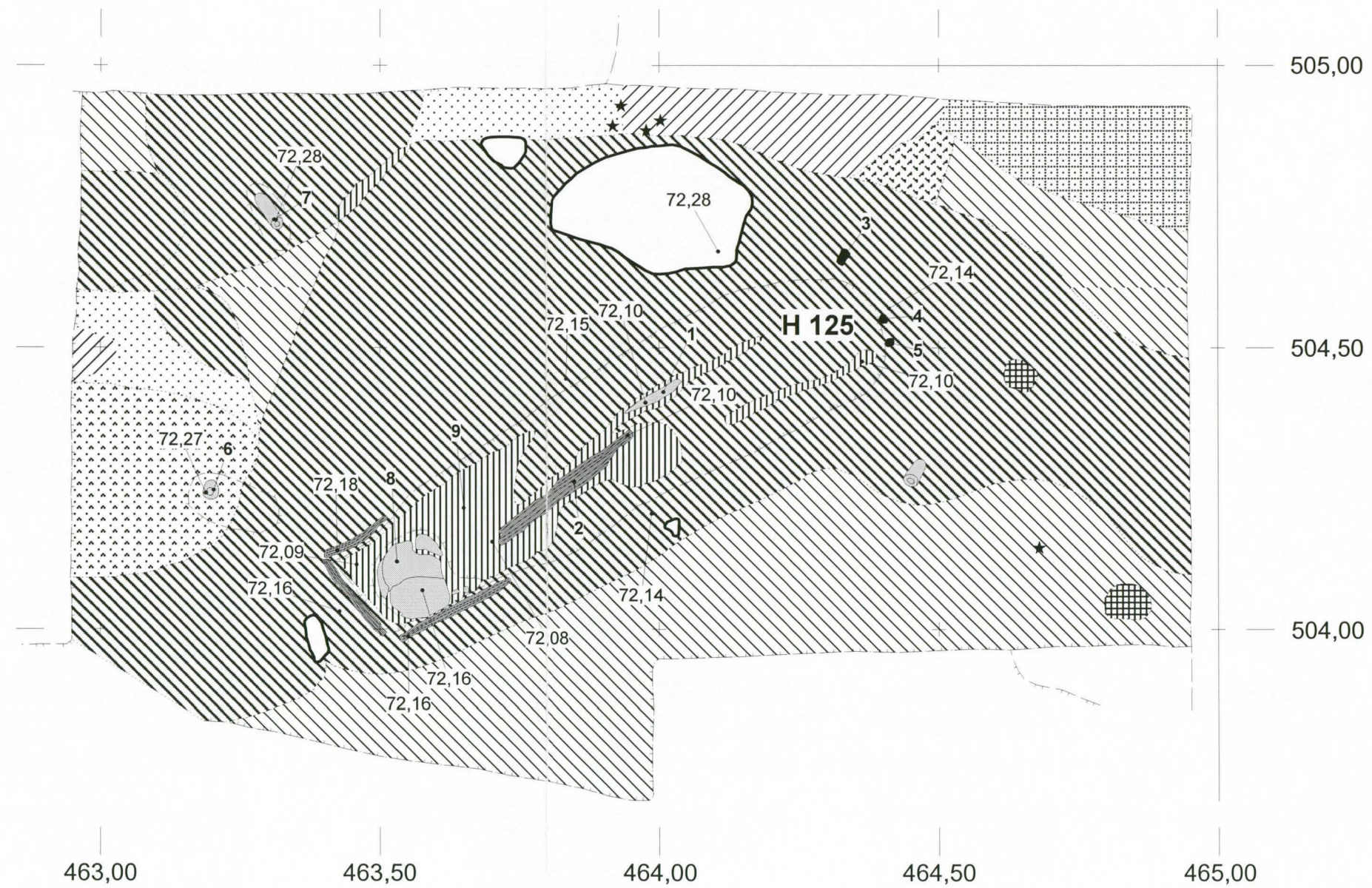

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Hauta 125
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

numero	huomautus
1	reisiluun jäännös
2	arkun pohjalautaa
3	rautanaula KM 35527:107
4	rautanaula KM 35527:108
5	rautanaula KM 35527:109
6	putkiluu pystyssä
7	putkiluu pystyssä
8	puulajinäyte 4/2005 (arkun kantta kallon päältä)
9	hiilinäyte 7/2005 (arkun kantta piirretyn tason yläpuolelta)

---	reuna
■	puu
■	luu
□	kivi
■	muu (katso huomautukset)
★	hiili
■	tumma likamaa
■	harmaanuskea likamaa
■	vaalea harmaanuskea hiekkamaa
■	tummanruskea hiekkamaa
■	vaaleanuskea hiekkamaa
■	kirjava kellanuskea hiekkamaa
■	punertava (palanut ?) hiekka
■	vaaleanharmaa (palanut) hiekka
■	keltainen hiekka

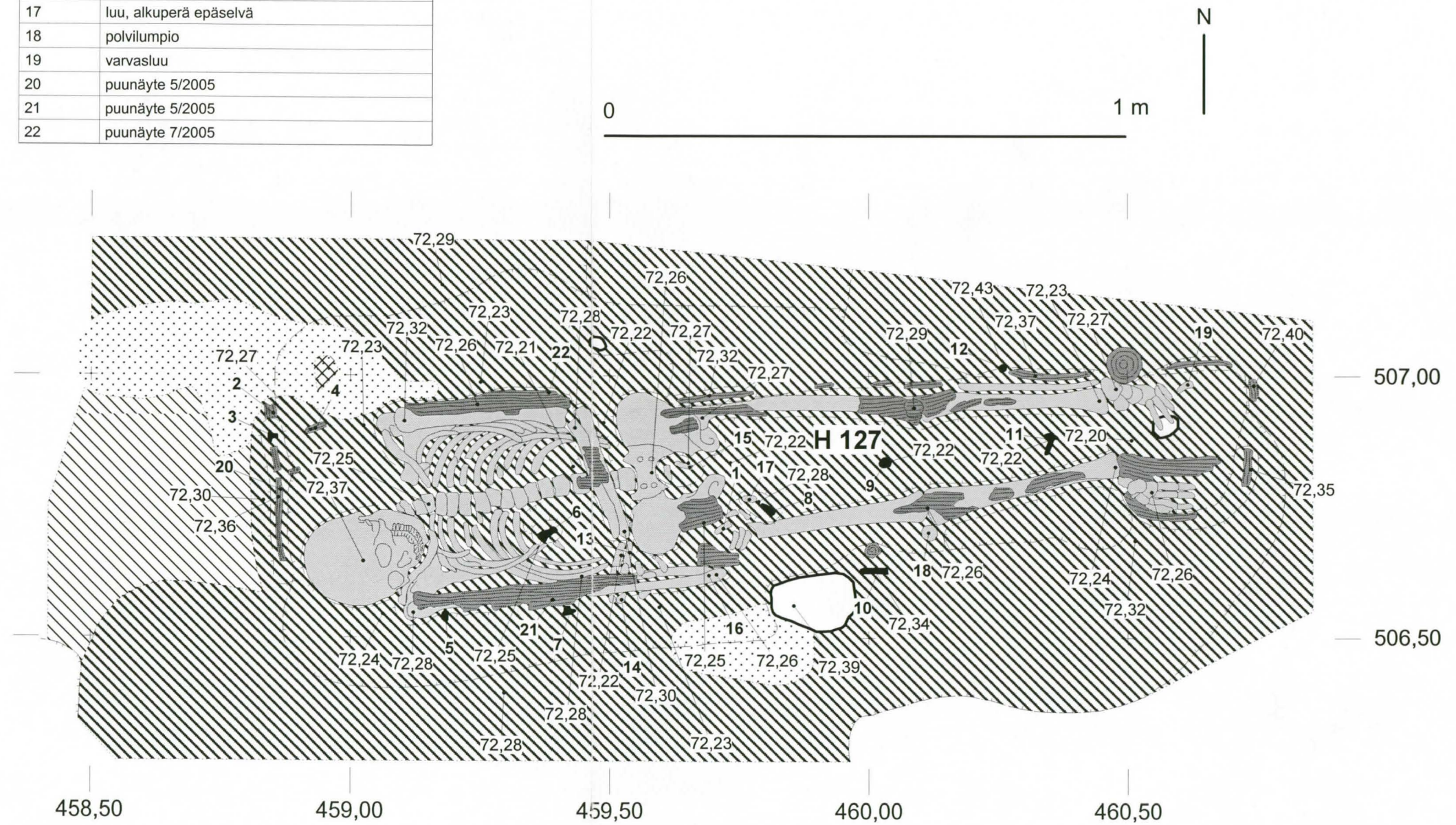

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Hauta 127
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

numero	huomautus
1	raha KM 35527:134 käden luiden alla
2-12	rautanauvoja ja katkelmia
13	käden luita haudan pohjalla
14	sormien luita kyynärvarren eteläpuolella
15	oikean käden sormien luita ?
16	pyöreä 1,5-2 cm läpim. vihreä jälki kyynärluussa
17	luu, alkuperä epäselvä
18	polvilumpio
19	varvasluu
20	puunäyte 5/2005
21	puunäyte 5/2005
22	puunäyte 7/2005

--- --	reuna
■	puu
■	luu
□	kivi
■	muu (katso huomautukset)
XXXX	sekoittunut maa (juuren jälki)
////	tummanruskea hiekkamaa
////	vaaleanruskea hiekkamaa
●●●●	keltainen hiekka

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

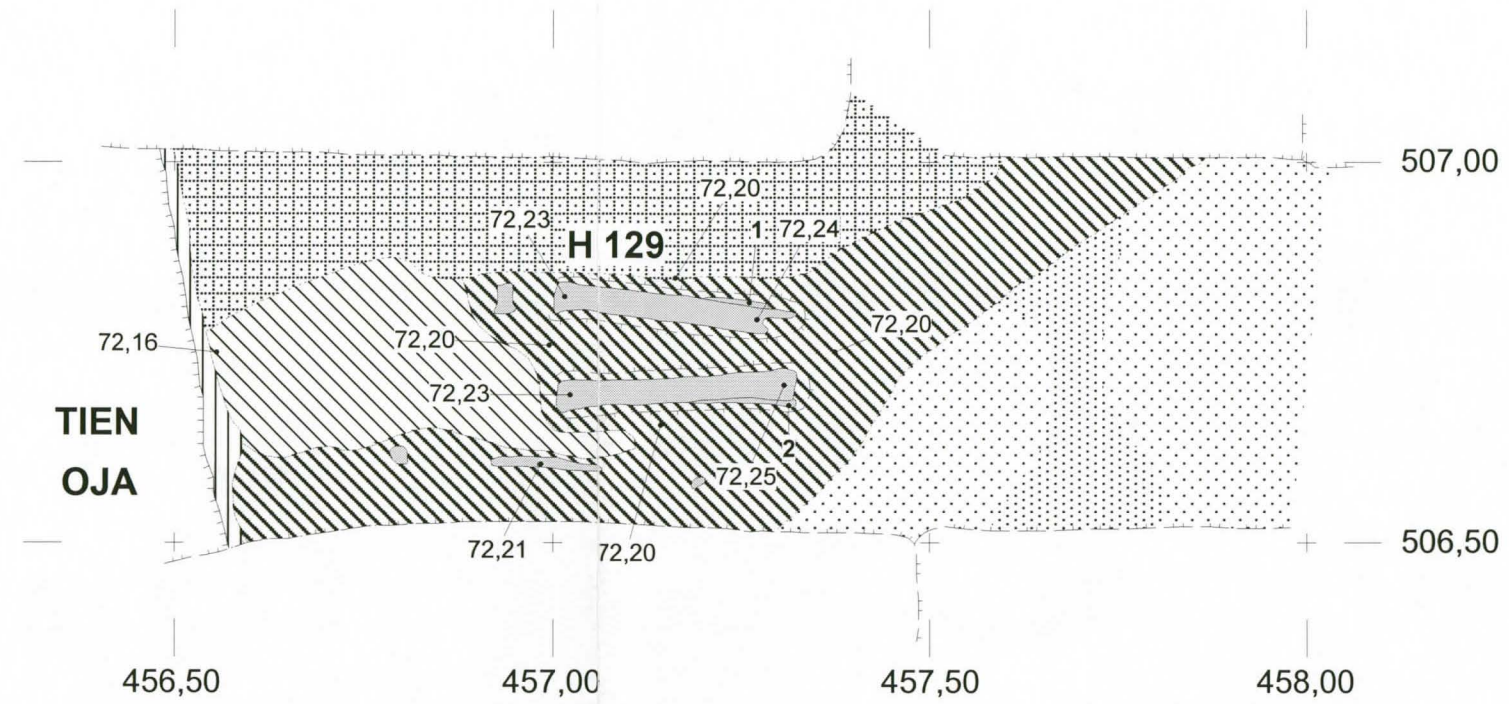
Alue VII
Hauta 129
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

numero	huomautus
1	pohjeluun vasemman sääriluun alla
2	pohjeluun oikean sääriluun alla

0 1 m

N

	ojan reuna
	reuna
	luu
	turve
	vaalea harmaanruskea hiekkamaa (M2)
	tummanruskea hiekkamaa
	vaaleanruskea hiekkamaa
	hieno kellertävä hiekka
	karkea vaalea hiekka

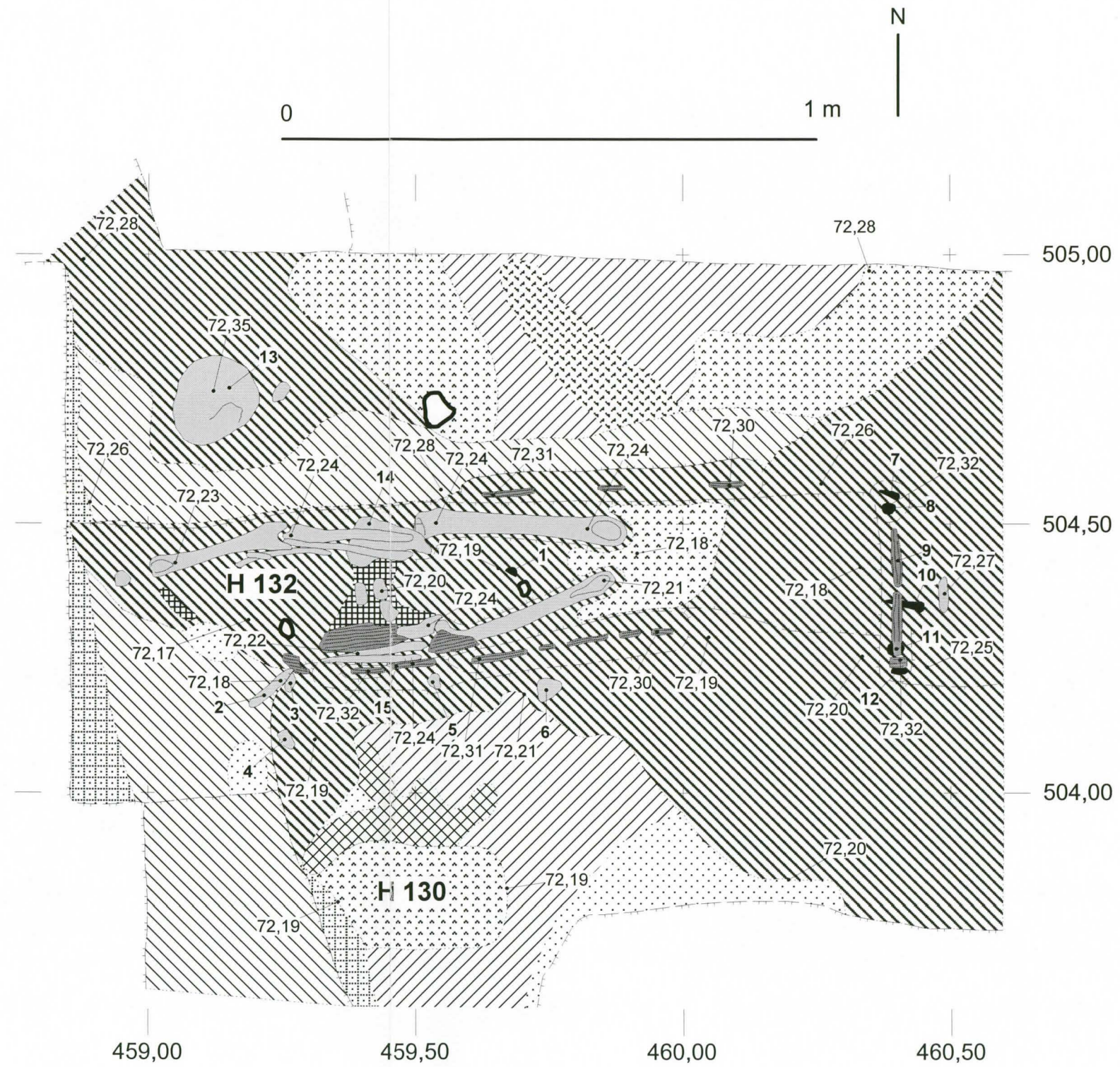

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Haudat 130 ja 132
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

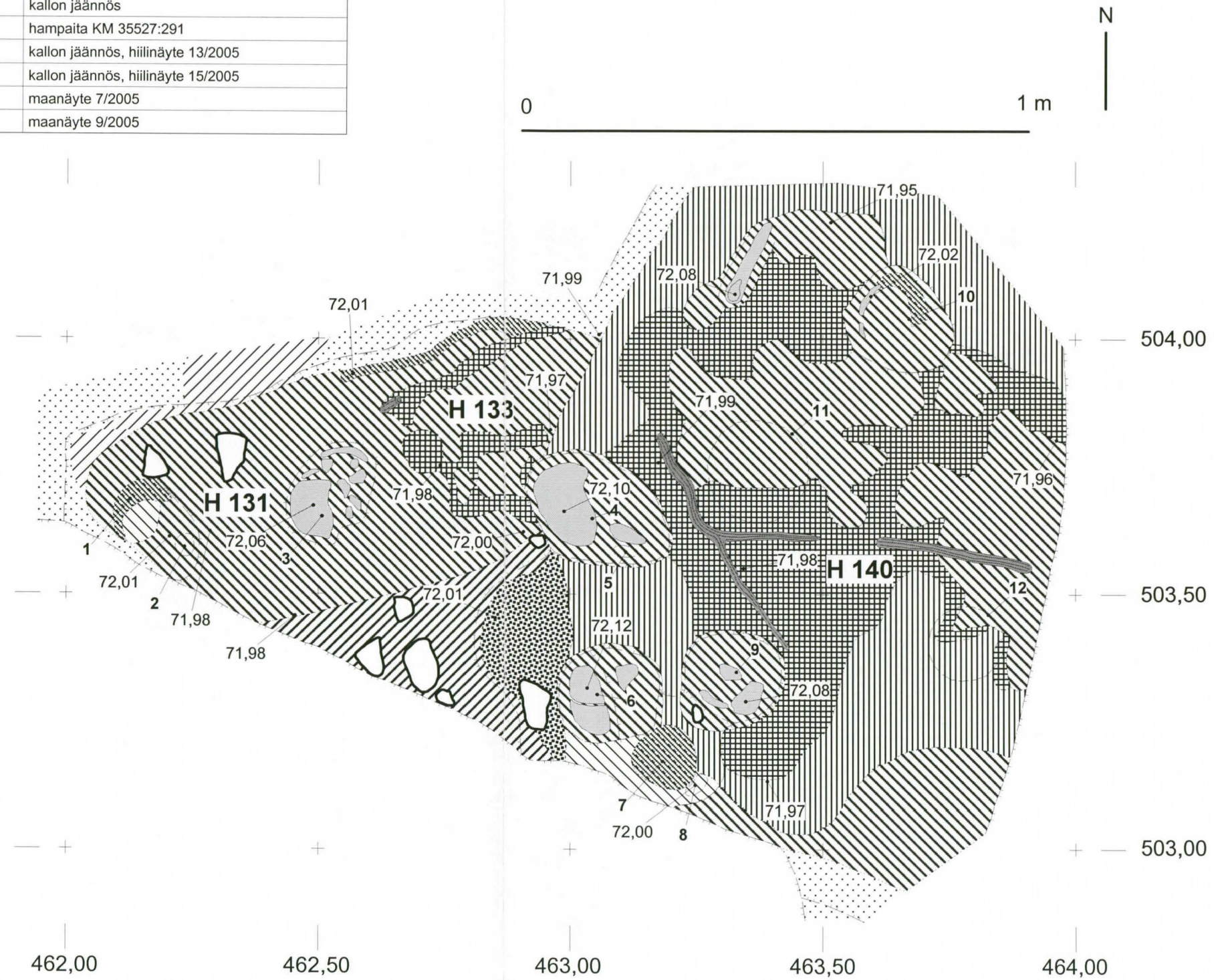
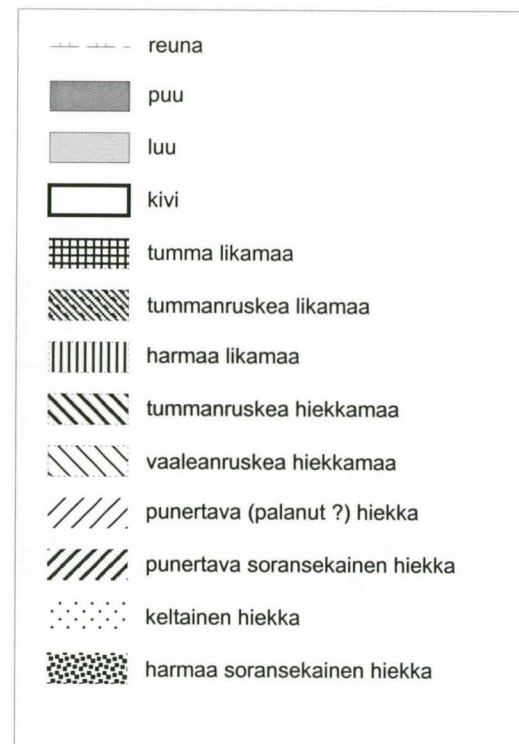
numero	huomautus
1	raha KM 35527:208
2	olkaluu, H 132, siirtynyt 1953 kaivauksessa
3	kylkiluu, H 132, siirtynyt 1953 kaivauksessa
4	luu, ei kuulu hautaan H 132
5	luu, ei kuulu hautaan H 132
6	luu, ei kuulu hautaan H 132
7	rautanaula KM 35527:260, H 134
8	rautanaula KM 35527:223, H 134
9	rautanaula KM 35527:237, H 134
10	rautanaula KM 35527:238, H 134
11	rautanaula KM 35527:235, H 134
12	rautanaula KM 35527:239, H 134
13	kallo 15/2005 KM 35527:278 H 139 täytymaassa
14	hiilinäyte 9/2005, lonkkaluu
15	puunäyte 8/2005, arkun kylkeä

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

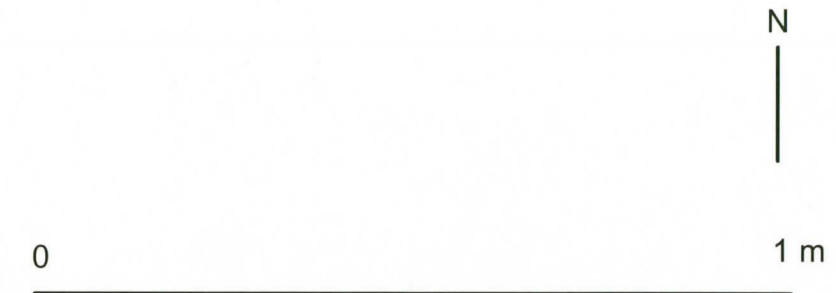
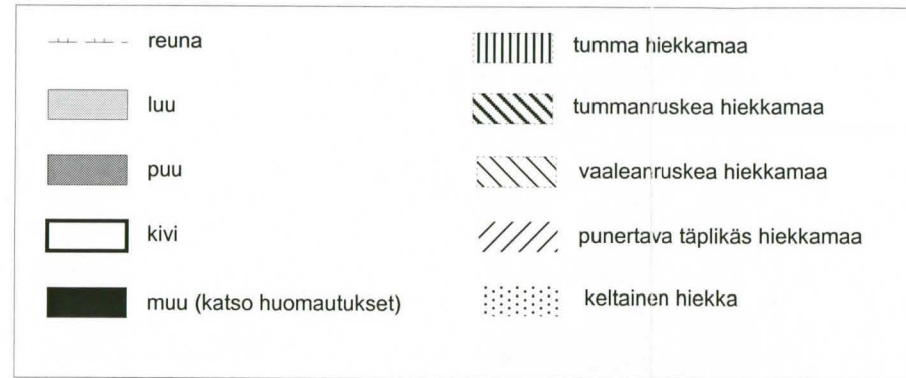
Alue VII
Haudat 131, 133 ja 140
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

numero	huomautus
1	luun muruja (kallon jäännöksiä, H 131)
2	hampaita KM 35527:207
3	kallon jäännös (H 133), hiilinäyte 11/2005
4	kallon jäännös, hiilinäyte 12/2005
5	hampaita KM 35527:290
6	kallon jäännös ja hampaita KM 35527:296
7	kallon jäännös
8	hampaita KM 35527:291
9	kallon jäännös, hiilinäyte 13/2005
10	kallon jäännös, hiilinäyte 15/2005
11	maanäyte 7/2005
12	maanäyte 9/2005

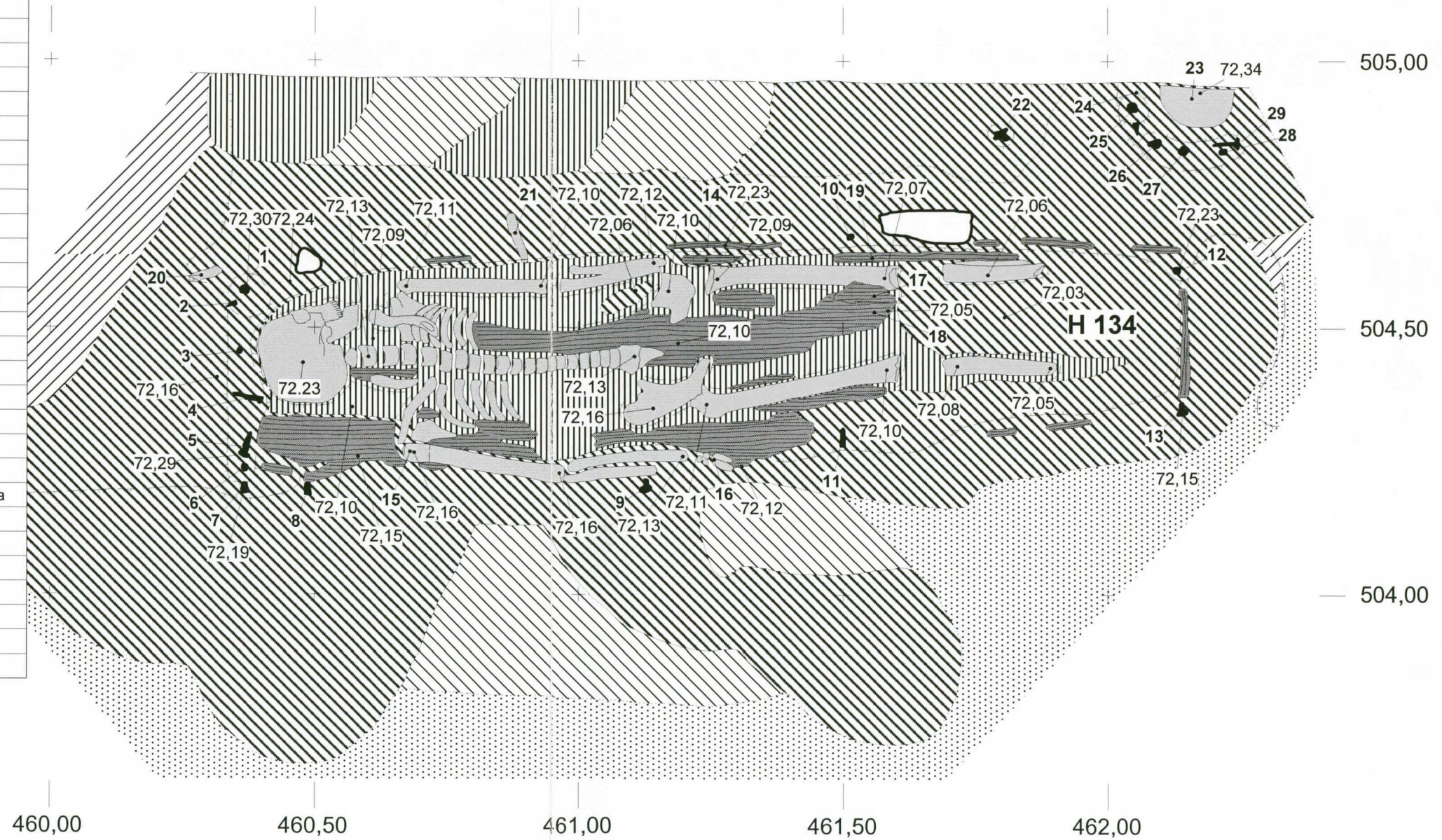

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Hauta 134
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

numero	huomautus
1	rautanaula KM 35527:223
2	rautanaula KM 35527:260
3	rautanaula KM 35527:237
4	rautanaula KM 35527:238
5	rautanaula KM 35527:235
6	rautanaula KM 35527:239
7	rautanaula KM 35527:240
8	rautanaula KM 35527:241
9	rautanaula KM 35527:247
10	rautanaula KM 35527:221
11	rautanaula KM 35527:248
12	rautanaula KM 35527:252
13	rautanaula KM 35527:251
14	puulajinäyte 10/2005, arkun sisään taipunut kylki
15	puulajinäyte 11/2005, arkun pohja nivelen alla
16	ranteen ja käden luita puun päällä
17	arkun kantta
18	arkun pohjaa
19	arkun kyljen sisäseinää (lähes pystyssä)
20	luu täytemaassa
21	luu täytemaassa
22	naulat KM 35527:388 ja 389 ristissä kiinni puussa
23	kallo (jätettiin paikalleen)
24	rautanaula (jätettiin paikalleen)
25	rautanaula (jätettiin paikalleen)
26	rautanaula (jätettiin paikalleen)
27	rautanaula (jätettiin paikalleen)
28	rautanaula (jätettiin paikalleen)
29	rautanaula (jätettiin paikalleen)

LAPPEENRANTA
Kauskila
Kappelinmäki
Ville Laakso 2005

Alue VII
Haudat 135, 136 ja 137
Mittakaava 1:10
Piirtänyt A. Bilund

numero	huomautus
1	rautanaulan katkelma KM 35527:265
2	rautanaulan katkelma KM 35527:266
3	rautanaulan katkelma KM 35527:264
4	rautanaula KM 35527:267
5	rautanaula KM 35527:275
6	ruostetäplä
7	rautanaulan katkelma KM 35527:273
8	rautanaulan katkelma KM 35527:274
9	rautanaulan katkelma KM 35527:272
10	rautanaula KM 35527:276

-----	ojan reuna
-----	reuna
■	puu
■	luu
□	kivi
■	muu (katso huomautukset)
	turve
	tumma likamaa
	tummanruskea hiekkamaa
	vaaleanruskea hiekkamaa
.....	kirjava kellanruskea hiekkamaa
.....	kirjava harmahtava hiekkamaa
.....	kellanharmaa hiekka
.....	harmaa siltimoreeni

